

POCZTA

Od : EM COMARCH Piotr Grzesiak

Data odbioru :

Do : EM Kancelaria

KOMISJA PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH I GIEŁD**Raport roczny SA-R 2002**

(zgodnie z § 57 ust. 1 pkt 3 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 października 2001 r. - Dz. U. Nr 139, poz. 1569 i z 2002 r. Nr 31, poz. 280)

(dla emitentów papierów wartościowych o działalności wytwórczej, budowlanej, handlowej lub usługowej)

Za rok obrotowy obejmujący okres od 2002-01-01 do 2002-12-31

oraz za poprzedni rok obrotowy obejmujący okres od 2001-01-01 do 2001-12-31

dnia 2003-04-04

(data przekazania)

COMARCH SA		
(pełna nazwa emitenta)		
COMARCH SA	Telekomunikacja i Informatyka	
(skrótowa nazwa emitenta)	(sektor wg klasyfikacji GPW w Warszawie)	
31-864	Kraków	
(kod pocztowy)	(miejsowość)	
Aleja Jana Pawła II	39 a	
(ulica)	(numer)	
12 646 10 00	12 646 11 00	inwestor@comarch.pl
(telefon)	(fax)	(e-mail)
677-00-65-406	350527377	www.comarch.pl
(NIP)	(REGON)	(www)

PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o.

(podmiot uprawniony do badania)

Raport roczny zawiera :

- Opinię i raport podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych z badania rocznego sprawozdania finansowego
- Pismo Prezesa Zarządu
- Roczne sprawozdanie finansowe
- | | |
|---|--|
| <input checked="" type="checkbox"/> Wprowadzenie | <input checked="" type="checkbox"/> Zestawienie zmian w kapitale własnym |
| <input checked="" type="checkbox"/> Bilans | <input checked="" type="checkbox"/> Rachunek przepływów pieniężnych |
| <input checked="" type="checkbox"/> Rachunek zysków i strat | <input checked="" type="checkbox"/> Dodatkowe informacje i objaśnienia |
- Sprawozdanie zarządu (sprawozdanie z działalności emitenta)
- Roczne sprawozdanie finansowe wg MSR / US GAAP w przypadku emitenta będącego przedsiębiorstwem leasingowym wraz z
- Opinią o badanym rocznym sprawozdaniu finansowym (§ 59 ust. 2 ww. rozporządzenia)

WYBRANE DANE FINANSOWE	tys. zł		tys. EUR	
	2002	2001	2002	2001
I. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	156 205	149 250	40 366	40 880
II. Zysk (strata) z działalności operacyjnej	11 133	8 578	2 877	2 350
III. Zysk (strata) brutto	9 180	9 726	2 372	2 664
IV. Zysk (strata) netto	9 770	8 607	2 525	2 358
V. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	14 544	18 592	3 758	5 093
VI. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-45 845	-11 776	-11 847	-3 226
VII. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	38 601	12	9 975	3
VIII. Przepływy pieniężne netto, razem	7 300	6 828	1 886	1 870
IX. Aktywa, razem	225 389	156 763	56 064	44 511
X. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	86 628	27 225	21 548	7 730
XI. Zobowiązania długoterminowe	39 838		9 909	
XII. Zobowiązania krótkoterminowe	36 939	23 345	9 188	6 629
XIII. Kapitał własny	138 761	129 538	34 516	36 781
XIV. Kapitał zakładowy	7 228	7 228	1 798	2 052
XV. Liczba akcji (w szt.)	7 228 000	7 228 000	7 228 000	7 228 000
XVI. Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł / EUR)	1,35	1,19	0,35	0,33
XVIII. Wartość księgową na jedną akcję (w zł / EUR)	19,20	17,92	4,78	5,09

OPINIA PODMIOTU UPRAWNIONEGO DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH O BADANYM ROCZNYM SPRAWOZDANIU FINANSOWYM**Opinia niezależnego biegłego rewidenta
Dla Akcjonariuszy i Rady Nadzorczej ComArch S.A.**

Przeprowadziliśmy badanie załączonego sprawozdania finansowego Spółki ComArch S.A. (zwanej dalej „Spółką”) z siedzibą w Krakowie przy Al. Jana Pawła II 39a, obejmującego:

- (a) wprowadzenie;
- (b) bilans sporządzony na dzień 31 grudnia 2002 r., który po stronie aktywów i pasywów wykazuje sumę 225.389 tys. zł;
- (c) rachunek zysków i strat za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2002 r. wykazujący zysk netto w kwocie 9.770 tys. zł;
- (d) zestawienie zmian w kapitale własnym za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2002 r. wykazujące zwiększenie kapitału własnego o kwotę 9.223 tys. zł;
- (e) rachunek przepływów pieniężnych za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2002 r. wykazujący wzrost stanu środków pieniężnych o kwotę 7.300 tys. zł;
- (f) dodatkowe informacje i objaśnienia.

Za sporządzenie zgodnego z obowiązującymi przepisami sprawozdania finansowego oraz sprawozdania z działalności odpowiedzialny jest Zarząd Spółki. Naszym zadaniem było wyrażenie, na podstawie przeprowadzonego badania, opinii o sprawozdaniu finansowym.

Badanie przeprowadziliśmy stosownie do obowiązujących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:

- (a) przepisów rozdziału 7 Ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości („Ustawa” - tekst jednolity - Dz.U. z 2002 r. Nr 76 poz. 694);
- (b) norm wykonywania zawodu biegłego rewidenta, wydanych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów w Polsce.

Badanie zostało zaplanowane i przeprowadzone tak, aby uzyskać wystarczającą pewność, że sprawozdanie finansowe nie zawiera istotnych błędów i przeoczeń. Badanie obejmowało między innymi sprawdzenie, na podstawie wybranej próby, dowodów potwierdzających kwoty i informacje wykazane w sprawozdaniu finansowym. Badanie obejmowało również ocenę zasad rachunkowości stosowanych przez Spółkę oraz istotnych oszacowań dokonywanych przy sporządzeniu sprawozdania finansowego, a także ogólną ocenę jego prezentacji. Uważamy, że nasze badanie stanowiło wystarczającą podstawę dla wyrażenia opinii.

Informacje zawarte w sprawozdaniu z działalności Spółki za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2002 r. uwzględniają przepisy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 października 2001 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych (Dz.U. z 2001 r. nr 139, poz. 1569) i są zgodne z informacjami zawartymi w zbadanym sprawozdaniu finansowym.

Naszym zdaniem, załączone sprawozdanie finansowe we wszystkich istotnych aspektach:

- (a) zostało sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych i zgodnie z zasadami rachunkowości obowiązującymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, określonymi w powołanej wyżej Ustawie oraz z uwzględnieniem przepisów zawartych w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 16 października 2001 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 16 października 2001 r. w sprawie szczegółowych warunków, jakim powinien odpowiadać prospekt emisyjny oraz skrót prospektu (Dz.U. z 2001 r. nr 139, poz. 1568);
- (b) jest zgodne w formie i treści z obowiązującymi Spółkę przepisami prawa oraz statutem Spółki;
- (c) przedstawia rzetelnie i jasno sytuację majątkową i finansową Spółki na dzień 31 grudnia 2002 r. oraz wynik finansowy za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2002 r.

Działająca w imieniu PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o.:

Elżbieta Kobryń	
Członek Zarządu	Spółka wpisana na listę podmiotów
Biegły Rewident	uprawnionych do badania sprawozdań
Numer ewidencyjny 5092/4571	finansowych pod numerem 144

Kraków, 3 kwietnia 2003 r.

RAPORT PODMIOTU UPRAWNIONEGO DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH Z BADANIA ROCZNEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

ComArch S.A.

Raport uzupełniający opinię z badania sprawozdania finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2002 r.

Raport uzupełniający opinię z badania sprawozdania finansowego Dla Akcjonariuszy i Rady Nadzorczej ComArch S.A.

Niniejszy raport został sporządzony w związku z badaniem sprawozdania finansowego ComArch S.A. z siedzibą w Krakowie, przy Al. Jana Pawła II 39a, (zwanej dalej „Spółką”). Badaniu podlegało sprawozdanie finansowe obejmujące:

- wprowadzenie;
- bilans sporządzony na dzień 31 grudnia 2002 r., który po stronie aktywów i pasywów wykazuje sumę 225.389 tys. zł;
- rachunek zysków i strat za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2002 r. wykazujący zysk netto w kwocie 9.770 tys. zł;
- zestawienie zmian w kapitale własnym za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2002 r. wykazujące zwiększenie kapitału własnego o kwotę 9.223 tys. zł;
- rachunek przepływów pieniężnych za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2002 r. wykazujący wzrost stanu środków pieniężnych o kwotę 7.300 tys. zł;
- dotatkowe informacje i objaśnienia.

Sprawozdanie finansowe zostało podpisane przez Zarząd Spółki oraz osobę, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych, dnia 2 kwietnia 2003 r. Raport powinien być odczytywany wraz z opinią niezależnego biegłego rewidenta dla Akcjonariuszy i Rady Nadzorczej ComArch S.A. z dnia 3 kwietnia 2003 r. dotyczącą wyżej opisanego sprawozdania finansowego. Opinia o sprawozdaniu finansowym wyraża ogólny wniosek wynikający z przeprowadzonego badania. Wniosek ten nie stanowi sumy ocen wyników badania poszczególnych pozycji sprawozdania bądź zagadnień, ale zakłada nadanie poszczególnym ustaleniom odpowiedniej wagi (istotności), uwzględniającej wpływ stwierdzonych faktów na rzetelność i prawidłowość sprawozdania finansowego.

Raport zawiera 17 kolejno ponumerowanych stron i składa się z następujących części:

	Strona
I. Ogólna charakterystyka Spółki	2
II. Informacje dotyczące przeprowadzonego badania	4
III. Charakterystyka wyników i sytuacji finansowej jednostki	5
IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego	7
V. Stwierdzenia niezależnego biegłego rewidenta	16

Działająca w imieniu PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o.:

Elżbieta Kobryń	
Członek Zarządu	Spółka wpisana na listę podmiotów
Biegły Rewident	uprawnionych do badania sprawozdań
Numer ewidencyjny 5092/4571	finansowych pod numerem 144

Kraków, 3 kwietnia 2003 r.

I. Ogólna charakterystyka Spółki

- Spółka rozpoczęła działalność w 1991 roku jako spółka z ograniczoną odpowiedzialnością na podstawie aktu założycielskiego z dnia 9 maja 1991 r.

Dnia 30 listopada 1994 r. Zgromadzenie Wspólników ComArch Sp. z o.o. podjęło uchwałę nr 2/94 o przekształceniu spółki w spółkę akcyjną. Sąd Rejonowy dla Krakowa Śródmieścia Wydział VI Gospodarczy Rejestrowy, postanowieniem z 20 grudnia 1994 r. dokonał wpisu do rejestru handlowego ComArch S.A.

W dniu 30 października 2001 r. Sąd Rejonowy dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego dokonał wpisu Spółki do Rejestru Przedsiębiorców pod numerem KRS 0000057567.

- Dla celów rozliczeń z tytułu podatków Spółce nadano dnia 1 sierpnia 2000 r. numer NIP 677-00-65-406. Dla celów statystycznych jednostka otrzymała dnia 14 lipca 2000 r. numer REGON 350527377.
- Kapitał zakładowy Spółki na 31 grudnia 2002 r. wynosił 7.228.000 zł i składał się z 7.228.000 akcji o wartości nominalnej 1 zł każda.

(d) W badanym okresie przedmiotem działalności było:

- działalność w zakresie teleinformatyki i informatyki;
- wytwarzanie podzespołów i oprogramowania sprzętu i sieci komputerowych, telekomunikacyjnych oraz innego sprzętu informatycznego;
- doradztwo techniczne i naukowe w zakresie sprzętu, systemów, sieci komputerowych i telekomunikacyjnych;
- pośrednictwo w zakresie zakupu i instalacji sprzętu, systemów, sieci komputerowych i telekomunikacyjnych;
- organizacja promocji sprzętu, systemów i sieci komputerowych i telekomunikacyjnych oraz organizacja szkoleń w tym zakresie;
- działalność gospodarcza, wytwórcza, budowlana, handlowa i usługowa w zakresie informatyki i telekomunikacji;
- prace badawczo-rozwojowe.

(e) W roku obrotowym członkami Zarządu Spółki byli:

- | | | |
|--------------------------|--------------------|----------------------|
| • Janusz Filipiak | Prezes Zarządu | |
| • Rafał Chwast | Wiceprezes Zarządu | |
| • Tomasz Maciantowicz | Wiceprezes Zarządu | |
| • Paweł Prokop | Wiceprezes Zarządu | |
| • Paweł Przewięźlikowski | Wiceprezes Zarządu | |
| • Robert Chwastek | Członek Zarządu | |
| • Christophe Debou | Członek Zarządu | |
| • Paweł Nowak | Członek Zarządu | do 5 czerwca 2002 r. |

(f) Jednostkami powiązаныmi ze Spółką są:

ComArch Kraków S.A.	-	spółka zależna
ComArch Internet Ventures S.A.	-	spółka zależna
ComArch Software A.G.	-	spółka zależna
ComArch Global, Inc	-	spółka zależna
Fideltronik-ComArch Sp. z o.o.	-	spółka zależna
CDN S.A.	-	spółka zależna II stopnia
Interia pl S.A.	-	spółka stowarzyszona
NetBrokers Sp. z o.o.	-	spółka stowarzyszona

II. Informacje dotyczące przeprowadzonego badania

- (a) PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. została wybrana na biegłego rewidenta Spółki uchwałą nr 5/6/2002 Rady Nadzorczej z dnia 19 czerwca 2002 r. na podstawie artykułu 19 ust. 3 pkt. e) statutu Spółki.
- (b) PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. oraz biegły rewident przeprowadzający badanie są niezależni od badanej jednostki w rozumieniu art. 66 ust. 2 ustawy o rachunkowości.
- (c) Badanie przeprowadzono na podstawie umowy zawartej w dniu 22 czerwca 2002 r. w okresie:
- badanie wstępne - od 9 do 25 września 2002 r.
 - badanie końcowe - od 24 lutego do 3 kwietnia 2003 r.

III. Charakterystyka wyników i sytuacji finansowej jednostki

Poniższe komentarze przedstawiono w oparciu o wiedzę uzyskaną w trakcie badania sprawozdania finansowego. Sprawozdanie finansowe nie uwzględnia wpływu inflacji. Ogólny wskaźnik zmian poziomu cen towarów i usług konsumpcyjnych (od grudnia do grudnia) wyniósł w badanym roku 0,8% (2001 r.: 3,6%). W badanym roku niżej opisane zjawiska miały istotny wpływ na wynik finansowy oraz sytuację majątkową i finansową Spółki.

Podstawową działalnością Spółki w bieżącym okresie, podobnie jak w okresach poprzednich, była sprzedaż usług informatycznych oraz sprzętu komputerowego. W trakcie 2002 r. Spółka zrealizowała przychody ze sprzedaży w wysokości 156.205 tys. zł (w 2001 r. 149.250 tys. zł). Przychody te Spółka osiągnęła głównie ze sprzedaży: usług informatycznych (66.410 tys. zł), sprzętu komputerowego (50.459 tys. zł) oraz licencji własnych i obcych (łącznie na kwotę 28.443 tys. zł). W porównaniu z poprzednim okresem przychody ze sprzedaży były wyższe o 6.955 tys. zł (4,7%). W 2002 r. zmieniła się dość wyraźnie struktura przychodów. Przychody ze sprzedaży towarów stanowiły w bieżącym okresie 48% (55% w 2001 r.), natomiast przychody ze sprzedaży produktów 52% (45% w 2001 r.). Ze względu na politykę ścisłej kontroli kosztów, korzystny portfel zleceń oraz rosnącą konkurencję na rynku sprzętu komputerowego Spółka była w stanie zrealizować wyższe marże na sprzedaży produktów niż towarów w porównaniu do poprzedniego okresu. W 2002 r. uzyskana marża na sprzedaży towarów wyniosła 11% (2001 r.: 24%), a na sprzedaży produktów 30% (2001 r.: 12%). Tendencja ta umożliwiła Spółce uzyskanie wyższej o 2 punkty procentowe marży brutto na sprzedaży.

Poniesione w 2002 roku koszty operacyjne wyniosły 144.539 tys. zł i były o 4.589 tys. zł (3,3%) wyższe niż w roku ubiegłym.

W strukturze kosztów największy udział zajmuje wartość sprzedanych towarów i materiałów (66.051 tys. zł tj. 45,6%). W porównaniu z rokiem poprzednim koszty te są wyższe o 3.921 tys. zł. (tj. o 6,3%), co przy spadku przychodów ze sprzedaży towarów i materiałów o 7.405 tys. zł spowodowało spadek marży na sprzedaży towarów i materiałów o 13 punktów procentowych.

Wynagrodzenia wraz ze świadczeniami na rzecz pracowników stanowiły najistotniejszy składnik kosztów rodzajowych poniesionych przez Spółkę w badanym okresie (45,1% tych kosztów) i wyniosły 34.163 tys. zł. Uległy one zwiększeniu o 15,8% w stosunku do roku ubiegłego, głównie ze względu na wyższy średnioroczny poziom zatrudnienia w Spółce. Kolejnym istotnym składnikiem kosztów rodzajowych były usługi obce w wysokości 29.836 tys. zł. Największy udział w kosztach usług obcych stanowiły zakupione przez Spółkę od innych podmiotów usługi informatyczne.

Strata na działalności finansowej w 2002 r. wyniosła 1.953 tys. zł (w 2001 r. Spółka osiągnęła zysk w wysokości 1.148 tys. zł). Uzyskane przychody z tytułu odsetek zrównoważyły koszty poniesione z tego tytułu. Poniesiona strata była głównie wynikiem utworzenia odpisu aktualizującego wartość spółki stowarzyszonej Interia.pl. S.A. w wysokości 2.184 tys. zł.

Prowadzenie działalności na terenie Krakowskiego Parku Technologicznego pozwoliło Spółce na utrzymanie efektywnej stawki podatku dochodowego od osób prawnych na niskim poziomie. Stawka ta była w 2002 r. ujemna i wyniosła 6,4% (w 2001 r.: 11,5%). Spółka osiągnęła stratę na działalności opodatkowanej oraz rozpoznała aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego w związku z odpisem dotyczącym trwałej utraty wartości akcji Interia.pl. S.A. w kwocie 590 tys. zł. Na koniec roku obrotowego aktywa Spółki wyniosły 225.389 tys. zł. W ciągu roku suma bilansowa zwiększyła się o 68.626 tys. zł tj. o 43,8%. Wzrost ten został sfinansowany wypracowanym zyskiem netto w kwocie 9.770 tys. zł, wzrostem zobowiązań długo- i krótkoterminowych o łączną kwotę 53.432 tys. zł (w tym zobowiązanie z tytułu emisji obligacji w kwocie 39.838 tys. zł), wzrostem rezerw na zobowiązania o 1.005 tys. zł oraz rozliczeń międzyokresowych o 4.966 tys. zł.

W ujęciu wartościowym aktywów największe zmiany poziomu sald nastąpiły w składnikach majątku obrotowego Spółki. Nastąpiło znaczne zwiększenie inwestycji krótkoterminowych (o 43.560 tys. zł) w związku z wykorzystaniem środków pieniężnych z tytułu emisji obligacji zamiennych na akcje, udział tej pozycji w strukturze aktywów uległ zwiększeniu z 9,6% na koniec roku poprzedniego do 26,1% na koniec 2002 r.

Ponadto istotnemu zwiększeniu uległo saldo krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych (o 6.295 tys. zł. tj. 310,1%). Dotyczy ono ujęcia rozliczeń z tytułu przychodów nie zakończonych usług długoterminowych.

Wysoki poziom płynności (wskaźnik płynności I wyniósł na 31 grudnia 2002 r. - 2,8, wskaźnik płynności II - 2,6) wynika głównie ze wzrostu inwestycji krótkoterminowych (o 43.560 tys. zł), należności krótkoterminowych (o 11.774 tys. zł) oraz krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych (o 6.295 tys. zł). Na wysoki stopień płynności znaczący wpływ miało pozyskanie środków z emisji obligacji (40.120 tys. zł). Termin wykupu obligacji przypada na kwiecień 2007 r.

W efekcie pogorszeniu uległa struktura zadłużenia Spółki. Stopa zadłużenia wzrosła z 17% w końcu roku ubiegłego do 38% w końcu roku obecnego.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego

BILANS na 31 grudnia 2002 r.

	Komentarz	przekształcony					
		31.12.2002 r. tys. zł	31.12.2001 r. tys. zł	Zmiana tys. zł	Zmiana %	31.12.2002 r. Struktura (%)	31.12.2001 r. Struktura (%)
AKTYWA							
Aktywa trwałe							
Wartości niematerialne i prawne		3.291	2.455	836	34,1%	1,5%	1,6%
Rzeczowe aktywa trwałe	1	32.986	30.842	2.144	7,0%	14,6%	19,7%
Inwestycje długoterminowe	2	58.397	52.905	5.492	10,4%	25,9%	33,7%
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe		3.017	3.566	(549)	(15,4%)	1,3%	2,3%
		97.691	89.768	7.923	8,8%	43,3%	57,3%
Aktywa obrotowe							
Zapasy		6.604	7.530	(926)	(12,3%)	2,9%	4,8%
Należności krótkoterminowe	3	54.175	42.401	11.774	27,8%	24,0%	27,0%
Inwestycje krótkoterminowe	4	58.594	15.034	43.560	289,7%	26,1%	9,6%
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	10	8.325	2.030	6.295	310,1%	3,7%	1,3%
		127.698	66.995	60.703	90,6%	56,7%	42,7%
Aktywa razem		225.389	156.763	68.626	43,8%	100,0%	100,0%

BILANS na 31 grudnia 2002 r. (cd.)

	Komentarz	przekształcony		Zmiana tys. zł	Zmiana %	31.12.2002 r. Struktura (%)	31.12.2001 r. Struktura (%)
		31.12.2002 r. tys. zł	31.12.2001 r. tys. zł				
PASYWA							
Kapitał własny	5,6						
Kapitał podstawowy		7.228	7.228	-	-	3,2%	4,6%
Kapitał zapasowy		96.714	103.982	(7.268)	(7,0%)	43,0%	66,3%
Kapitał z aktualizacji wyceny		282	-	282	100,0%	0,1%	-
Pozostałe kapitały rezerwowe		24.560	7.642	16.918	221,4%	10,9%	4,9%
Zysk z lat ubiegłych		207	2.079	(1.872)	(90,0%)	0,1%	1,3%
Zysk netto	7	9.770	8.607	1.163	13,5%	4,3%	5,5%
		138.761	129.538	9.223	7,1%	61,6%	82,6%
Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania							
Rezerwy na zobowiązania		1.005	-	1.005	100,0%	0,4%	-
Zobowiązania długoterminowe	8	39.838	-	39.838	100,0%	17,7%	-
Zobowiązania krótkoterminowe	9	36.939	23.345	13.594	58,2%	16,4%	14,9%
Rozliczenia międzyokresowe	10	8.846	3.880	4.966	128,0%	3,9%	2,5%
		86.628	27.225	59.403	218,2%	38,4%	17,4%
Pasywa razem		225.389	156.763	68.626	43,8%	100,0%	100,0%

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2002 r.

	Komentarz	Przekształcony		Zmiana tys. zł	Zmiana %	2002 r. Struktura (%)	2001 r. Struktura (%)
		2002 .r tys. zł	2001 r. tys. zł				
Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	12	156.205	149.250	6.955	4,7%	100,0%	100,0%
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	12	(123.346)	(121.378)	(1.968)	1,6%	(79,0%)	(81,3%)
Zysk brutto ze sprzedaży		32.859	27.872	4.987	17,9%	21,0%	18,7%
Koszty sprzedaży	12	(6.671)	(4.927)	(1.744)	35,4%	(4,3%)	(3,3%)
Koszty ogólnego zarządu	12	(14.522)	(13.645)	(877)	6,4%	(9,2%)	(9,2%)
Zysk ze sprzedaży		11.666	9.300	2.366	25,4%	7,5%	6,2%
Pozostałe przychody operacyjne		1.015	524	491	93,7%	0,6%	0,4%
Pozostałe koszty operacyjne		(1.548)	(1.246)	(302)	24,2%	(1,0%)	(0,9%)
Zysk z działalności operacyjnej		11.133	8.578	2.555	29,8%	7,1%	5,7%
Przychody finansowe	13	5.211	1.635	3.576	218,7%	3,3%	1,1%
Koszty finansowe	13	(7.164)	(487)	(6.677)	1.371,0%	(4,5%)	(0,3%)
Zysk brutto		9.180	9.726	(546)	(5,6%)	5,9%	6,5%
Podatek dochodowy		590	(1.119)	1.709	(152,7%)	0,4%	(0,7%)
Zysk netto	7	9.770	8.607	1.163	13,5%	6,3%	5,8%

Przedstawienie sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyniku finansowego Spółki

Działalność gospodarczą Spółki, jej wynik finansowy za rok obrotowy oraz sytuację majątkową i finansową na dzień bilansowy w porównaniu do okresów poprzedzających charakteryzują następujące wskaźniki:

	2002 r.	2001 r.
Wskaźniki aktywności		
- szybkość obrotu należności	92 dni	87 dni
- szybkość obrotu zapasów	21 dni	18 dni
Wskaźniki rentowności		
- marża brutto na sprzedaży	21%	19%
- rentowność sprzedaży netto	6%	6%
- rentowność sprzedaży brutto	7%	6%
- ogólna rentowność kapitału	7%	7%
Wskaźniki zadłużenia		
- stopa zadłużenia	38%	17%
- szybkość obrotu zobowiązań	54 dni	53 dni
	31.12.2002	31.12.2001
	r.	r.
Wskaźniki płynności		
- wskaźnik płynności I	2,8	2,3
- wskaźnik płynności II	2,6	2,1
Inne wskaźniki		
- efektywna stawka podatku dochodowego	(6,4)%	11,5%

Bilans na dzień 31 grudnia 2002 r.

1. Rzeczowe aktywa trwale

W badanym roku wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych zwiększyła się o 6.065 tys. zł i wyniosła na koniec 2002 roku 43.520 tys. zł. Zwiększenia dotyczyły głównie zakupów sprzętu komputerowego (4.447 tys. zł), środków transportu (262 tys. zł) oraz modernizacji budynku biurowego (818 tys. zł).

2. Inwestycje długoterminowe

Wartość inwestycji długoterminowych na koniec badanego roku wyniosła 58.397 tys. zł, co w porównaniu do roku ubiegłego oznacza wzrost o 5.492 tys. zł. Wzrost ten wynika głównie z nabycia w badanym roku akcji imiennych serii F spółki zależnej ComArch Kraków S.A. o wartości 2.600 tys. zł, zakupu akcji spółki zależnej ComArch Software AG w kwocie 2.606 tys. zł oraz objęcia emisji akcji serii D spółki zależnej ComArch Internet Ventures S.A. o wartości 1.750 tys. zł. Wszystkie zakupy akcji zostały pokryte gotówką przez ComArch S.A. W rezultacie transakcji zakupu akcji w ComArch Software AG udział ComArch S.A. w kapitale tej spółki zwiększył się z 73,72% do 100%.

Ponadto w związku z sytuacją na rynku mediów elektronicznych i spadkiem notowań giełdowych akcji spółki Interia.pl S.A. utworzono rezerwę na trwałą utratę wartości akcji tej spółki w kwocie 2.184 tys. zł.

3. Należności krótkoterminowe

Saldo należności krótkoterminowych na 31 grudnia 2002 r. obejmuje należności z tytułu dostaw i usług w kwocie 53.936 tys. zł (w tym należności o okresie spłaty powyżej 12 miesięcy: 1.176 tys. zł), należności z tytułu podatków, dotacji, ceł i ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych w kwocie 157 tys. zł oraz pozostałe należności - w kwocie 82 tys. zł. Wzrost salda należności krótkoterminowych w porównaniu do roku ubiegłego o 11.774 tys. zł wynika głównie z wyższej sprzedaży dokonanej w listopadzie i grudniu 2002 r. w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego.

4. Inwestycje krótkoterminowe

Na inwestycje krótkoterminowe składają się papiery wartościowe o wartości 34.393 tys. zł (w tym bony skarbowe w kwocie 25.255 tys. zł), udzielone pożyczki w kwocie 4.535 tys. zł (w tym jednostkom powiązanym 4.157 tys. zł) oraz środki pieniężne i inne aktywa pieniężne w kwocie 19.666 tys. zł. Wzrost wartości inwestycji krótkoterminowych w porównaniu do roku ubiegłego o 43.560 tys. zł, wynika głównie z pozyskania środków pieniężnych z tytułu emisji obligacji zamiennych na akcje (40.120 tys. zł), jak również z gotówki wygenerowanej z działalności operacyjnej (14.544 tys. zł).

5. Kapitał własny

	31.12.2001r. (przekształcony)	Wydzielenie funduszu rezerwowego	Przeniesienie zysku na kapitał rezerwowi	Inne	31.12.2002 r.
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Kapitał zakładowy	7.228	-	-	-	7.228
Kapitał zapasowy	103.982	(6.000)	-	(1.268)	96.714
Kapitał z aktualizacji wyceny	-	-	-	282	282
Pozostałe kapitały rezerwowe	7.642	6.000	10.479	439	24.560
Zysk z lat ubiegłych	2.079	-	(1.872)	-	207
Zysk netto	8.607	-	(8.607)	9.770	9.770
Razem	129.538				138.761

W badanym roku wielkość kapitału zakładowego nie uległa zmianie.

Zmniejszenie kapitału zapasowego o kwotę 1.268 tys. zł wynika z ujęcia kosztów emisji obligacji zamiennych na akcje. Zwiększenie kapitału z aktualizacji wyceny o kwotę 282 tys. zł wynika z prezentacji w tej pozycji elementu kapitałowego obligacji zamiennych na akcje. Zwiększenie pozostałych kapitałów rezerwowych o kwotę 439 tys. zł dotyczy funduszu powołanego w latach ubiegłych w celu zapłaty zobowiązań budżetowych.

6. Kapitał zakładowy - struktura własności

Na 31 grudnia 2002 r. akcjonariuszami Spółki posiadającymi co najmniej 5% głosów na walnym zgromadzeniu byli:

Nazwa akcjonariusza	Liczba posiadanych akcji	Wartość nominalna posiadanych akcji	% posiadanych głosów
Janusz i Elżbieta Filipiakowie	3.326.800	3.326.800	67,35%

W badanym roku obrotowym Elżbieta Filipiak sprzedała 320.000 akcji, co obniżyło procent posiadanych głosów przez Janusza i Elżbietę Filipiaków z 69,52% na 31 grudnia 2001 r. do 67,35% na 31 grudnia 2002 r.

7. Wynik finansowy netto

Zgodnie z Uchwałą Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy z dnia 28 czerwca 2002 r. zysk za rok poprzedni, wynikający ze zbadanego sprawozdania finansowego za 2001 rok, w kwocie 10.479 tys. zł został przekazany na kapitał rezerwowy.

Zysk netto za badany rok wyniósł 9.770 tys. zł. Zgodnie z informacją zawartą w sprawozdaniu finansowym Zarząd nie przedstawił propozycji podziału zysku.

8. Zobowiązania długoterminowe

Saldo zobowiązań długoterminowych na 31 grudnia 2002 r. wynosiło 39.838 tys. zł i obejmowało zobowiązanie z tytułu wyemitowanych obligacji zamiennych na akcje. Termin wykupu tych obligacji przypada na 12 kwietnia 2007 r.

9. Zobowiązania krótkoterminowe

Na dzień bilansowy na saldo zobowiązań krótkoterminowych składają się następujące pozycje: zobowiązania z tytułu dostaw i usług w kwocie 26.099 tys. zł (wszystkie wymagalne w okresie do 12 miesięcy), zobowiązania z tytułu podatków, cel i ubezpieczeń w kwocie 4.104 tys. zł, zaliczki otrzymane na dostawy w kwocie 2.811 tys. zł, inne zobowiązania w wysokości 1.615 tys. zł (w tym inwestycyjne w kwocie 1.586 tys. zł), zobowiązania finansowe w kwocie 1.413 tys. zł oraz zobowiązania z tytułu kredytów w wysokości 44 tys. zł.

Saldo zobowiązań krótkoterminowych wzrosło w porównaniu do roku ubiegłego o 13.594 tys. zł, przede wszystkim w wyniku wzrostu zobowiązań z tytułu dostaw i usług o kwotę 7.872 tys. zł. Tak duży wzrost zobowiązań to wynik dokonanych pod koniec roku zakupów towarów na potrzeby realizowanych kontraktów.

10. Rozliczenia międzyokresowe

Pozycje krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych kosztów na koniec badanego roku dotyczyły:

	31.12.2002 r. tys. zł
Rozliczenia z tytułu przychodów nie zakończonych usług długoterminowych	7.204
Koszty dotyczące sprzedaży lat następnych	896
Ubezpieczenia	225
	8.325

Na saldo biernych rozliczeń okresowych na koniec badanego roku składały się:

	31.12.2002 r. tys. zł
Koszty okresu bieżącego, które zostaną poniesione w okresach przyszłych	3.944
Memoriałowo naliczone koszty dotyczące realizowanych kontraktów	3.702
Koszty niewykorzystanych urlopów	1.200
	8.846

11. Zabezpieczenia na majątku ustanowione na rzecz osób trzecich

Krótkoterminowe aktywa finansowe (bony skarbowe) o wartości 9.207 tys. zł stanowią zabezpieczenie dla Domu Maklerskiego Banku Handlowego S.A. jako subemiteneta programu opcji menedżerskich.

Spółka ma ograniczone możliwości dysponowania tym aktywem.

Rachunek zysków i strat za rok obrotowy do 31 grudnia 2002 r.

12. Przychody ze sprzedaży i koszty działalności operacyjnej

W trakcie 2002 r. Spółka zrealizowała przychody ze sprzedaży w wysokości 156.205 tys. zł (w 2001 r. 149.250 tys. zł). Przychody te Spółka osiągnęła głównie ze sprzedaży: usług informatycznych (66.410 tys. zł), sprzętu komputerowego (50.459 tys. zł) oraz licencji własnych oraz obcych (łącznie na kwotę 28.443 tys. zł).

W porównaniu z poprzednim okresem przychody ze sprzedaży były wyższe o 6.955 tys. zł (4,7%). W 2002 r. zmieniła się dość wyraźnie struktura przychodów. Przychody ze sprzedaży towarów stanowiły w bieżącym okresie 48% (55% w 2001 r.), natomiast przychody ze sprzedaży produktów 52% (45% w 2001 r.). Ze względu na politykę ścisłej kontroli kosztów, korzystny portfel zleceń oraz rosnącą konkurencję na rynku sprzętu komputerowego Spółka była w stanie zrealizować wyższe marże na sprzedaży produktów niż towarów w porównaniu do poprzedniego okresu. W 2002 r. uzyskana marża na sprzedaży towarów wyniosła 11% (2001 r.: 24%), a na sprzedaży produktów 30% (2001 r.: 12%).

Poniesione w 2002 roku koszty operacyjne wyniosły 144.539 tys. zł i były o 4.589 tys. zł (3,3%) wyższe niż w roku ubiegłym.

W strukturze kosztów największy udział zajmuje wartość sprzedanych towarów i materiałów (66.051 tys. zł tj. 45,6%). W porównaniu z rokiem poprzednim koszty te są wyższe o 3.922 tys. zł. (tj. o 6,3%), co przy spadku przychodów ze sprzedaży towarów i materiałów o 7.405 tys. zł przyczyniło się do obniżenia marży na tej działalności.

13. Przychody i koszty finansowe

Przychody finansowe w badanym okresie wyniosły 5.211 tys. zł (w 2001 r.: 1.635 tys. zł). Złożyły się na nie przede wszystkim: otrzymane odsetki bankowe w kwocie 915 tys. zł, odsetki należne od papierów wartościowych w kwocie 1.459 tys. zł, zysk ze sprzedaży krótkoterminowych papierów wartościowych w kwocie 1.035 tys. zł, odsetki otrzymane od urzędu skarbowego w związku ze zwróconą nadpłatą podatku dochodowego w wysokości 635 tys. zł jednostkom powiązanym oraz odsetki otrzymane od udzielonych pożyczek w kwocie 477 tys. zł. Tak duży wzrost przychodów wynika głównie z ulokowania w papiery wartościowe środków pieniężnych otrzymanych z emisji obligacji zamiennych na akcje.

Koszty finansowe w 2002 roku wyniosły 7.164 tys. zł (w 2001 r.: 487 tys. zł). Tak duży wzrost kosztów finansowych w bieżącym okresie wynika z utworzenia odpisu aktualizującego wartość spółki zależnej Interia.pl. S.A. w kwocie 2.184 tys. zł, naliczonych i zapłaconych odsetek z tytułu wyemitowanych obligacji w wysokości 3.160 tys. zł oraz z wyceny do wartości godziwej wbudowanych instrumentów pochodnych w kwocie 1.005 tys. zł.

V. Stwierdzenia niezależnego biegłego rewidenta

- (a) Zarząd Spółki przedstawił w toku badania żądane informacje, wyjaśnienia i oświadczenia oraz przedłożył oświadczenie o kompletnym ujęciu danych w księgach rachunkowych i wykazaniu wszelkich zobowiązań warunkowych, a także poinformował o istotnych zdarzeniach, które nastąpiły po dniu bilansowym do dnia złożenia oświadczenia.
- (b) Zakres badania nie był ograniczony.
- (c) Spółka posiadała aktualną, zatwierdzoną przez Zarząd dokumentację opisującą zasady (politykę) rachunkowości. Przyjęte przez Spółkę zasady rachunkowości były dostosowane do jej potrzeb i zapewniały wyodrębnienie w rachunkowości wszystkich zdarzeń istotnych do oceny sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyniku finansowego Spółki, przy zachowaniu zasady ostrożności. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości zostały prawidłowo wykazane z sprawozdaniu finansowym.
- (d) Bilans zamknięcia na koniec ubiegłego roku obrotowego został, we wszystkich istotnych aspektach, prawidłowo wprowadzony do ksiąg rachunkowych jako bilans otwarcia bieżącego okresu.
- (e) Dokonaliśmy oceny prawidłowości funkcjonowania systemu księgowości i działania powiązanego z nim systemu kontroli wewnętrznej. Naszej ocenie podlegały w szczególności:
- prawidłowość dokumentacji operacji gospodarczych,
 - rzetelność, bezbłądność i sprawdzalność ksiąg rachunkowych, w tym także prowadzonych za pomocą komputera,
 - stosowane metody zabezpieczania dostępu do danych i systemu ich przetwarzania za pomocą komputera,
 - ochrona dokumentacji księgowej, ksiąg rachunkowych i sprawozdania finansowego,
 - poprawność działania kontroli wewnętrznej.
- Na podstawie powyższych ocen, w połączeniu z badaniem wiarygodności poszczególnych pozycji sprawozdania finansowego, stwierdziliśmy, że system księgowości i działający w powiązaniu z nim system kontroli wewnętrznej daje podstawę do wyrażenia ogólnej, całościowej i bez zastrzeżeń opinii o prawidłowości i rzetelności tego sprawozdania. Nie było celem naszego badania wyrażenie kompleksowej opinii na temat funkcjonowania wyżej wymienionych systemów.
- (f) Wprowadzenie oraz dodatkowe informacje i objaśnienia przedstawiają wszystkie istotne informacje określone przez Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 16 października 2001 r. w sprawie szczegółowych warunków, jakim powinien odpowiadać prospekt emisyjny oraz skrót prospektu w sposób kompletny i prawidłowy.
- (g) Sprawozdanie z działalności jednostki uwzględnia zagadnienie wymagane przez Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 16 października 2001 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych. Informacje finansowe w nim zawarte są zgodne z informacjami przedstawionymi w sprawozdaniu finansowym.
- (h) Inwentaryzacja aktywów i pasywów została przeprowadzona oraz rozliczona zgodnie z Ustawą o rachunkowości, a jej wyniki ujęto w księgach rachunkowych roku badanego.
- (i) Podczas badania nie stwierdzono istotnego naruszenia prawa wpływającego na sprawozdanie finansowe, a także istotnego naruszenia statutu.
- (j) Sprawozdanie finansowe za rok poprzedzający zostało zbadane przez PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. Biegły rewident wydał opinię bez zastrzeżeń.
- (k) Sprawozdanie finansowe Spółki za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2001 r. zostało zatwierdzone uchwałą nr 3 Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy z dnia 28 czerwca 2002 roku oraz złożone w Krajowym Rejestrze Sądowym w Krakowie w dniu 24 września 2002 r. i ogłoszone w Monitorze Polskim B numer 771 w dniu 30 grudnia 2002 r.

PISMO PREZESA ZARZĄDU

Kraków, 2 kwietnia 2003 r.

Drodzy akcjonariusze

Rok 2002 r. okazał się być niezwykle udany dla spółki ComArch. Pomimo znaczącego spowolnienia gospodarczego oraz ograniczenia przez wiele firm nakładów na systemy informatyczne, udało nam się osiągnąć rekordowe w historii spółki przychody ze sprzedaży w wysokości 156 mln zł. Niezwykle ważne jest, że wraz ze wzrostem sprzedaży poprawiliśmy wysokość marży operacyjnej i marży netto, które wyniosły 7% i 6% odpowiednio. Równocześnie zysk netto osiągnął wartość 9,8 mln zł, co stanowi wzrost o 14% w stosunku do roku ubiegłego.

Te znakomite wyniki to efekt konsekwentnie realizowanej strategii, zarówno na rynku krajowym jak i za granicą. W Polsce ComArch działa jako firma integratorska, oferująca systemy informatyczne dla dużych i średnich klientów korporacyjnych. Jesteśmy dumni, że dzięki naszym systemom wielu klientów z sektora telekomunikacyjnego, finansowego i usług, osiąga znaczącą przewagę konkurencyjną. Na rynkach zagranicznych ComArch konkuruje z globalnymi firmami informatycznymi jako producent oprogramowania. Nasze systemy działają już w kilkunastu krajach na trzech kontynentach.

Współpraca z naszymi klientami, będącymi liderami na swoich rynkach, stanowi dla nas olbrzymie wyzwanie, a równocześnie odpowiedzialność. Wkładamy wiele wysiłku aby przekraczać te oczekiwania i być stale źródłem inspiracji technologicznej dla naszych klientów.

Możemy śmiało powiedzieć że nasza strategia sprawdziła się i warto ją dalej realizować. Budowanie oferty ComArch na własnych, zaawansowanych technologicznie produktach okazało się niezwykle trafnym posunięciem. Dzięki temu wyróżniamy się na tle konkurencji i stanowimy źródło wartości dodanej dla klientów. Strategia firmy ComArch w coraz większym stopniu będzie nakierowana na sprzedaż zagraniczną. Dotychczasowe sukcesy, potwierdzone zawartymi kontraktami i otrzymanymi prestiżowymi wyróżnieniami, utwierdzają nas w przekonaniu, że mamy znaczące szanse aby stać się dużą, międzynarodową firmą informatyczną.

Mamy nadzieję, że osiągnięte wyniki przelożą się na wzrost wartości akcji, a tym samym będzie to dobra inwestycja dla naszych akcjonariuszy.

Prof. Janusz Filipiak
Prezes Zarządu ComArch SA

ROCZNE SPRAWOZDANIE FINANSOWE

WPROWADZENIE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1) Podstawowym przedmiotem działalności firmy ComArch SA jest działalność wytwórcza, handlowa i usługowa w zakresie informatyki i telekomunikacji - EKD 72.20.

Poprzedni rok obrotowy obejmował okres od 01.01.2001 do 31.12.2001 i obejmował 12 miesięcy.

W tabelach raportu:

- okres poprzedni oznacza okres 01.01.2001 -31.12.2001 i obejmuje 12 miesięcy,
- okres bieżący oznacza okres 01.01.2002 - 31.12.2002 i obejmuje 12 miesięcy.

ComArch SA jest jednostką dominującą i sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

Informacja dodatkowa do przekształcenia raportu finansowego Spółki

Nowelizacja Ustawy o rachunkowości i wynikające z niej zmiany przyjętych zasad rachunkowości wymogła przekształcenie bilansu zamknięcia ksiąg rachunkowych na dzień 31 grudnia 2001 roku zgodnie z nowymi zasadami. Przekształcony bilans jest bilansem otwarcia ksiąg rachunkowych na dzień 1 stycznia 2002 roku. W celu zachowania porównywalności wyników prezentowanych w niniejszym sprawozdaniu finansowym przekształcono również sprawozdania finansowe sporządzone na dzień 31 grudnia 2000 roku. Korektom poddano następujące pozycje bilansu:

- 1) Wartość netto kosztów poszerzenia spółki akcyjnej przeniesiono z pozycji aktywów "wartości niematerialne i prawne" (stara Ustawa o rachunkowości) do pozycji aktywów "długoterminowe rozliczenia międzyokresowe - inne rozliczenia międzyokresowe" (nowa Ustawa o rachunkowości). Korekta nie ma wpływu na wynik ani nie zmienia sumy bilansowej.

	SA-R 2001	SA-R 2000
Wartości niematerialne i prawne	(3 566)	(4 583)
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	3 566	4 583
Wpływ na sumę bilansową	-	-
Wpływ na wynik	-	-

- 2) Prawo wieczystego użytkowania gruntu przeniesiono z pozycji aktywów "wartości niematerialne i prawne" do pozycji aktywów "rzeczowe aktywa trwałe" (grunty). Korekta nie zmienia sumy bilansowej ani wysokości wyniku Spółki.

	SA-R 2001	SA-R 2000
Wartości niematerialne i prawne	(604)	(553)
Rzeczowe aktywa trwałe	604	553
Wpływ na sumę bilansową	-	-
Wpływ na wynik	-	-

- 3) Przekwalifikowanie należności długoterminowych z tyt. dostaw robót i usług na należności krótkoterminowe z tyt. dostaw i usług o okresie spłaty powyżej 12 miesięcy. Korekta nie zmienia sumy bilansowej ani wysokości wyniku Spółki.

	SA-R 2001	SA-R 2000
Należności długoterminowe	(3442)	-
Należności krótkoterminowe	3442	-
Wpływ na sumę bilansową	-	-
Wpływ na wynik	-	-

- 4) Przeniesienie części pozostałych należności krótkoterminowych dotyczących udzielonych pożyczek krótkoterminowych do krótkoterminowych aktywów finansowych. Korekta powoduje przesunięcie tylko pomiędzy poszczególnymi pozycjami aktywów.

	SA-R 2001	SA-R 2000
Należności krótkoterminowe	(4 011)	(3 686)
Krótkoterminowe aktywa finansowe w jednostkach powiązanych	3 628	531
Krótkoterminowe aktywa finansowe w pozostałych jednostkach	383	3 155
Wpływ na sumę bilansową	-	-
Wpływ na wynik	-	-

- 5) Przekwalifikowanie naliczonych odsetek od pożyczek (pozostałe należności krótkoterminowe) i od lokat (inne rozliczenia międzyokresowe czynne) na inne aktywa pieniężne. Korekta nie ma wpływu ani na sumę bilansową spółki, ani na wynik finansowy.

	SA-R 2001	SA-R 2000
Należności krótkoterminowe	(272)	(194)
Rozliczenia międzyokresowe czynne	(16)	-
Środki pieniężne i inne aktywa	288	194
Wpływ na sumę bilansową	-	-
Wpływ na wynik	-	-

- 6) Zarówno poprzednia, jak i obecna Ustawa o rachunkowości nakazywała zachować współmierność przychodów i kosztów dla kontraktów długoterminowych. Odmienny był jednak sposób dochodzenia do współmierności. Poprzednia ustawa traktowała przychody zafakturowane jako wielkość wyjściową i w stosunku do nich ustalało się, jaka część nakładów staje się w danym okresie kosztem, a jaka część nakładów pozostaje jako produkcja w toku do rozpoznania jako koszt w następnych miesiącach (taka była zasada rozliczania kontraktów długoterminowych przez Spółkę do końca 2001 r.). Obecnie kategorią wyjściową do ustalania współmierności są poniesione koszty. Dzieląc poniesione koszty przez całkowite planowane koszty danego kontraktu ustala się stopień zaawansowania kontraktu, a następnie przypisuje do danego okresu taką część całkowitych przychodów kontraktów, jaka wynika ze stopnia zaawansowania kontraktu (taka jest od 2002 r. stosowana przez Spółkę zasada rozliczania kontraktów długoterminowych). Przekształcenie sprawozdania finansowego powoduje więc przeniesienie produkcji w toku na koniec danego roku obrotowego w koszty tego roku, z równoczesnym przypisaniem do tak powstałych kosztów odpowiadającej im wielkości przychodów (czyli przychody i koszty ulegają zwiększeniu). Jeżeli w danym roku obrotowym wielkość produkcji w toku pomiędzy końcem a początkiem roku zmniejsza się, to zmniejszeniu ulegają też koszty i przychody tego roku. Zmiany pozycji bilansowych i wynikowych wynikające z powyższych przekształceń zawiera poniższa tabela:

	SA-R 2001	SA-R 2000
1) Zapasy	(1 329)	(5 387)
2) Rozliczenia międzyokresowe (aktywa)	1 439	6 922
3) Wpływ na sumę bilansową	(110)	1 535

- 7) W wyniku odmiennego sposobu rozliczania niezakończonych kontraktów długoterminowych (patrz komentarz do poprzedniej noty) oraz:
- wykazania per saldem wyniku na sprzedaży środków trwałych (pozostałe przychody i koszty operacyjne),
 - wykazania per saldem różnic kursowych ,
 - zaliczenia do rachunku wyników niezrealizowanych dodatnich różnic kursowych,
 - wykazania per saldem wyniku na sprzedaży udziałów i akcji (przychody i koszty finansowe),
 - uległy zmianie następujące pozycje rachunku zysków i strat:

	SA-R 2001	SA-R 2000
Przychody netto ze sprzedaży produktów	(5 482)	6 922
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	(4 157)	5 390
Pozostałe przychody operacyjne	(12 865)	(1 715)
Pozostałe koszty operacyjne	(12 853)	(1 715)
Przychody finansowe	(3 777)	(5 420)
Koszty finansowe	(3 230)	(5 967)
Zysk brutto	(1 872)	2 079
Zysk netto	(1 872)	2 079

- 8) Przeksięgowanie nierozliczonej nadwyżki wartości nabytych akcji nad wartością księgową wnoszonego aportu, ujmowanej w bilansie jako przychody przyszłych okresów, do pozycji pomniejszającej wartość długoterminowych aktywów finansowych (kwota 1 784 tys. zł)

	SA-R 2001	SA-R 2000
1) Długoterminowe aktywa finansowe w jednostkach powiązanych – udziały i akcje	(1 784)	(1 784)
2) Rozliczenia międzyokresowe (pasywa) - długoterminowe	(1 784)	(1 784)
3) Wpływ na sumy bilansowe	(1 784)	(1 784)

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez ComArch SA w dającej się przewidzieć przyszłości. Według Spółki nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania działalności.

2) Zasady wyceny aktywów i pasywów oraz pomiaru wyniku finansowego.

I. Aktywa trwałe

A/ Wartości niematerialne i prawne

Wartości niematerialne i prawne ujmowane są w ewidencji według cen nabycia z uwzględnieniem ich umorzenia. Spółka dokonuje odpisów amortyzacyjnych metodą liniową przy zastosowaniu stawek wynikających z Ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych z 15.02.1992 /z późniejszymi zmianami/ z tym, że przyjęto następujące okresy umarzenia:

- oprogramowanie komputerowe 2-3 lata
- licencje 2 lata
- prawa autorskie 2 lata
- pozostałe prawa 5 - 10 lat

Wartości niematerialne i prawne o wartości poniżej 3500 zł amortyzowane są jednorazowo w miesiącu następnym po przyjęciu ich do użytkowania. W przypadku wartości niematerialnych i prawnych nabytych w celu wykorzystania w konkretnym projekcie okres amortyzacji ustala się jako okres trwania projektu.

B/ Rzeczowe aktywa trwałe

B1. Środki trwałe własne

Wycenione zostały według cen nabycia lub kosztów wytworzenia po pomniejszeniu o odpisy amortyzacyjne proporcjonalnie do okresów ich użytkowania.

Środki trwałe amortyzuje się przez okres ekonomicznej użyteczności środka trwałego.

Szczegółowe zasady amortyzowania środków trwałych przyjętych przez spółkę są następujące:

- środki trwałe o wartości nie przekraczającej 3500 zł amortyzowane są jednorazowo w miesiącu następnym po miesiącu, w którym przyjęto je do użytkowania;
- pozostałe środki amortyzowane są metodą liniową przy zastosowaniu stawek amortyzacyjnych określonych w Ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych z 15.02.1992, przy czym sprzęt komputerowy amortyzowany jest według stawki podwyższonej współczynnikiem 2,0 jako podlegający szybkiemu postępowi technicznemu. W przypadku środków trwałych nabytych w celu wykorzystania w konkretnym projekcie okres amortyzacji ustala się jako okres trwania projektu.

Grunty oraz prawo wieczystego użytkowania nie podlegają amortyzacji.

B2. Środki trwałe w budowie - wycenione według ceny nabycia.

B3. Ulepszenia w obcych środkach trwałych wycenione są według ceny nabycia z uwzględnieniem ich pomniejszenia o amortyzację. Dotyczą one budynków i budowli i amortyzowane są metodą liniową w okresie ich ekonomicznego wykorzystania.

B4. Środki trwałe użytkowane na podstawie umów leasingu zawartych po 01.01.2002 r. zalicza się do aktywów trwałych Spółki jeżeli spełnione są warunki wynikające z art. 3 ust 4 Ustawy o rachunkowości i wycenia się je według wartości godziwej ustalonej na dzień rozpoczęcia umowy lub przyjęcia przedmiotu leasingu do używania. Umowy leasingu zawarte przed 01.01.2002 ujmują się na dotychczasowych zasadach, czyli pozabilansowo.

C/ Inwestycje długoterminowe

C1. Długoterminowe aktywa finansowe

Na dzień bilansowy aktywa finansowe prezentowane są w sprawozdaniu finansowym jako długoterminowe, jeżeli okres ich dalszego posiadania wynosi ponad 12 miesięcy liczony od dnia bilansowego.

Wyceniane są w księgach rachunkowych na dzień ich nabycia lub powstania według cen nabycia. W przypadku trwałej utraty ich wartości dokonuje się odpisu aktualizującego nie później niż na dzień bilansowy.

II. Aktywa obrotowe

A/ Zapasy, produkty w toku oraz towary

Wykazywana w sprawozdaniu produkcja w toku dotyczy wytwarzanego przez spółkę i przeznaczonego do wielokrotnej sprzedaży oprogramowania.

Produkcja w toku jest wyceniana według technicznych bezpośrednich kosztów wytworzenia.

Wytworzone przez Spółkę i przeznaczone do wielokrotnej sprzedaży oprogramowanie użytkowe wyceniane jest w okresie przynoszenia przez nie korzyści ekonomicznych, nie dłuższym niż 36 miesięcy, jakie następują od rozpoczęcia sprzedaży, w wysokości nadwyżki kosztów ich wytworzenia nad przychodami netto uzyskanymi ze sprzedaży tych produktów w ciągu kolejnych 36 miesięcy. Nie odpisane po tym okresie koszty wytworzenia zwiększają pozostałe koszty operacyjne.

W zależności od charakteru wytworzonego oprogramowania i oceny możliwości jego sprzedaży stosuje się zasadę odpisywania w koszt własny poniesionych na jego wytworzenie nakładów w wysokości od 50% do 100% zafakturowanej w powyższym okresie sprzedaży z tym, że jako podstawową stosuje się stawkę 50%. Jeżeli spółka posiada wcześniej informacje o ograniczeniu możliwości dalszej sprzedaży, niezwłocznie dokonuje odpisu aktualizującego wartość produkcji w toku w wysokości nakładów, w stosunku do których występuje prawdopodobieństwo nie odzyskania, bądź też dokonuje jednorazowo odpisania całości nierozliczonych nakładów (w zależności od stopnia oceny ryzyka) w ciężar kosztu własnego sprzedaży.

Towary wyceniane są według rzeczywistych cen zakupu.

B/ Należności

Na dzień powstania ujmuje się je w księgach według wartości nominalnej a na dzień bilansowy w kwocie wymaganej zapłaty.

Należności z tytułu dostaw i usług zaliczane są do należności krótkoterminowych.

Pozostałe należności w zależności od terminu wymagalności (do lub powyżej 12 miesięcy) od dnia bilansowego wykazywane są jako krótko- lub długoterminowe.

W celu urealnienia wartości należności zostały pomniejszone o odpisy aktualizujące wartość należności wątpliwych.

Należności w walutach obcych zostały na dzień 31.12.2002 wycenione według kursu kupna walut banku z usług którego korzysta Spółka, nie wyższym jednak niż kurs średni NBP. Zrealizowane i wynikające z wyceny bilansowej różnice kursowe zostały odniesione, w zależności od ich charakteru, odpowiednio na przychody bądź koszty finansowe.

C/ Krótkoterminowe aktywa finansowe

Aktywa wykazane w sprawozdaniu obejmują głównie papiery wartościowe przeznaczone do sprzedaży oraz aktywa pieniężne.

Papiery wartościowe wycenione są według ceny nabycia.

Aktywa pieniężne obejmują środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych oraz naliczone memoriałowo odsetki od aktywów finansowych. Środki pieniężne w walucie krajowej wycenione zostały w wartości nominalnej, natomiast środki pieniężne w walutach obcych zostały wycenione według kursu kupna waluty banku z usług którego korzysta Spółka, nie wyższym niż kurs średni NBP.

D/ Rozliczenia międzyokresowe kosztów i przychodów.

Poprzez czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów rozliczane są wydatki poniesione z góry, a dotyczące przyszłych okresów sprawozdawczych. Rozliczenia kosztów trwające dłużej niż 12 miesięcy od dnia bilansowego traktowane są jako długoterminowe.

Rozliczenia międzyokresowe przychodów wynikają z różnicy pomiędzy sprzedażą zafakturowaną do kontrahentów a wielkością przychodów ze sprzedaży ustalonych według art. 34 ust.1 i ust.2 pkt.2. Ustawy o rachunkowości.

III. Kapitały własne

Kapitały własne obejmują:

- kapitał akcyjny wykazany w wartości nominalnej,
- kapitał zapasowy utworzony z podziału zysku z zachowaniem zasad i limitów określonych w Kodeksie Sądowców Handlowych oraz z nadwyżki sprzedaży akcji ponad wartość nominalną,
- kapitał z aktualizacji wyceny jako skutek wyceny zobowiązania długoterminowego z tytułu wyemitowanych obligacji własnych,
- pozostałe kapitały rezerwowe utworzone z podziału zysku przeznaczone na cele inwestycyjne oraz inne określone w statucie - wycenione według ceny nominalnej.
- zysk nie podzielony będący różnicą pomiędzy rzeczywistymi wynikami osiągniętymi w latach 2001 i 2000, a wynikami za analogiczny okres wynikającymi z ustalenia ich według metodologii nowej Ustawy o rachunkowości.

IV. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania

A/ Rezerwy na zobowiązania

Dotyczą przypadających za okres 2002 roku części odsetek od wyemitowanych obligacji własnych, płatnych w 2007 roku w przypadku nie dokonania konwersji na akcje.

B/Zobowiązania

Na dzień powstania ujmuje się je w księgach według wartości nominalnej, a na dzień bilansowy w kwocie wymagającej zapłaty.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług traktowane są jako krótkoterminowe, natomiast pozostałe zobowiązania w zależności od okresu wymagalności (do lub ponad 12 miesięcy od dnia bilansowego) jako krótko- lub długoterminowe.

Zobowiązania w walutach obcych wycenione zostały na dzień 31.12.2002 po kursie sprzedaży banku, z usług którego korzysta Spółka nie niższym niż kurs średni NBP.

C/ Fundusze specjalne obejmują w całości Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych oraz utworzony z podziału zysku za lata 1998 i 1999 Fundusz Mieszkaniowy.

D/ Rozliczenia międzyokresowe kosztów i przychodów

Rozliczenie międzyokresowe bierne kosztów obejmują prawdopodobne koszty dotyczące badanego okresu obrachunkowego, których dokładna wysokość nie jest jeszcze znana, m.in. rezerwy na koszty dokończenia kontraktów nie znajdujące pokrycia w przychodach.

V. Wycena aktywów i pasywów bilansu wyrażonych w walutach obcych oraz zasady ustalania różnic kursowych:

A/ W trakcie roku sprawozdawczego

1. Operacje dotyczące sprzedaży i kupna walut oraz zapłaty należności i zobowiązań po kursie kupna lub sprzedaży walut stosowanym przez bank, z którego usług korzysta jednostka,
2. Pozostałe operacje po kursie średnim NBP z tym, że wymagające odprawy celnej zakupy importowe oraz sprzedaż eksportowa towarów wyceniane są wg kursów wyznaczonych w dowodach odprawy celnej.

B/ Na dzień bilansowy

1. Składniki aktywów - po kursie kupna stosowanym w tym dniu przez bank, z którego usług korzysta jednostka, a gdy jednostka nie dokonywała w tym dniu sprzedaży walut po kursie, który zastosowałby bank w transakcjach z jednostką - nie wyższym niż kurs średni NBP na ten dzień,
2. Składniki pasywów - po kursie sprzedaży stosowanym w tym dniu przez bank, z którego usług korzysta jednostka, a gdy nie jednostka nie dokonywała w tym dniu zakupu walut to po kursie, który zastosowałby bank w transakcjach z jednostką nie niższym niż średni kurs NBP przez bank,
3. Różnice kursowe dotyczące inwestycji długoterminowych rozlicza się odpowiednio z kapitałem z aktualizacji wyceny bądź przychodami i kosztami finansowymi (stosownie z art.35 ust. 2 i 4 Ustawy),
4. Różnice kursowe dotyczące pozostałych aktywów i pasywów oraz powstałe przy zapłacie należności i zobowiązań zalicza się odpowiednio do przychodów lub kosztów finansowych.
Różnice kursowe zrealizowane dotyczące należności i zobowiązań ustala się na bieżąco, natomiast różnice kursowe niezrealizowane dotyczące należności i zobowiązań oraz środków pieniężnych na rachunkach bankowych wycenia się na koniec każdego kwartału (z zachowaniem zasady istotności).
Wyceny bilansowej innych składników aktywów i pasywów oraz nie wycenianych ze względu na zasadę istotności na koniec kwartału niezrealizowanych różnic dotyczących należności i zobowiązań dokonuje się na koniec półrocza i ostatni dzień roku obrotowego.

VI. Wynik finansowy

ComArch SA sporządza rachunek zysków i strat w wersji kalkulacyjnej z zachowaniem zasady współmierności przychodów i kosztów.

Prowadzona przez ComArch działalność w zdecydowanej większości polega na wytwarzaniu oprogramowania do wielokrotnej sprzedaży oraz na realizacji informatycznych kontraktów integracyjnych. W ramach kontraktów integracyjnych ComArch oferuje wykonanie systemów informatycznych "pod klucz" składających się z: oprogramowania (własnego i obcego) i/lub sprzętu komputerowego i/lub świadczeniu usług takich jak:

- usługi wdrożeniowe,
- usługi instalacyjne,
- serwis gwarancyjny i pogwarancyjny,
- usługi asysty technicznej,
- usługi *customizacji* (dostosowania) oprogramowanie,
- inne usługi informatyczne i nieinformatyczne niezbędne do realizacji systemu.

Realizowane przez Spółkę kontrakty integracyjne ujmują się w księgach zgodnie z art. 34 a-d Ustawy, przy czym stopień zaawansowania kontraktu mierzy się udziałem kosztów poniesionych w stosunku do całkowitych kosztów wykonania usługi.

Przy ustalaniu całkowitych przychodów z kontraktu uwzględnia się:

- przychody z oprogramowania własnego (niezależnie od formy, w jakiej oprogramowanie to jest udostępniane, czyli: licencje, prawa majątkowe, itp.),
- przychody z usług, o których mowa w poprzednim akapicie.

W uzasadnionych przypadkach kierownik jednostki może podjąć decyzję o zaliczeniu do całkowitych przychodów z kontraktu szacowanych przychodów, dla których istnieje duże prawdopodobieństwo, że zostaną zrealizowane (np. w trakcie realizacji kontraktu z przyczyn technicznych następuje modyfikacja projektu i istnieje uzasadnione prawdopodobieństwo, że zamawiający zaakceptuje modyfikację i wysokość przychodów wynikających z tej modyfikacji).

Dla kontraktów integracyjnych, w ramach których dostarczane jest oprogramowanie autorstwa ComArch przeznaczone do wielokrotnej sprzedaży, osobno ujmują się w księgach przychody i koszty związane z tym oprogramowaniem oraz przychody i koszty związane z pozostałą częścią kontraktu integracyjnego.

Różne kontrakty integracyjne łączy się i ujmują w księgach razem jako jeden kontrakt, jeżeli:

- a) umowy są realizowane jednocześnie lub w ciągłej sekwencji czasowej i precyzyjne rozdzielenie kosztów ich realizacji jest niemożliwe lub
- b) umowy są tak ściśle powiązane ze sobą, że w rzeczywistości są one częścią pojedynczego projektu ze wspólną dla całego projektu marżą zysku.

A. Przychody są ujmowane wg zasady memoriałowej.

Przychody z wykonania niezakończonych usług (kontraktów) długoterminowych ustalane są proporcjonalnie do stopnia zaawansowania usługi zgodnie z art. 34a ust. 2 pkt. 1.

Przychody ze sprzedaży pozostałych usług, produktów, towarów i innych składników majątkowych obejmują sumy należnych zafakturowanych przychodów wyrażonych w rzeczywistych cenach sprzedaży z uwzględnieniem upustów i rabatów bez podatku od towarów i usług.

B. Koszty obejmują:

1. W odniesieniu do kontraktów długoterminowych - całość nakładów poniesionych w danym okresie na realizację kontraktów wycenionych według kosztu wytworzenia.
2. W odniesieniu do pozostałych usług, towarów i innych składników majątku - wartość sprzedanych (zafakturowanych) produktów, towarów i pozostałych składników wycenionych w koszcie wytworzenia lub cenach nabycia.

3. Całość poniesionych w danym okresie kosztów ogólnego zarządu oraz kosztów sprzedaży.

Koszty sprzedaży obejmują koszty marketingu i promocji spółki.

Koszty ogólne obejmują koszty funkcjonowania jednostki jako całości i zalicza się do nich w szczególności: koszty zarządu oraz koszty działów pracujących na potrzeby całej spółki.

C. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Objęte przychody i koszty nie związane bezpośrednio ze zwykłą działalnością jednostki i obejmują głównie:

wynik na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, darowizny, utworzone rezerwy, skutki aktualizacji wartości aktywów niefinansowych.

D. Przychody i koszty finansowe

Objęte głównie przychody i koszty z tytułu odsetek, wynik osiągnięty z tytułu różnic kursowych, ze zbycia aktywów finansowych, skutki aktualizacji wartości inwestycji.

Wynik finansowy ustalony jest zgodnie z art.42 Ustawy o rachunkowości.

W związku z prowadzeniem przez spółkę działalności w Specjalnej Strefie Ekonomicznej (SSE) w Krakowie, podatkowy dochód spółki jest pomniejszany o dochód z tytułu działalności objętej zezwoleniem na działalność w SSE. Mogą więc występować okresy, w których spółka będzie całkowicie zwolniona z podatku dochodowego od osób prawnych i zysk brutto będzie równy zyskowi netto.

W związku z powyższym, jeżeli z przewidywań spółki będzie wynikać, iż w okresie, w którym miałyby dojść do rozliczenia przejściowej różnicy, spółka nie będzie zobowiązana do zapłacenia podatku dochodowego od osób prawnych, to w takiej sytuacji spółka nie będzie tworzyła aktywów ani rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Jeżeli jednak możliwość (konieczność) obniżenia (podwyższenia) podstawy opodatkowania będzie przypadająca na okres w którym spółka przewiduje, że będzie płaciła podatek dochodowy, to w takiej sytuacji spółka będzie tworzyć aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Rachunek przepływów sporządzany jest metodą pośrednią.

3) Opinie wydawane przez podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych dla ComArch SA za lata poprzednie nie zawierały zastrzeżeń.

4) Prezentowane sprawozdanie finansowe i załączone dane finansowe zawierają wyłącznie dane dotyczące ComArch SA. Spółka nie posiada wewnętrznych jednostek organizacyjnych sporządzających samodzielne sprawozdania finansowe. ComArch SA jest jednostką dominującą i sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

Spółka zwraca uwagę iż dane roku ubiegłego zostały doprowadzone do porównywalności w związku ze zmianami polityki rachunkowości wynikającymi z wejścia w życie nowej ustawy o rachunkowości. Szczegółowe noty przekształcenia znajdują się we wprowadzeniu do sprawozdania SA-R 2002.

5) Zasady przeliczania złotych na euro.

Kursy EURO użyte do przeliczania danych finansowych:

Średni kurs NBP z dnia 31-12-2002 - 4,0202

Średni kurs NBP z dnia 31-12-2001 - 3,5219

Średnia arytmetyczna średnich kursów NBP na koniec każdego miesiąca za okres 1.01-31.12.2002 - 3,8697

Średnia arytmetyczna średnich kursów NBP na koniec każdego miesiąca za okres 1.01-31.12.2001 - 3,6509

W tabeli "Wybrane dane finansowe" punkt I-VIII oraz XVI-XVII wycenione są według średniej arytmetycznej kursów ogłaszanych przez NBP obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca w danym okresie, natomiast punkty IX-XIV oraz XVIII-XX według kursu NBP obowiązującego na koniec okresu.

6) Kursy wymiany

	2002 r	2001 r
Średni kurs EUR w okresie	3,8697	3,6509
Minimalny kurs EUR w okresie	3,5910	3,3783
Maksymalny kurs EUR w okresie	4,0810	3,8843
Kurs EUR na ostatni dzień okresu	4,0202	3,5219

7) Omówienie istotnych różnic pomiędzy danymi finansowymi prezentowanego sprawozdania a analogicznymi danymi przedstawionymi według zasad wynikających z Międzynarodowych Standardów Rachunkowości.

Dla dopełnienia obowiązku informacyjnego wynikającego z Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16.10.2001 roku w sprawie warunków, jakim powinien odpowiadać prospekt emisyjny, skrót prospektu oraz memorandum informacyjne, przedstawiamy poniżej główne różnice w zakresie przyjętych zasad i metod rachunkowości pomiędzy załączonym sprawozdaniem finansowym i danymi porównywalnymi sporządzonymi w oparciu o Ustawę o rachunkowości z dnia 29.09.1994 roku (Dz. U. 121/94 z późniejszymi zmianami), a sprawozdaniem finansowym i danymi porównywalnymi, które zostałyby sporządzone według Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (MSR).

Spółka nie sporządziła pełnego sprawozdania finansowego zgodnie z MSR i dlatego prezentowane poniżej informacje o danych zgodnych z MSR mają ograniczony zakres informacyjny, a w szczególności nie spełniają wszystkich wymagań MSR odnośnie ujawniania i prezentacji danych finansowych.

Wyszczególnienie różnic:

a) Koszty organizacji i rozszerzenia spółki akcyjnej

MSR 38 zabrania kapitalizacji kosztów związanych z założeniem lub rozszerzeniem działalności, nakazując ich ujęcie w wyniku okresu lub zgodnie z Interpretacją SIC 17, w przypadku gdy są one bezpośrednio związane z pozyskaniem kapitału, bezpośrednio na kapitałach. Zgodnie z art. 36 ust. 2 pkt 26 Ustawy o rachunkowości koszty emisji akcji związane z rozszerzeniem działalności spółki akcyjnej do wysokości nadwyżki wartości emisji ponad wartość nominalną akcji zmniejszają kapitał zapasowy. Jednakże w okresie przejściowym nie umorzona jeszcze część powyższych kosztów figurujących uprzednio w wartościach niematerialnych, aktualnie wykazuje się w rozliczeniach międzyokresowych i rozlicza z kosztami.

b) Ujęcie transakcji leasingu jako leasingu finansowego

ComArch SA posiada w leasingu samochody ciężarowe. Warunki umowy leasingowej spełniają kryterium ujęcia w sprawozdaniach leasingobiorcy, określonych w art. 47 ust. 4 Ustawy o rachunkowości, jednakże ze względu na nieistotny wpływ na prezentowane wyniki finansowe, co wynika z faktu spłacenia przeważającej części zobowiązań i krótkiego okresu do zakończenia zawartych umów, przedmiotów leasingu nie wykazano w majątku ComArch SA. W roku 2002 natomiast nie zawarto żadnych nowych umów leasingowych.

MSR 17 nakazuje ujęcie w sprawozdaniu leasingobiorcy aktywów i zobowiązań wynikających z zawartych umów leasingowych, jeżeli charakter tych umów wskazuje, że znaczące korzyści i ryzyka związane z posiadaniem leasingowanych aktywów zostały przeniesione na leasingodawcę, niezależnie od szczególnych zapisów umowy.

Wprowadzenie do sprawozdań wg MSR aktywów i zobowiązań z tytułu leasingu powoduje konieczność korekty bilansu, rachunku zysków i strat oraz rachunku przepływów pieniężnych. Zgodnie z MSR 17 w sprawozdaniach finansowych na dzień zawarcia umowy leasingowej spełniającej kryterium leasingu finansowego ujmowane są aktywa leasingowe w wysokości ich wartości godziwej, które następnie podlegają amortyzacji oraz odpowiadające im zobowiązanie z tytułu leasingu. Zobowiązanie to jest powiększane stopniowo o odsetki tak, aby zapewnić stałe obciążenie na zaangażowanym kapitale. Płatności rat leasingowych, które w sprawozdaniu wg polskich przepisów są zaliczane do kosztów okresu, według MSR obniżają wartość zobowiązania z tytułu leasingu oraz stanowią element przepływów z działalności finansowej.

8) Skład osobowy Rady Nadzorczej i Zarządu ComArch SA

W skład Rady Nadzorczej wchodzi:

- Elżbieta Filipiak - Przewodnicząca Rady,
- Krzysztof Zieliński - Wiceprzewodniczący Rady,
- Marian Noga - Członek Rady,
- Tadeusz Włudyka - Członek Rady,
- Maciej Brzeziński - Członek Rady.

W dniu 31.12.2002 roku w skład Zarządu ComArch SA wchodzi:

- Janusz Filipiak - Prezes Zarządu,
- Rafał Chwast - Wiceprezes Zarządu,
- Tomasz Maciantowicz - Wiceprezes Zarządu,
- Paweł Prokop - Wiceprezes Zarządu,
- Paweł Przewięźlikowski - Wiceprezes Zarządu,
- Robert Chwastek - Członek Zarządu,
- BILANS'he Debou - Członek Zarządu.

BILANS

	Nota	2002	2001
AKTYWA			
I. Aktywa trwałe		97 691	89 768
1. Wartości niematerialne i prawne, w tym:	1	3 291	2 455
2. Rzeczowe aktywa trwałe	2	32 986	30 842
4. Inwestycje długoterminowe	4	58 397	52 905
4.3. Długoterminowe aktywa finansowe		58 397	52 905
a) w jednostkach powiązanych, w tym:		58 060	52 529
b) w pozostałych jednostkach		337	376
5. Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	5	3 017	3 566
5.1. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		590	
5.2. Inne rozliczenia międzyokresowe		2 427	3 566
II. Aktywa obrotowe		127 698	66 995
1. Zapasy	6	6 604	7 530
2. Należności krótkoterminowe	7,8	54 175	42 401
2.1. Od jednostek powiązanych		2 059	2 868
2.2. Od pozostałych jednostek		52 116	39 533
3. Inwestycje krótkoterminowe		58 594	15 034
3.1. Krótkoterminowe aktywa finansowe	9	58 594	15 034
a) w jednostkach powiązanych		4 157	3 628
b) w pozostałych jednostkach		34 771	383
c) środki pieniężne i inne aktywa pieniężne		19 666	11 023
4. Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	10	8 325	2 030
A k t y w a r a z e m		225 389	156 763
PASYWA			
I. Kapitał własny		138 761	129 538
1. Kapitał zakładowy	12	7 228	7 228
4. Kapitał zapasowy	14	96 714	103 982
5. Kapitał z aktualizacji wyceny	15	282	
6. Pozostałe kapitały rezerwowe	16	24 560	7 642
7. Zysk (strata) z lat ubiegłych		207	2 079
8. Zysk (strata) netto		9 770	8 607
II. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania		86 628	27 225
1. Rezerwy na zobowiązania	18	1 005	

	Nota	2002	2001
1.3. Pozostałe rezerwy		1 005	
a) długoterminowe		1 005	
2. Zobowiązania długoterminowe	19	39 838	
2.2. Wobec pozostałych jednostek		39 838	
3. Zobowiązania krótkoterminowe	20	36 939	23 345
3.1. Wobec jednostek powiązanych		3 261	3 144
3.2. Wobec pozostałych jednostek		32 825	19 336
3.3. Fundusze specjalne		853	865
4. Rozliczenia międzyokresowe	21	8 846	3 880
4.2. Inne rozliczenia międzyokresowe		8 846	3 880
b) krótkoterminowe		8 846	3 880
P a s y w a r a z e m		225 389	156 763

Wartość księgowa		138 761	129 538
Liczba akcji		7 228 000	7 228 000
Wartość księgowa na jedną akcję (w zł)	22	19,20	17,92

POZYCJE POZABILANSOWE

	Nota	2002	2001
2. Zobowiązania warunkowe	23	25 191	14 420
2.1. Na rzecz jednostek powiązanych (z tytułu)		1 038	1 038
- udzielonych gwarancji i poręczeń		1 038	1 038
2.2. Na rzecz pozostałych jednostek (z tytułu)		24 153	13 382
- udzielonych gwarancji i poręczeń		24 153	13 382
P o z y c j e p o z a b i l a n s o w e, r a z e m		25 191	14 420

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

	Nota	2002	2001
I. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów, w tym:		156 205	149 250
- od jednostek powiązanych		7 701	10 035
1. Przychody netto ze sprzedaży produktów	24	81 637	67 277
2. Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	25	74 568	81 973
II. Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów, w tym:		123 346	121 378
- od jednostek powiązanych		7 459	9 494
1. Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	26	57 295	59 248
2. Wartość sprzedanych towarów i materiałów		66 051	62 130
III. Zysk (strata) brutto ze sprzedaży (I-II)		32 859	27 872
IV. Koszty sprzedaży	26	6 671	4 927
V. Koszty ogólnego zarządu	26	14 522	13 645
VI. Zysk (strata) na sprzedaży (III-IV-V)		11 666	9 300
VII. Pozostałe przychody operacyjne		1 015	524
1. Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych		70	60
2. Dotacje		126	135
3. Inne przychody operacyjne	27	819	329
VIII. Pozostałe koszty operacyjne		1 548	1 246
2. Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych		154	27
3. Inne koszty operacyjne	28	1 394	1 219
IX. Zysk (strata) z działalności operacyjnej (VI+VII-VIII)		11 133	8 578
X. Przychody finansowe	29	5 211	1 635
2. Odsetki, w tym:		3 513	1 256
- od jednostek powiązanych		477	359
3. Zysk ze zbycia inwestycji	31	1 141	148
5. Inne		557	231
XI. Koszty finansowe	30	7 164	487
1. Odsetki, w tym:		3 369	66
2. Strata ze zbycia inwestycji	31	192	91
3. Aktualizacja wartości inwestycji		2 184	
4. Inne		1 419	330
XII. Zysk (strata) z działalności gospodarczej (IX+X-XI)		9 180	9 726
XIV. Zysk (strata) brutto (XII+/-XIII)		9 180	9 726
XV. Podatek dochodowy	34	-590	1 119
a) część bieżąca			1 119
b) część odroczone		-590	
XVIII. Zysk (strata) netto (XIV-XV-XVI+/-XVII)		9 770	8 607

Zysk (strata) netto (zanalizowany)		9 770	8 607
Srednia ważona liczba akcji zwykłych		7 228 000	7 228 000
Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł)	38	1,35	1,19

ZESTAWIENIE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

	2002	2001
I. Kapitał własny na początek okresu (BO)	129 331	118 852
a) zmiany przyjętych zasad (polityki) rachunkowości	207	2 079
I.a. Kapitał własny na początek okresu (BO), po uzgodnieniu do danych porównywalnych	129 538	120 931
1. Kapitał zakładowy na początek okresu	7 228	7 228
1.2. Kapitał zakładowy na koniec okresu	7 228	7 228
4. Kapitał zapasowy na początek okresu	103 982	103 980
4.1. Zmiany kapitału zapasowego	-7 268	2
a) zwiększenia (z tytułu)		2
- przeniesienie kapitału z aktualizacji		2
b) zmniejszenia (z tytułu)	-7 268	
- pomniejszenie kapitału zapasowego o koszty przeprowadzenia emisji obligacji zamiennych	-1 268	
- przeniesienie na kapitał rezerwowy	-6 000	
4.2. Kapitał zapasowy na koniec okresu	96 714	103 982
5. Kapitał z aktualizacji wyceny na początek okresu		2
5.1. Zmiany kapitału z aktualizacji wyceny	282	-2
a) zwiększenia (z tytułu)	282	
- kapitał z tytułu wyceny obligacji	282	
b) zmniejszenia (z tytułu)		-2
- przeniesienie na kapitał zapasowy		-2
5.2. Kapitał z aktualizacji wyceny na koniec okresu	282	

	2002	2001
6. Pozostałe kapitały rezerwowe na początek okresu	7 642	307
6.1. Zmiany pozostałych kapitałów rezerwowych	16 918	7 335
a) zwiększenia (z tytułu)	17 146	7 335
- podział zysku za lata 2001/2000	10 479	7 335
- przesunięcie środków z kapitału zapasowego	6 000	
- zwrot podatku z Urzędu Skarbowego	667	
b) zmniejszenia (z tytułu)	228	
- wykorzystanie funduszu utworzonego na ewentualną zapłatę zobowiązań budżetowych	228	
6.2. Pozostałe kapitały rezerwowe na koniec okresu	24 560	7 642
7. Zysk (strata) z lat ubiegłych na początek okresu wg zbadanego sprawozdania finansowego	10 479	7 335
7.1. Zysk z lat ubiegłych na początek okresu	10 479	7 335
a) zmiany przyjętych zasad (polityki) rachunkowości	207	2 079
b) korekty zysku lat ubiegłych z tytułu nowych zasad wyceny kontraktów długoterminowych		2 079
7.2. Zysk z lat ubiegłych, na początek okresu, po uzgodnieniu do danych porównywalnych	10 686	9 414
b) zmniejszenia (z tytułu)	10 479	7 335
- przeniesienie zysku za lata 2001/2000 na fundusz rezerwowy	10 479	7 335
7.3. Zysk z lat ubiegłych na koniec okresu	207	2 079
8. Wynik netto wg zbadanego sprawozdania finansowego	9 770	10 479
- korekta wyniku wg nowej ustawy o rachunkowości		-1 872
a) zysk netto	9 770	8 607
II. Kapitał własny na koniec okresu (BZ)	138 761	129 538
III. Kapitał własny, po uwzględnieniu proponowanego podziału zysku (pokrycia straty)	138 761	129 538

RACHUNEK PRZEPIŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	2002	2001
A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
I. Zysk (strata) netto	9 770	8 607
II. Korekty razem	4 774	9 985
2. Amortyzacja	5 175	5 463
4. Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	1 030	
5. (Zysk) strata z działalności inwestycyjnej	1 079	-259
6. Zmiana stanu rezerw	1 005	
7. Zmiana stanu zapasów	926	-3 045
8. Zmiana stanu należności	-15 667	4 723
9. Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	12 835	-3 487
10. Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	-779	6 590
11. Inne korekty	-830	
III. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej (I+/-II) - metoda pośrednia	14 544	18 592
B. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
I. Wpływy	73 635	39 633
1. Zbycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	342	14 441
3. Z aktywów finansowych, w tym:	73 293	25 192
a) w jednostkach powiązanych	6 296	3 306
- zbycie aktywów finansowych	2 438	128
- spłata udzielonych pożyczek długoterminowych	3 381	3 178
- odsetki	477	
b) w pozostałych jednostkach	66 997	21 886
- zbycie aktywów finansowych	66 997	21 886
II. Wydatki	-119 480	-51 409
1. Nabycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	-7 371	-8 452
3. Na aktywa finansowe, w tym:	-112 109	-42 957
a) w jednostkach powiązanych	-11 755	-21 219
- nabycie aktywów finansowych	-7 082	-17 711
- udzielone pożyczki długoterminowe	-4 673	-3 508
b) w pozostałych jednostkach	-100 354	-21 738
- nabycie aktywów finansowych	-100 354	-21 738
III. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej (I-II)	-45 845	-11 776
C. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
I. Wpływy	40 164	259
2. Kredyty i pożyczki	44	259
3. Emisja dłużnych papierów wartościowych	40 120	
II. Wydatki	-1 563	247
4. Spłaty kredytów i pożyczek	-56	247
8. Odsetki	-1 507	
III. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej (I-II)	38 601	12
D. Przepływy pieniężne netto, razem (A.III+/-B.III+/-C.III)	7 300	6 828
E. Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych, w tym:	7 300	6 828
F. Środki pieniężne na początek okresu	10 735	3 907
G. Środki pieniężne na koniec okresu (F+/-D), w tym:	18 035	10 735

DODATKOWE INFORMACJE I OBJAŚNIENIA

A. NOTY OBJAŚNIAJĄCE

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO BILANSU

NOTA 1A

	2002	2001
WARTOŚCI NIEMATERIALNE I PRAWNE		
a) koszty zakończonych prac rozwojowych	1 113	1 525
c) nabyte koncesje, patenty, licencje i podobne wartości, w tym:	2 157	892
- oprogramowanie komputerowe	1 209	162
d) inne wartości niematerialne i prawne	21	38
Wartości niematerialne i prawne, razem	3 291	2 455

NOTA 1B

ZMIANY WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH I PRAWNYCH (WG GRUP RODZAJOWYCH)							
	a	b	c		d	e	Wartości niematerialne i prawne, razem
	koszty zakończonych prac rozwojowych	wartość firmy	nabyte koncesje, patenty, licencje i podobne wartości, w tym:	- oprogramowanie komputerowe	inne wartości niematerialne i prawne	zaliczki na wartości niematerialne i prawne	
a1) wartość brutto wartości niematerialnych i prawnych na początek okresu wg zbadanego sprawozdania finansowego	2 057	5 670	1 469	364	102	736	10 034
a2) korekty bilansu otwarcia wynikające z nowelizacji ustawy o rachunkowości		-5 670				-736	-6 406
a3) wartość brutto wartości niematerialnych i prawnych na początek okresu po uzgodnieniu danych porównywalnych	2 057		1 469	364	102		3 628
b) zwiększenia (z tytułu)			2 217	1 317			2 217
- nabycie			2 217	1 317			2 217
d) wartość brutto wartości niematerialnych i prawnych na koniec okresu	2 057		3 686	1 681	102		5 845
e1) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	532	2 104	577	202	64	132	3 409
e2) korekty bilansu otwarcia wynikające z nowelizacji ustawy o rachunkowości		-2 104				-132	-2 236
e3) skumulowana amortyzacja na początek okresu po uzgodnieniu do danych porównywalnych	532		577	202	64		1 173
f) amortyzacja za okres (z tytułu)	412		952	270	17		1 381
- amortyzacja planowa	412		952	270	17		1 381
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	944		1 529	472	81		2 554
j) wartość netto wartości niematerialnych i prawnych na koniec okresu	1 113		2 157	1 209	21		3 291

W kolumnie "b) wartość firmy" wykazane kwoty dotyczą faktycznie kosztów rozszerzenia spółki. Z powodów technicznych nazwa kolumny nie mogła zostać zmieniona.

NOTA 1C

WARTOSCI NIEMATERIALNE I PRAWNE (STRUKTURA WŁASNOSCIOWA)	2002	2001
a) własne	3 291	2 455
Wartości niematerialne i prawne, razem	3 291	2 455

NOTA 2A

RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	2002	2001
a) środki trwałe, w tym:	32 986	30 831
- grunty (w tym prawo użytkowania wieczystego gruntu)	604	604
- budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	25 427	25 302
- urządzenia techniczne i maszyny	5 167	2 912
- środki transportu	1 266	1 507
- inne środki trwałe	522	506
b) środki trwałe w budowie		11
Rzeczowe aktywa trwałe, razem	32 986	30 842

NOTA 2B

ZMIANY ŚRODKÓW TRWAŁYCH (WG GRUP RODZAJOWYCH)						
	- grunty (w tym prawo użytkowania wieczystego gruntu)	- budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	- urządzenia techniczne i maszyny	- środki transportu	- inne środki trwałe	Środki trwałe, razem
a1) wartość brutto środków trwałych na początek okresu wg zbadanego sprawozdania finansowego		26 142	7 007	2 315	1 828	37 292
a2) korekty bilansu otwarcia zgodnie z nową ustawą o rachunkowości	736					736
b) zwiększenia (z tytułu)		818	4 823	262	162	6 065
- nabycie		9	3 866	262	44	4 181
- inwestycje		809	957		118	1 884
c) zmniejszenia (z tytułu)			477	96		573
- sprzedaż			369			369
- likwidacja			108	96		204
d) wartość brutto środków trwałych na koniec okresu	736	26 960	11 353	2 481	1 990	43 520
e1) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu wg zbadanego sprawozdania finansowego		840	4 095	808	1 322	7 065
e2) korekty bilansu otwarcia zgodnie z nową ustawą o rachunkowości	132					132
f) amortyzacja za okres (z tytułu)		693	2 492	464	146	3 795
- inne		693	2 492	464	146	3 795
fa) zmniejszenia			401	57		458
- sprzedaż			334			334
- likwidacja			67	57		124
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	132	1 533	6 186	1 215	1 468	10 534
h) wartość netto środków trwałych na początek okresu		25 302	2 912	1 507	506	30 238
i) wartość netto środków trwałych na początek okresu po korektach zgodnie z nową ustawą	604	25 302	2 912	1 507	506	30 842
j) wartość netto środków trwałych na koniec okresu	604	25 427	5 167	1 266	522	32 986

Amortyzacja nie planowana - część nie umorzona 115

w tym:

- środków sprzedanych	35
- środków zlikwidowanych	80

NOTA 2C

SRODKI TRWAŁE BILANSOWE (STRUKTURA WŁASNOŚCIOWA)	2002	2001
a) własne	32 986	30 842
Srodki trwałe bilansowe, razem	32 986	30 842

NOTA 2D

SRODKI TRWAŁE WYKAZYWANE POZABILANSOWO	2002	2001
- samochody ciężarowe w leasingu (umowy z przed 31.12.2001) wg wartości początkowej	2 677	2 677
Srodki trwałe pozabilansowe, razem	2 677	2 677

NOTA 4C

DLUGOTERMINOWE AKTYWA FINANSOWE	2002	2001
a) w jednostkach zależnych	49 321	41 602
- udziały lub akcje	48 559	41 602
- udzielone pożyczki	762	
c) w jednostkach stowarzyszonych	8 739	10 924
- udziały lub akcje	8 739	10 924
f) w pozostałych jednostkach	337	379
- udzielone pożyczki	337	376
- inne długoterminowe aktywa finansowe (wg rodzaju)		3
Długoterminowe aktywa finansowe, razem	58 397	52 905

NOTA 4J

Gdyby spółka wyceniła spółkę Interia.pl metodą prawa własności, wartość Spółki wyniosłaby 6 216 tys. zł. Obecna (zaktualizowana) wartość akcji Interia.pl w księgach ComArch SA wynosi 8 326 tys. zł.

NOTA 4K

ZMIANA STANU DLUGOTERMINOWYCH AKTYWÓW FINANSOWYCH (WG GRUP RODZAJOWYCH)	2002	2001
a1) stan na początek okresu wg zbadanego sprawozdania finansowego	54 689	39 130
a2) korekty wynikające z nowelizacji ustawy o rachunkowości	-1 784	-1 784
a3) stan na początek okresu po uzgodnieniu do danych porównywalnych	52 905	37 346
- akcje i udziały w jednostkach zależnych i stowarzyszonych	52 905	37 346
b) zwiększenia (z tytułu)	8 055	18 090
- nabycie akcji i udziałów w jednostkach zależnych	6 956	17 711
- udzielone pożyczki w jednostkach zależnych	762	
- udzielone pożyczki w jednostkach pozostałych	337	376
- inne		3
c) zmniejszenia (z tytułu)	2 563	2 531
- sprzedaż akcji i udziałów w jednostkach zależnych		2 531
- aktualizacja wartości akcji spółki Interia.pl	2 184	
- spłata pożyczek przez jednostki pozostałe	376	
- inne	3	
d) stan na koniec okresu	58 397	52 905

NOTA 4L

UDZIAŁY LUB AKCJE W JEDNOSTKACH PODPORZĄDKOWANYCH												
Lp.	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k l	
	nazwa (firma) jednostki ze wskazaniem formy prawnej	siedziba	przedmiot przedsiębiorstwa	charakter powiązania (jednostka zależna, współzależna, stowarzyszona, z wyszczególnieniem powiązań bezpośrednich i pośrednich)	zastosowana metoda konsolidacji / wycena metodą praw własności, bądź wskazanie, że jednostka nie podlega konsolidacji / wycenie metodą praw własności	data objęcia kontroli / spółkontroli / uzyskania znaczącego wpływu	wartość udziałów / akcji według ceny nabycia	korekty aktualizujące wartość (razem)	wartość bilansowa udziałów / akcji	procent posiadanego kapitału zakładowego	udział w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu	wskazanie innej niż określona pod lit. j) lub k), podstawy kontroli / współkontroli / znaczącego wpływu
1	ComArch Global Inc.	Waszyngton	Sprzedaż oprogramowania i usług na rynek amerykański	zależna	konsolidowana***	24.06.1999	139		139	90,00	90,00	
2	ComArch Software AG	Frankfurt nad Menem	Sprzedaż oprogramowania i usług na rynek europejski	zależna	konsolidowana	13.09.1999	6 747		6 747	100,00	100,00	
3	ComArch Kraków SA	Kraków	Produkcja i sprzedaż systemów informatycznych	zależna	konsolidowana	28.09.1998	28 857	-1 784	27 073	99,99	99,99	
4	ComArch Internet Ventures	Kraków	Działalność informatyczna i teleinformatyczna, inwestycje kapitałowe w spółki informatyczne	zależna	konsolidowana	1.06.2000	14 600		14 600	99,99	99,99	
5	CDN SA *	Kraków	Produkcja oprogramowania	zależna	konsolidowana	29.06.2000	12 174		12 174	60,00	60,00	
6	INTERIA.PL SA	Kraków	Prowadzenie działalności medialnej i handlu poprzez internet (electronic commerce) oraz świadczenie wszelkich usług z wykorzystaniem sieci Internet	stowarzyszona	metoda prawa własności	13.08.1999	10 510	-2 184	8 326	37,50	48,99	
7	NetBrokers Sp. z o.o.	Kraków	Pośrednictwo w obrocie na rynku towarowym, działalność internetowa	stowarzyszona	nie konsolidowana	29.06.2000	411		411	30,13	30,13	
8	Fideltronik-ComArch Sp. z o.o.**	Kraków	Sprzedaż i rozwój komputerów sieciowych i internetowych przystawek telewizyjnych	stowarzyszona	nie konsolidowana	25.11.1998	2		2	50,00	50,00	

* - Spółka zależna II stopnia

** - Spółka nie rozpoczęła działalności

*** - Spółka ComArch Global nie była konsolidowana w dotychczasowych skonsolidowanych sprawozdaniach rocznych i kwartalnych. Po otrzymaniu w ostatnich dniach danych tej spółki za 2002 r., brak jest jednak podstaw do dalszego wyłączenia tej spółki z konsolidacji. Tak więc spółka ta będzie konsolidowana począwszy od rocznego sprawozdania skonsolidowanego za 2002 r. Tym samym przychody skonsolidowane ComArch będą wyższe od tych zawartych w raporcie SA-QS 4/2002 o około 3 mln zł, natomiast zysk netto skonsolidowany za 2002 r. będzie niższy od tego zawartego w raporcie SA-QS 4/2002 o około 1 mln zł.

NOTA 4M

UDZIAŁY LUB AKCJE W JEDNOSTKACH PODPORZĄDKOWANYCH-cd.																	
Lp.	a	m						n				o		p	r	s	t
		kapitał własny jednostki, w tym:						zobowiązania i rezerwy na zobowiązania jednostki, w tym:				należności jednostki, w tym:					
		kapitał zakładowy	należne wpłaty na kapitał zakładowy (wartość ujemna)	kapitał zapasowy	pozostały kapitał własny, w tym:			zobowiązania długoterminowe	- zobowiązania krótkoterminowe	- należności długoterminowe	- należności krótkoterminowe	aktywa jednostki, razem	przychody ze sprzedaży				
zysk (strata) z lat ubiegłych	zysk (strata) netto				zysk (strata) netto												
1	ComArch Global Inc.	-1 021	153		-1 174	-161	-1 013	2 657		2 657	805		805	1 636	3 061		
2	ComArch Software AG	-1 263	231	6 141	-7 635	-4 439	-3 197	3 429		3 207	1 651		1 651	2 165	3 385		
3	ComArch Kraków SA	28 798	28 043	546	209	-398	710	8 261	63	6 624	8 725		8 725	37 059	40 528		
4	ComArch Internet Ventures	12 658	12 840		-182	-1 461	-472	256		256	415		415	12 921	1 438		
5	CDN SA *	6 825	136	5 356	1 333	89	1 244	4 890		4 511	6 228		6 228	11 715	20 267		

UDZIAŁY LUB AKCJE W JEDNOSTKACH PODPORZĄDKOWANYCH-cd.																
Lp.	a nazwa jednostki	m kapitał własny jednostki, w tym:						n zobowiązania i rezerwy na zobowiązania jednostki, w tym:		o należności jednostki, w tym:			p aktywa jednostki, razem	r przychody ze sprzedaży	s nieopłacona przez emitenta wartość udziałów / akcji w jednostce	t otrzymane lub należne dywidendy od jednostki za ostatni rok obrotowy
		kapitał zakładowy	należne wpłaty na kapitał zakładowy (wartość ujemna)	kapitał zapasowy	pozostały kapitał własny, w tym:		- zobowiązania długoterminowe	- zobowiązania krótkoterminowe	należności jednostki, w tym:							
					zysk (strata) z lat ubiegłych	zysk (strata) netto			- należności długoterminowe	- należności krótkoterminowe						
6	INTERIA.PL SA	16 577	6 569	41 625	-31 617	-22 309	-9 308	1 432	1 036	4 683	4 683	18 009	17 096			
7	NetBrokers Sp. z o.o.	536	750	180	-394	-564	170	67	67	140	140	603	3 894			
8	Fideltronik-ComArch Sp. z o.o.**															

* - spółka zależna II stopnia

** - spółka nie rozpoczęła działalności

NOTA 4O

PAPIERY WARTOŚCIOWE, UDZIAŁY I INNE DŁUGOTERMINOWE AKTYWA FINANSOWE (STRUKTURA WALUTOWA)	2002	2001
a) w walucie polskiej	50 412	48 249
b) w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	6 886	4 280
b1. jednostka/waluta 1 / EUR	1 190 750	1 175 000
tys. zł	6 747	4 141
pozostałe waluty w tys. zł	139	139
Papiery wartościowe, udziały i inne długoterminowe aktywa finansowe, razem	57 298	52 529

NOTA 4P

PAPIERY WARTOŚCIOWE, UDZIAŁY I INNE DŁUGOTERMINOWE AKTYWA FINANSOWE (WG ZBYWALNOŚCI)	2002	2001
C. Z nieograniczoną zbywalnością, nienotowane na rynku regulowanym (wartość bilansowa)	57 298	52 529
a) akcje (wartość bilansowa) - dopuszczone do obrotu publicznego:	8 326	10 510
- korekty aktualizujące wartość (za okres)	-2 184	
- wartość na początek okresu	10 510	10 510
- wartość według cen nabycia	10 510	10 510
b) akcje (wartość bilansowa) - pozostałe:	48 559	41 603
- wartość na początek okresu	41 603	26 836
- wartość według cen nabycia	48 559	41 603
c) inne - (wartość bilansowa):	416	416
c1 udziały w spółkach z o.o. wg cen nabycia	413	413
- wartość na początek okresu	416	3
Wartość według cen nabycia, razem	59 485	52 529
Wartość na początek okresu, razem	52 529	37 346
Korekty aktualizujące wartość (za okres), razem	-2 184	
Wartość bilansowa, razem	57 298	52 529

NOTA 4Q

UDZIELONE POŻYCZKI DŁUGOTERMINOWE (STRUKTURA WALUTOWA)	2002	2001
a) w walucie polskiej	337	376
b) w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	762	
b1. jednostka/waluta 1 / USD	200 000	
tys. zł	762	
Udzielone pożyczki długoterminowe, razem	1 099	376

NOTA 5A

ZMIANA STANU AKTYWÓW Z TYTUŁU ODROZCZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO	2002	2001
2. Zwiększenia	686	
a) odniesione na wynik finansowy okresu w związku z różnicą przejściową wynikłą z wyceny akcji Interia.pl	686	
3. Zmniejszenia	96	
a) odniesione na wynik finansowy okresu w związku z korektą wyceny akcji spółki Interia.pl	96	
4. Stan aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu, razem, w tym:	590	
a) odniesionych na wynik finansowy	590	

* Ustalenie aktywów z tytułu podatku odroczonego

- aktualizacja wartości akcji spółki Interia.pl $2184 \times 27\% = 590$

W II półroczu 2002 dokonano korekty wyceny aktywów na skutek zmiany wartości przeceny akcji spółki Interia.pl i zmiany przyszłej stawki podatku dochodowego.

W związku z prowadzeniem przez spółkę działalności w Specjalnej Strefie Ekonomicznej (SSE) w Krakowie, podatkowy dochód spółki jest pomniejszany o dochód z tytułu działalności objętej zezwoleniem na działalność w SSE. Mogą więc występować okresy w których spółka będzie całkowicie zwolniona z podatku dochodowego od osób prawnych i zysk brutto będzie równy zyskowi netto.

W związku z powyższym jeżeli z przewidywań spółki będzie wynikać iż w okresie w którym miałyby dojść do rozliczenia przejściowej różnicy, spółka nie będzie zobowiązana do zapłacenia podatku dochodowego od osób prawnych, to w takiej sytuacji spółka nie będzie tworzyła aktywów ani rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Jeżeli jednak możliwość (konieczność) obniżenia (podwyższenia) podstawy opodatkowania będzie przypadająca na okres w którym spółka przewiduje że będzie płaciła podatek dochodowy, to w takiej sytuacji spółka będzie rozpoznawać aktywa lub tworzyć rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Z uwagi na długotrwały charakter możliwości zrealizowania straty podatkowej z tytułu trwałej utraty wartości akcji Interia.pl, Spółka rozpoznała aktywo (w wysokości 590 tys. zł) z tytułu przejściowej różnicy w podatku dochodowym z tytułu rezerwy na trwałą utratę wartości posiadanych akcji spółki Interia.pl.

NOTA 5B

INNE ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE	2002	2001
b) pozostałe rozliczenia międzyokresowe, w tym:	2 427	3 566
- nie umorzona część kosztów poszerzenia spółki	2 427	3 566
Inne rozliczenia międzyokresowe, razem	2 427	3 566

NOTA 6

ZAPASY	2002	2001
a) materiały	35	63
b) półprodukty i produkty w toku	5 775	3 150
c) produkty gotowe		161
d) towary	794	3 906
e) zaliczki na dostawy		250
Zapasy, razem	6 604	7 530

NOTA 7A

NALEŻNOŚCI KRÓTKOTERMINOWE	2002	2001
a) od jednostek powiązanych	2 059	2 868
- z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty:	2 059	470
- do 12 miesięcy	2 059	470
- inne		2 398
b) należności od pozostałych jednostek	52 116	39 533
- z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty:	51 877	38 134
- do 12 miesięcy	50 701	38 134
- powyżej 12 miesięcy	1 176	
- z tytułu podatków, dotacji, ceł, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych świadczeń	157	746
- inne	82	653
Należności krótkoterminowe netto, razem	54 175	42 401
c) odpisy aktualizujące wartość należności	517	320
Należności krótkoterminowe brutto, razem	54 692	42 721

NOTA 7B

NALEŻNOŚCI KRÓTKOTERMINOWE OD JEDNOSTEK POWIĄZANYCH	2002	2001
a) z tytułu dostaw i usług, w tym:	2 059	470
- od jednostek zależnych	2 056	464
- od jednostek stowarzyszonych	3	6
b) inne, w tym:		2 398
- od jednostek zależnych		2 398
Należności krótkoterminowe od jednostek powiązanych netto, razem	2 059	2 868
Należności krótkoterminowe od jednostek powiązanych brutto, razem	2 059	2 868

NOTA 7C

ZMIANA STANU ODPISÓW AKTUALIZUJĄCYCH WARTOŚĆ NALEŻNOŚCI KRÓTKOTERMINOWYCH	2002	2001
Stan na początek okresu	320	204
a) zwiększenia (z tytułu)	559	338
- utworzenie rezerw na należności wątpliwe	559	338
b) zmniejszenia (z tytułu)	362	222
- zapłata należności objętych uprzednio rezerwami	350	167
- spisanie należności	12	55
Stan odpisów aktualizujących wartość należności krótkoterminowych na koniec okresu	517	320

NOTA 7D

NALEŻNOŚCI KRÓTKOTERMINOWE BRUTTO (STRUKTURA WALUTOWA)	2002	2001
a) w walucie polskiej	51 521	39 618
b) w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	3 171	3 103
b1. jednostka/waluta 1 / EUR	433 379	498 973
tys. zł	1 723	1 757
b2. jednostka/waluta 1 / USD	379 740	236 005
tys. zł	1 448	1 299
pozostałe waluty w tys. zł		47
Należności krótkoterminowe, razem	54 692	42 721

NOTA 7E

NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG (BRUTTO) - O POZOSTAŁYM OD DNIA BILANSOWEGO OKRESIE SPŁATY:	2002	2001
a) do 1 miesiąca	21 900	26 340
b) powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	12 658	1 139
c) powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	1 237	
d) powyżej 6 miesięcy do 1 roku	1 574	
e) powyżej 1 roku	1 176	3 100
f) należności przeterminowane	15 908	8 345
Należności z tytułu dostaw i usług, razem (brutto)	54 453	38 924
g) odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług	517	320
Należności z tytułu dostaw i usług, razem (netto)	53 936	38 604

Z normalnym tokiem sprzedaży związane są należności wymienione w pozycjach od a) do e). Z należności przeterminowanych na 31.12.2002 r do dnia 31.03.2003 r zostało zapłaconych 13.049 tys. zł, tj. 82 % należności przeterminowanych z dnia 31.12.2002 r. Termin płatności należności na kwotę 2.168 tys. zł został przesunięty na mocy aneksu na dzień 2 lipca 2003.

NOTA 7F

NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG, PRZETERMINOWANE (BRUTTO) - Z PODZIAŁEM NA NALEŻNOŚCI NIESPŁACONE W OKRESIE:	2002	2001
a) do 1 miesiąca	13 149	1 338
b) powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	404	2 197
c) powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	1 215	4 239
d) powyżej 6 miesięcy do 1 roku	751	247
e) powyżej 1 roku	389	324
Należności z tytułu dostaw i usług, przeterminowane, razem (brutto)	15 908	8 345
f) odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług, przeterminowane	517	320
Należności z tytułu dostaw i usług, przeterminowane, razem (netto)	15 391	8 025

NOTA 8

Należności sporne oraz należności przeterminowane (z podziałem wg tytułów)

a) należności sporne - nie dotyczy

b) należności przeterminowane brutto 15 908
w tym:
- z tytułu dostaw towarów i usług 15 908

Należności przeterminowane od których nie dokonano odpisów aktualizacyjnych	15 391
Należności przeterminowane objęte rezerwami	517

Razem:	15 908

Należności dochodzone na drodze sądowej - nie dotyczy

NOTA 9A

KRÓTKOTERMINOWE AKTYWA FINANSOWE	2002	2001
a) w jednostkach zależnych	4 157	3 628
- udzielone pożyczki	4 157	3 628
f) w pozostałych jednostkach	34 771	383
- bony skarbowe	25 255	
- papiery komercyjne	9 138	
- udzielone pożyczki	378	383
g) środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	19 666	11 023
- środki pieniężne w kasie i na rachunkach	5 148	3 983
- inne środki pieniężne	12 886	6 752
- inne aktywa pieniężne	1 632	288
Krótkoterminowe aktywa finansowe, razem	58 594	15 034

NOTA 9B

PAPIERY WARTOŚCIOWE, UDZIAŁY I INNE KRÓTKOTERMINOWE AKTYWA FINANSOWE (STRUKTURA WALUTOWA)	2002	2001
a) w walucie polskiej	34 393	
Papiery wartościowe, udziały i inne krótkoterminowe aktywa finansowe, razem	34 393	

NOTA 9C

PAPIERY WARTOŚCIOWE, UDZIAŁY I INNE KRÓTKOTERMINOWE AKTYWA FINANSOWE (WG ZBYWALNOŚCI)	2002	2001
C. Z nieograniczoną zbywalnością, nienotowane na rynku regulowanym (wartość bilansowa)	34 393	
c) inne - wg grup rodzajowych (wartość bilansowa):	34 393	
c1 bony skarbowe	25 255	
c2 papiery komercyjne	9 138	
- wartość według cen nabycia	34 393	
- wartość bilansowa	34 393	
Wartość bilansowa, razem	34 393	

NOTA 9D

UDZIELONE POŻYCZKI KRÓTKOTERMINOWE (STRUKTURA WALUTOWA)	2002	2001
a) w walucie polskiej	378	2 679
b) w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	4 157	1 332
b1. jednostka/waluta 1 / EUR	710 000	250 000
tys. zł	2 824	1 233
b1. jednostka/waluta 1 / USD	350 000	25 000
tys. zł	1 333	99
Udzielone pożyczki krótkoterminowe, razem	4 535	4 011

NOTA 9E

ŚRODKI PIENIĘŻNE I INNE AKTYWA PIENIĘŻNE (STRUKTURA WALUTOWA)	2002	2001
a) w walucie polskiej	15 785	10 865
b) w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	3 881	158
b1. jednostka/waluta 1 / EUR	811 273	4 532
tys. zł	3 241	16
b1. jednostka/waluta 1 / USD	165 054	32 205
tys. zł	629	128
b1. jednostka/waluta 1 / GBP	1 867	
tys. zł	11	
pozostałe waluty w tys. zł		14
Środki pieniężne i inne aktywa pieniężne, razem	19 666	11 023

NOTA 10

KRÓTKOTERMINOWE ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE	2002	2001
a) czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów, w tym:	1 121	593
- koszty dotyczące sprzedaży lat następnych	896	390
- ubezpieczenia majątkowe i komunikacyjne	225	203
b) pozostałe rozliczenia międzyokresowe, w tym:	7 204	1 437
- rozliczenia z tytułu przychodów niezakończonych usług długoterminowych	7 204	1 437
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe, razem	8 325	2 030

NOTA 11

W związku z występującą w I półroczu 2002 roku sytuacją na rynku mediów elektronicznych i spadkiem notowań giełdowych akcji spółki Interia.pl SA utworzono rezerwę na trwałą utratę wartości akcji Interia.pl w kwocie 3.120 tys. zł (średnia cena akcji Interia.pl w miesiącu poprzedzającego sporządzenie raportu SA-P 2002 wyniosła 3 zł i do takiej wartości obniżono wartość akcji w księgach ComArch SA). Korektę z tego tytułu ujęto w raporcie półrocznym SA-P 2002. Ponieważ notowania akcji Interii na przestrzeni kilku ostatnich miesięcy utrzymywały się na poziomie wyższym niż 3 zł oraz mając na uwadze poprawę sytuacji finansowej Spółki, dokonano rozwiązania części rezerwy. Średnia cena akcji Interia.pl w miesiącu poprzedzającym sporządzenie raportu SA-Q4/2002 (styczeń 2003 r.) wyniosła 3,38 zł i do takiego poziomu doprowadzono wartość akcji Interia.pl w księgach ComArch SA. Wpływ ww operacji na wynik netto Spółki w IV kwartale 2002 r. (łącznie z rozwiązaniem części aktywa z tytułu odroczonego podatku) wyniósł 840 tys. zł. Aktualnie rezerwa z tytułu utraty wartości akcji Interii wynosi 2.184 tys. zł.

NOTA 12

KAPITAŁ ZAKŁADOWY (STRUKTURA)								
Seria / emisja	Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania akcji	Rodzaj ograniczenia praw do akcji	Liczba akcji	Wartość serii / emisji wg wartości nominalnej	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji	Prawo do dywidendy (od daty)
A	Imienne uprzywilejowane	co do głosu 5:1		930 600	930 600	przekształcenie spółki z o.o.	94-12-20	94-12-20
A	zwykłe na okaziciela			9 400	9 400	przekształcenie spółki z o.o.	94-12-20	94-12-20
B	Imienne uprzywilejowane	co do głosu 5:1		940 000	940 000	gotówka	95-03-24	94-12-20
C	zwykłe na okaziciela			3 008 000	3 008 000	gotówka	97-06-20	96-11-01
D	zwykłe na okaziciela			1 200 000	1 200 000	gotówka	99-03-01	97-11-01
E	zwykłe na okaziciela			1 000 000	1 000 000	gotówka	00-03-08	99-01-01
F	zwykłe na okaziciela			140 000	140 000	gotówka	00-07-10	00-01-01
Liczba akcji, razem				7 228 000				
Kapitał zakładowy, razem					7 228 000			
Wartość nominalna jednej akcji = 1,00 zł								

Według stanu na dzień 31.12.2002 roku akcjonariuszami posiadającymi bezpośrednio lub pośrednio poprzez podmioty zależne co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu ComArch SA jest małżeństwo Elżbieta i Janusz Filipiak. Elżbieta i Janusz Filipiakowie posiadają razem 3.326.800 akcji, które dają 9.906.800 głosów na WZA, co stanowi 67,35 % wszystkich głosów na WZA.

W dniu 21 grudnia 2001 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie uchwaliło program opcji menedżerskich dla Zarządu Spółki, którego celem jest stworzenie dodatkowej motywacji dla Prezesa Zarządu poprzez przyznanie uprawnionemu premii (zwanej dalej "Opcją") uzależnionej od wzrostu wartości Spółki. Opcja stanowić będzie 5 % przyrostu kapitalizacji Spółki w ciągu kolejnych lat realizacji programu. Opcja zostanie wypłacona poprzez zaoferowanie Januszowi Filipiakowi w ciągu trzech kolejnych lat począwszy od 2003 roku nowoemitowanych akcji Spółki w taki sposób, aby różnica pomiędzy średnim giełdowym kursem otwarcia akcji Spółki z grudnia każdego kolejnego roku realizacji Programu począwszy od 2002 roku, a ceną emisyjną akcji oferowanych Januszowi Filipiakowi, była równa wartości Opcji za dany rok realizacji Programu. Średnia kapitalizacja ComArch w chwili rozpoczęcia Programu wynosiła 319 766 720 zł (jako punkt odniesienia dla obliczania zmian kapitalizacji program przewiduje średnią z XII 2001 r). Z uwagi na pogorszenie koniunktury giełdowej kapitalizacja Spółki na dzień 31.12.2002 wyniosła 189 373 600 zł; Oznacza to spadek kapitalizacji, a tym samym Prezesowi Zarządu nie przysługują opcje za pierwszy rok trwania programu. Tym samym w obliczeniach dotyczących rozwodnionego zysku na 1 akcje oraz rozwodnionej wartości księgowej na 1 akcje nie przewiduje się wzrostu ilości akcji z ww Programu.

NOTA 14

KAPITAŁ ZAPASOWY	2002	2001
a) ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	84 448	85 714
b) utworzony ustawowo	2 409	2 409
c) utworzony zgodnie ze statutem / umową, ponad wymaganą ustawowo (minimalną) wartość	9 857	15 859
Kapitał zapasowy, razem	96 714	103 982

NOTA 15

KAPITAŁ Z AKTUALIZACJI WYCENY	2002	2001
- część kapitałowa obligacji zamiennych na akcje	282	
Kapitał z aktualizacji wyceny, razem	282	

NOTA 16

POZOSTAŁE KAPITAŁY REZERWOWE (WEDŁUG CELU PRZEZNACZENIA)	2002	2001
- kapitał inwestycyjny	79	79
- kapitał z podziału zysku za lata 2000/2001	17 815	7 335
- kapitał zapasowy na pokrycie zobowiązań podatkowych	666	228
- fundusz rezerwowi przeznaczony na rozliczenie z subemitentem usługowym w związku z Programem Motywacyjnym	6 000	
Pozostałe kapitały rezerwowe, razem	24 560	7 642

NOTA 18A

W związku z prowadzeniem przez spółkę działalności w Specjalnej Strefie Ekonomicznej (SSE) w Krakowie, podatkowy dochód spółki jest pomniejszany o dochód z tytułu działalności objętej zezwoleniem na działalność w SSE. Mogą więc występować okresy w których spółka będzie całkowicie zwolniona z podatku dochodowego od osób prawnych i zysk brutto będzie równy zyskowi netto.

W związku z powyższym jeżeli z przewidywań spółki będzie wynikać iż w okresie w którym miałyby dojść do rozliczenia przejściowej różnicy, spółka nie będzie zobowiązana do zapłacenia podatku dochodowego od osób prawnych, to w takiej sytuacji spółka nie będzie tworzyła aktywów ani rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Jeżeli jednak możliwość (konieczność) obniżenia (podwyższenia) podstawy opodatkowania będzie przypadająca na okres w którym spółka przewiduje że będzie płaciła podatek dochodowy, to w takiej sytuacji spółka będzie tworzyć aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

NOTA 18D

ZMIANA STANU POZOSTAŁYCH REZERW DŁUGOTERMINOWYCH (WG TYTUŁÓW)	2002	2001
b) zwiększenia (z tytułu)	1 005	
- rezerwa na odsetki od wyemitowanych obligacji własnych	1 005	
e) stan na koniec okresu	1 005	

NOTA 19A

ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE	2002	2001
f) wobec pozostałych jednostek	39 838	
- z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych (obligacji własnych zamiennych na akcje)	39 838	
Zobowiązania długoterminowe, razem	39 838	

NOTA 19B

ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE, O POZOSTAŁYM OD DNIA BILANSOWEGO OKRESIE SPŁATY	2002	2001
b) powyżej 3 do 5 lat	39 838	
Zobowiązania długoterminowe, razem	39 838	

NOTA 19C

ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE (STRUKTURA WALUTOWA)	2002	2001
a) w walucie polskiej	39 838	
Zobowiązania długoterminowe, razem	39 838	

NOTA 19E

ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE Z TYTUŁU WYEMITOWANYCH DŁUŻNYCH INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH							
Dłużne instrumenty finansowe wg rodzaju	Wartość nominalna	Warunki oprocentowania	Termin wykupu	Gwarancje/ zabezpieczenia	Dodatkowe prawa	Rynek notowań	Inne
obligacje zamienne na akcje	40 000 000	7,5% w skali roku, płatne w okresach półrocznych oraz 21,84% płatne w terminie wykupu obligacji nie zamienionych na akcje	2007-04-12	niezabezpieczone	możliwość konwersji na akcje ComArch SA w proporcji 175 akcji za 1 obligację, możliwość wcześniejszego wykupu	Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie	

NOTA 20A

ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE	2002	2001
a) wobec jednostek zależnych	3 261	3 144
- z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności:	3 261	3 144
- do 12 miesięcy	3 261	3 144
f) wobec pozostałych jednostek	32 825	19 336
- kredyty i pożyczki, w tym:	44	56
- inne zobowiązania finansowe, w tym:	1 413	
- z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	649	
- z tytułu wyceny wartości godziwej instrumentów pochodnych	193	
- z tytułu wyceny wartości godziwej wbudowanych instrumentów pochodnych	571	
- z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności:	22 838	15 083
- do 12 miesięcy	22 838	15 083
- zaliczki otrzymane na dostawy	2 811	312
- z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń i innych świadczeń	4 104	3 039
- z tytułu wynagrodzeń	4	
- inne (wg tytułów)	1 611	846
- zobowiązania inwestycyjne	1 586	846
- zobowiązania wobec pracowników	25	
- z tytułu tytułów	853	865
g) fundusze specjalne	853	865
Zobowiązania krótkoterminowe, razem	36 939	23 345

NOTA 20B

ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE (STRUKTURA WALUTOWA)	2002	2001
a) w walucie polskiej	22 322	20 364
b) w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	14 617	2 981
b1. jednostka/waluta 1 / USD	2 592 920	475 427
tys. zł	9 982	1 895
b2. jednostka/waluta 1 / EUR	1 152 823	36 141
tys. zł	4 635	127
b2. jednostka/waluta 1 / GBP		21 909
tys. zł		126
pozostałe waluty w tys. zł		833
Zobowiązania krótkoterminowe, razem	36 939	23 345

NOTA 21B

INNE ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE	2002	2001
a) bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów	8 846	3 880
- krótkoterminowe (wg tytułów)	8 846	3 880
- rezerwa na urlopy	1 200	1 089
- koszty dotyczące okresu bieżącego, które zostaną poniesione w przyszłości	3 940	2 486
- rezerwy na koszty kontraktów	3 702	305
- inne	4	
Inne rozliczenia międzyokresowe, razem	8 846	3 880

NOTA 22

Wartość księgowa na 1 akcję w kolumnie "2002" została obliczona jako iloraz wartości księgowej (kapitałów własnych) i ilości akcji według stanu na 31.12.2002 roku. Wartość księgowa na 1 akcję w kolumnie "2001" została obliczona jako iloraz wartości księgowej (kapitałów własnych) i ilości akcji według stanu na 31.12.2001 roku. Rozwodniona wartość księgowa na 1 akcję w kolumnie "2002" została obliczona jako iloraz wartości księgowej wg stanu na 31.12.2002 roku i ilości akcji wg stanu na 31.12.2002 r. Rozwodniona wartość księgowa na 1 akcję w kolumnie "2001" została obliczona jako iloraz wartości księgowej wg stanu na 31.12.2001 roku i ilości akcji wg stanu na 31.12.2001 r.

Przy obliczeniu rozwodnionej wartości księgowej na 1 akcję uwzględniono następujące fakty:

- Z uwagi na pogorszenie koniunktury giełdowej kapitalizacja Spółki na dzień 31.12.2002 wyniosła 189 373 600 zł; Oznacza to spadek kapitalizacji, a tym samym oznacza to, że Prezesowi Zarządu nie przysługują opcje za pierwszy rok trwania programu. Tym samym w obliczeniach dotyczących rozwodnionej wartości księgowej na 1 akcję nie przewiduje się wzrostu ilości akcji z Programu, o którym mowa w nocie 12;
- Źgodnie z MSR 33 przy obliczaniu rozwodnionego zysku na 1 akcję (rozwodnionej wartości księgowej na 1 akcję) akcje zwykłe powinny być traktowane jak rozwadniające, wtedy i tylko wtedy, gdy ich konwersja na akcje zwykłe obniżyłaby zysk netto (wartość księgową). Analiza warunków wyemitowanych przez Spółkę obligacji zamiennych prowadzi do wniosku iż w 2002 r. gdyby przyjąć iż obligacje zostaną zamienione na akcje (co oznacza równocześnie iż koszty finansowe zmniejszą się o wartość raty balonowej płatnej przy wykupie) to rozwodniony zysk (wartość księgowa) na akcje wzrosłaby, a więc zgodnie z MSR 33 akcje tych nie traktuje się jako rozwadniających.

NOTA 23B

ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE NA RZECZ JEDNOSTEK POWIĄZANYCH (Z TYTUŁU)	2002	2001
a) udzielonych gwarancji i poręczeń, w tym:	1 038	1 038
- na rzecz jednostek zależnych	1 038	1 038
Zobowiązania warunkowe na rzecz jednostek powiązanych, razem	1 038	1 038

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT

NOTA 24A

PRZYCHODY NETTO ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW (STRUKTURA RZECZOWA - RODZAJE DZIAŁALNOŚCI)	2002	2001
a) sprzedaż usług informatycznych	66 410	47 085
b) sprzedaż licencji własnych	13 967	18 188
- w tym: od jednostek powiązanych	662	8 050
c) sprzedaż wyrobów gotowych		407
- w tym: od jednostek powiązanych		
d) pozostała sprzedaż	1 260	1 597

PRZYCHODY NETTO ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW (STRUKTURA RZECZOWA - RODZAJE DZIAŁALNOŚCI)	2002	2001
- w tym: od jednostek powiązanych	412	
Przychody netto ze sprzedaży produktów, razem	81 637	67 277
- w tym: od jednostek powiązanych	1 074	8 050

NOTA 24B

PRZYCHODY NETTO ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW (STRUKTURA TERYTORIALNA)	2002	2001
a) kraj	75 330	62 122
- w tym: od jednostek powiązanych	1 036	8 050
b) eksport	6 307	5 155
- w tym: od jednostek powiązanych	38	
Przychody netto ze sprzedaży produktów, razem	81 637	67 277
- w tym: od jednostek powiązanych	1 074	8 050

NOTA 25A

PRZYCHODY NETTO ZE SPRZEDAŻY TOWARÓW I MATERIAŁÓW (STRUKTURA RZECZOWA - RODZAJE DZIAŁALNOŚCI)	2002	2001
a) sprzęt komputerowy	50 459	60 405
- w tym: od jednostek powiązanych	4 871	1 530
b) oprogramowanie i licencje obce	15 193	11 090
- w tym: od jednostek powiązanych	1 379	443
c) pozostałe	8 916	10 478
- w tym: od jednostek powiązanych	377	12
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów, razem	74 568	81 973
- w tym: od jednostek powiązanych	6 627	1 985

NOTA 25B

PRZYCHODY NETTO ZE SPRZEDAŻY TOWARÓW I MATERIAŁÓW (STRUKTURA TERYTORIALNA)	2002	2001
a) kraj	74 568	80 479
- w tym: od jednostek powiązanych	6 627	1 985
b) eksport		1 494
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów, razem	74 568	81 973
- w tym: od jednostek powiązanych	6 627	1 985

NOTA 26

KOSZTY WEDŁUG RODZAJU	2002	2001
a) amortyzacja	5 175	5 463
b) zużycie materiałów i energii	2 447	1 789
c) usługi obce	29 836	38 073
d) podatki i opłaty	900	1 707
e) wynagrodzenia	29 395	24 830
f) ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	4 768	4 660
g) pozostałe koszty rodzajowe (z tytułu)	3 224	1 878
Koszty według rodzaju, razem	75 745	78 400
Zmiana stanu zapasów, produktów i rozliczeń międzyokresowych	2 743	-580
Koszty sprzedaży (wielkość ujemna)	-6 671	-4 927
Koszty ogólnego zarządu (wielkość ujemna)	-14 522	-13 645
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	57 295	59 248

NOTA 27

INNE PRZYCHODY OPERACYJNE	2002	2001
a) rozwiązane rezerwy (z tytułu)	283	239
- na należności	283	239
b) pozostałe, w tym:	536	90
- refundacje wydatków		50
- nieodpłatne świadczenia		14
- otrzymane odszkodowania za szkody komunikacyjne	34	26
- otrzymane kary umowne, odszkodowania	441	
- inne	61	
Inne przychody operacyjne, razem	819	329

NOTA 28

INNE KOSZTY OPERACYJNE	2002	2001
- składki członkowskie	225	82
- darowizny	100	508
- odszkodowania		52
- koszty prac sfinansowanych dotacjami	212	
- odpis aktualizujący należności	379	338
- inne	478	239
Inne koszty operacyjne, razem	1 394	1 219

NOTA 29B

PRZYCHODY FINANSOWE Z TYTUŁU ODSETEK	2002	2001
a) z tytułu udzielonych pożyczek	477	359
- od jednostek powiązanych, w tym:	477	359
- od jednostek zależnych	477	359
b) pozostałe odsetki	3 036	897
- od pozostałych jednostek	3 036	897
Przychody finansowe z tytułu odsetek, razem	3 513	1 256

NOTA 29C

INNE PRZYCHODY FINANSOWE	2002	2001
a) dodatnie różnice kursowe	557	158
- zrealizowane	298	158
- niezrealizowane	259	
c) pozostałe, w tym:		73
- przychody ze sprzedaży waluty		70
- inne		3
Inne przychody finansowe, razem	557	231

NOTA 30A

KOSZTY FINANSOWE Z TYTUŁU ODSETEK	2002	2001
a) od kredytów i pożyczek		4
- dla innych jednostek		4
b) pozostałe odsetki	3 369	62
- dla innych jednostek	3 369	62
Koszty finansowe z tytułu odsetek, razem	3 369	66

NOTA 30B

INNE KOSZTY FINANSOWE	2002	2001
c) pozostałe, w tym:	1 419	330
- prowizje od gwarancji	284	130
- opcje walutowe		199
- wycena wartości godziwej wbudowanych instrumentów pochodnych	1 005	
- inne	130	1
Inne koszty finansowe, razem	1 419	330

NOTA 34A

PODATEK DOCHODOWY BIEŻĄCY	2002	2001
1a. Zysk (strata) brutto wg zbadanego sprawozdania finansowego	9 180	11 598
- korekty wyniku zgodne z nową ustawą o rachunkowości		-1 872
1b. Zysk (strata) brutto po doprowadzeniu do danych porównywalnych	9 180	9 726
2. Trwałe różnice pomiędzy zyskiem (stratą) brutto a podstawą opodatkowania podatkiem dochodowym	2 449	2 439
3. Przejściowe różnice pomiędzy zyskiem (stratą) brutto a podstawą opodatkowania podatkiem dochodowym	6 102	2 732
4. Inne różnice pomiędzy zyskiem (stratą) brutto a podstawą opodatkowania podatkiem dochodowym, w tym:	-17 731	-10 902
- dochód zwolniony z tytułu działalności w Specjalnej Strefie Ekonomicznej	-17 731	-12 774
- korekty wyniku na skutek przekształcenia		1 872
5. Podstawa opodatkowania podatkiem dochodowym		3 995
4. Podatek dochodowy według stawki 28 %		1 119
6. Podatek dochodowy bieżący ujęty (wykazany) w deklaracji podatkowej okresu, w tym:		1 119
7. Podatek dochodowy wykazany w rachunku zysków i strat, w tym:	-590	1 119
- bieżący		1 119
- odroczone	-590	

Spółka prowadzi działalność na terenie Specjalnej Strefy Ekonomicznej i ze względu na fakt, że dochód na działalności objętej zwolnieniem jest wyższy niż wynik na działalności opodatkowanej Spółka w 2002 roku nie płaciła podatku dochodowego.

Różnice pomiędzy podatkiem dochodowym wykazanym w rachunku zysków i strat, a podatkiem ustalonym od podstawy opodatkowania:

- a/ wysokość odliczenia z tytułu ulgi inwestycyjnej i premii inwestycyjnej - nie dotyczy
- b/ wysokość darowizn podlegających odliczeniu od dochodu - nie dotyczy
- c/ dochód zwolniony z tytułu działalności w Specjalnej Strefie Ekonomicznej - 17 731 tys. zł
- d/ ze względu na fakt że aktualnie spółka ma wysoki dochód zwolniony z opodatkowania /pkt.c/ przejściowe różnice nie powodują powstania zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego.
- e/ spółka dokonała ustalenia aktywu z tytułu odpisu aktualizującego wartość akcji Interii.pl. Z przyczyn jak wyżej nie dokonano ustalenia aktywów z innych tytułów.
- f/ zmiany z tytułu stawek podatkowych - zmiana przyszłej stawki podatku dochodowego od osób prawnych spowodowała zwiększenia aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego / zwiększenie zysku netto o 109 tys. zł.
- g/ spisanie rozliczeń międzyokresowych z tytułu odroczonego podatku dochodowego - nie dotyczy/ patrz punkt e/
- h/ informacja o podatku dochodowym od wyniku na operacjach nadzwyczajnych - nie dotyczy

NOTA 34B

PODATEK DOCHODOWY ODROZCZONY, WYKAZANY W RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT	2002	2001
- zmniejszenie (zwiększenie) z tytułu powstania i odwrócenia się różnic przejściowych	-590	
Podatek dochodowy odroczone, razem	-590	

Po przeanalizowaniu aktualnej sytuacji na rynku mediów elektronicznych i spadku notowań giełdowych spółki Interia.pl Zarząd ComArch SA podjął decyzję o stworzeniu rezerwy na trwałą utratę wartości akcji Interia.pl w kwocie 2 184 tys. zł

Z uwagi na długotrwały charakter możliwości zrealizowania straty podatkowej z tytułu trwałej utraty wartości akcji Interia.pl, Spółka rozpoznała aktywo (w wysokości 590 tys. zł) z tytułu przejściowej różnicy w podatku dochodowym z tytułu rezerwy na trwałą utratę wartości posiadanych akcji spółki Interia.pl.

NOTA 37

Do chwili sporządzenia raportu rocznego Zarząd nie podjął decyzji o propozycji podziału zysku za 2002 rok.

NOTA 38

Zysk netto na 1 akcję w kolumnie "2002" został obliczony jako iloraz zysku netto osiągniętego w okresie 1.01.2002-31.12.2002 roku oraz średniej arytmetycznej ilości akcji według stanu na koniec każdego miesiąca 2002 roku .

Zysk netto na 1 akcję w kolumnie "2001" został obliczony jako iloraz zysku netto osiągniętego w okresie 1.01.2001-31.12.2001 roku oraz średniej arytmetycznej ilości akcji według stanu na koniec każdego miesiąca 2001 roku.

Rozwodniony zysk netto na 1 akcję w kolumnie "2002" został obliczony jako iloraz zysku netto osiągniętego w okresie 1.01.2002-31.12.2002 roku oraz średniej arytmetycznej ilości akcji według stanu na koniec każdego miesiąca 2002 roku .

Rozwodniony zysk netto na 1 akcję w kolumnie "2001" został obliczony jako iloraz zysku netto osiągniętego w okresie 1.01.2001-31.12.2001 roku oraz średniej arytmetycznej ilości akcji według stanu na koniec każdego 2001 roku .

Przy obliczeniu rozwodnionego zysku na jedną akcję uwzględniono następujące fakty:

a) Z uwagi na pogorszenie koniunktury giełdowej kapitalizacja Spółki na dzień 31.12.2002 wyniosła 189.373.600 zł; Oznacza to spadek kapitalizacji, a tym samym oznacza to, że Prezesowi Zarządu nie przysługują opcje za pierwszy rok trwania Programu Menedżerskiego. Tym samym w obliczeniach dotyczących rozwodnionego zysku na 1 akcję nie przewiduje się wzrostu ilości akcji z Programu Menedżerskiego, o którym mowa w nocie 12;

b) Zgodnie z MSR 33 przy obliczaniu rozwodnionego zysku na 1 akcję, akcje zwykłe powinny być traktowane jak rozwadniające, wtedy i tylko wtedy, gdy ich konwersja na akcje zwykłe obniżyłaby zysk netto . Analiza warunków wyemitowanych przez Spółkę obligacji zamiennych prowadzi do wniosku iż w 2002 r. gdyby przyjąć iż obligacje zostaną zamienione na akcje (co oznacza że nie dojdzie do wykupu, a więc koszty finansowe zmniejszą się o wartość amortyzacji raty balonowej płatnej tylko wtedy gdy obligacje nie zostaną zamienione na akcje) to rozwodniony zysk na akcje wzrósłby, a więc zgodnie z MSR 33 akcje tych nie traktuje się jako rozwadniających.

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO RACHUNKU PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

Nota 39.

STRUKTURA ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH (ROK BIEŻĄCY)

	31.12.2002	31.12.2001	Zmiana stanu
1	2	3	4=2-3
Środki pieniężne w kasie	10	32	-22
Środki pieniężne w banku	5 138	3 953	1 185
Lokaty terminowe	12 887	6 750	6 137
Razem	18 035	10 735	7 300

Nota 40.

SPECYFIKACJA NALEŻNOŚCI (ROK BIEŻĄCY)

	31.12.2002	31.12.2001	Zmiana stanu
1	2	3	4=2-3
I. Należności ogółem brutto,	61 958	47 396	14 562
w tym:			
Należności z tytułu działań operacyjnej	56 978	41 113	15 865
Należności z tytułu działań inwestycyjnej	4 980	6 283	- 1 303*
II. Rezerwy na należności	517	320	197
Należności ogółem netto	61 441	47 076	14 365

*- w tym:

- z tytułu sprzedanych udziałów	-2 438
- z tytułu sprzedanych środków trwałych	-157
- z tytułu udzielonych pożyczek	1 292

Nota 41.
ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE I FUNDUSZE SPECJALNE

1	31.12.2002 2	31.12.2001 3	Zmiana stanu 4=2-3
I. Zobowiązania ogółem	36 086	22 480	13 606
w tym:			
- zobowiązania z tytułu działalności operacyjnej	34 456	21 611	12 845
- zobowiązania z tytułu działalności finansowej (kredyty)	44	56	-12
- zobowiązania z tytułu działalności inwestycyjnej	1 586	813	*773
II. Fundusze specjalne	853	865	-12
Ogółem zobowiązania i fundusze specjalne	36 939	23 345	13 594
*- w tym:			
za kupione udziały		-125	
pozostałe środki trwałe		898	

Nota 42.
ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE

1	31.12.2002 2	31.12.2001 3	Zmiana stanu 4=2-3
I. Zobowiązania finansowe z tytułu obligacji własnych	40 120	40 120	

Nota 43.
PRZYCHODY I KOSZTY FINANSOWE (ROK BIEŻĄCY)

1	Przychody na działalności			Koszty na działalności			Zmiana stanu wynik na działalności	
	operac.	finan.	inwest.	operac.	finan.	inwest.	finan.	inwest.
2	3	4	5	6	7	8=(3-6)	9=(4-7)	
Odsetki od lokat i kontrahentów	1045	-	-	-	-	-	-	-
Różnice kursowe	557	-	-	-	-	-	-	-
Odsetki od pożyczek otrzymane i należne	477	-	-	-	-	-	-	-
Wynik na sprzedaży papierów wart.	-	-	1 036	-	-	-	-	1 036
Aktualizacja wartości akcji spółki Interia.pl	-	-	-	2184	-	-	-	-
Odsetki od papierów wartościowych	1459	-	-	-	-	-	-	-
Odsetki od obligacji - zapłacone	-	-	-	-	1507	-	-1507	-
Odsetki od obligacji - naliczone	-	-	-	1653	-	-	-	-
Rezerwy na odsetki	-	-	-	113	-	-	-	-
Odsetki od zwróconego podatku	635	-	-	-	-	-	-	-
Odsetki i prowizje	-	-	-	492	-	-	-	-
Opcje	-	-	-	-	-	-	-	-
Pozostałe	2	-	-	1215	-	-	-	-
Razem rodzaj działalności	4 175	-	1 036	5 657	1 507	-	-1507	1 036
Ogółem przychody i koszty	5 211			7 164				

Nota 44.
SPECYFIKACJA WYLICZEŃ WYBRANYCH POZYCJI Z RACHUNKU PRZEPLYWÓW ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH (ROK BIEŻĄCY)

Działalność operacyjna

Poz. A I Amortyzacja	
Amortyzacja planowa wartości niematerialnych i prawnych	3 794
Amortyzacja planowa rzeczowego majątku trwałego	1 381
Razem:	5 175

Poz. A II 5.

Przychody ze sprzedaży rzeczowego majątku trwałego	-185
Koszt sprzedanych i zlikwidowanych środków trwałych	116
Wynik na sprzedaży papierów wartościowych	-1 036
Koszt - utrata wartości akcji spółki Interia.pl	2 184
Razem:	1 079

Poz. A II 8	
Zmiana stanu należności netto	-14 365
Zmiana stanu należności działalności inwestycyjnej	-2 595
Zmiana stanu należności z tytułu udzielonych pożyczek	1 293

Razem:	-15 667
Poz. A II 9	
Zmiana stanu zobowiązań i funduszy specjalnych	13 606
Zmiana zobowiązań inwestycyjnych	- 771

Razem:	12 835
Poz. A II 11	
Zwrot podatku z Urzędu Skarbowego	666
Zapłata odsetek budżetowych z kapitału rezerwowego	-228
Koszty emisji obligacji rozliczone z kapitałem	-1 268

Razem:	-830
Działalność inwestycyjna	
Poz. B.I.1. Sprzedaż rzeczowego majątku trwałego	185
Spadek należności inwestycyjnych	157

Razem	342
Poz. B.I.3. Zapłata za sprzedane udziały przez spółkę w 2001 r.	2 438
Poz. B.II.1. Nabycie wartości niematerialnych i prawnych	898
Nabycie rzeczowego majątku trwałego	-8 269

Razem	-7 371
Poz. B.II.3a. Nabycie akcji w spółkach zależnych	-6 957
Zapłata za udziały zakupione w 2001	-125

Razem	-7 082
Nabycie papierów wartościowych	-100 354

B. DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE

Nota 45.

PLANOWANE NAKŁADY INWESTYCYJNE

Do najważniejszych zamierzeń inwestycyjnych Spółki w 2003 roku i kolejnych latach należą:

- wydatki na wzmocnienie sprzedaży zagranicznej - do 10 milionów zł. Zamierzenia opisane w niniejszym punkcie mogą być realizowane zarówno poprzez wydatki dokonywane bezpośrednio przez ComArch S.A., jak również poprzez dokapitalizowanie zagranicznych spółek zależnych, jak również poprzez przejęcia lub joint-ventures z innymi podmiotami działającymi na rynkach zagranicznych
- wydatki na wytworzenie nowych produktów i/lub modernizację istniejących produktów - do 30 mln zł. Wydatki te będą kierowane głównie na umiędzynarodowienie produktów ComArch oraz na poszerzenie dotychczasowej oferty ComArch w zakresie produktów dla branży "utilities". Zamierzenia opisane w niniejszym punkcie mogą być realizowane zarówno poprzez wydatki dokonywane bezpośrednio przez ComArch S.A., jak również poprzez inwestycje w spółki posiadające produkty uzupełniające ofertę ComArch.

Nota 46.

ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE

Na dzień 31.12.2002 roku w związku z realizowanymi umowami oraz uczestnictwem w przetargach banki na zlecenie ComArch SA wystawiły gwarancje bankowe o wartości 24.153 tys. zł.

Nota 47.

PRZYCHODY I KOSZTY DZIAŁALNOŚCI ZANIECHANEJ - NIE DOTYCZY

Nota 48.

PRZYCHODY COMARCH SA Z TYTUŁU SPRZEDAŻY W 2002 ROKU NA RZECZ POZOSTAŁYCH JEDNOSTEK GRUPY KAPITAŁOWEJ (w tys. zł)

CDN	554
ComArch Global	35
ComArch Internet Ventures	2
ComArch Kraków	7 094
ComArch Software	3
<u>Net Brekers</u>	<u>13</u>
RAZEM	7 701

Należności handlowe ComArch SA w jednostkach zależnych i stowarzyszonych na 31.12.2002 roku wynoszą:

CDN	500
ComArch Global	28
ComArch Internet Ventures	1
ComArch Kraków	1 526
ComArch Software	1
<u>Net Brokers</u>	<u>3</u>
RAZEM	2 059

Nota 49.

ZAKUPY COMARCH SA OD POZOSTAŁYCH JEDNOSTEK GRUPY KAPITAŁOWEJ

CDN	1 632
ComArch Global	10
ComArch Internet Ventures	2 657
ComArch Kraków	14 805
ComArch Software	2 202
<u>Interia.pl</u>	<u>43</u>
RAZEM	21 349

Zobowiązania ComArch SA wobec jednostek zależnych i stowarzyszonych na 31.12.2002 roku wynoszą:

CDN	316
ComArch Global	10
ComArch Internet Ventures	238
ComArch Kraków	1 349
ComArch Software	1 307
<u>Interia.pl</u>	<u>41</u>
RAZEM	3 261

Nota 50.

WYNAGRODZENIA OSÓB ZARZĄDZAJĄCYCH I NADZORUJĄCYCH (OKRES BIEŻĄCY) W TYS. ZŁ

Wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej	
wypłacone przez ComArch S.A.	420 tys. zł
wypłacone przez spółki zależne i stowarzyszone	nie dotyczy

Wynagrodzenia członków Zarządu ComArch S.A.	
wypłacone przez ComArch S.A.	3 840 tys. zł
wypłacone przez spółki zależne i stowarzyszone	73 tys. zł

Na dzień 31.12.2002 roku nie istnieją żadne niespłacone pożyczki jak również udzielone przez ComArch SA gwarancje i poręczenia na rzecz Członków Zarządu, Rady Nadzorczej oraz ich bliskich.

Nota 51.

PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W COMARCH SA (OKRES BIEŻĄCY)

Pracownicy:		Pracownicy:		Pracownicy w wieku:	
- stali	376	- bezpośrednio produkcyjni	165	- do 25 lat	75
- współpracownicy	24	- pośrednio produkcyjni i sprzedaż	159	- od 25 do 30 lat	249
		- administracja	52	- od 30 do 60 lat	52
Razem	400	Razem	376	Razem	376

Nota 52.

ZDARZENIA PO DACIE BILANSU

1)

Działając na wniosek byłych pracowników Spółki Zarząd ComArch SA podjął w dniu 12 marca 2003 roku uchwałę w sprawie zamiany:

- a) 47.000 akcji imiennych uprzywilejowanych serii A o wartości nominalnej 1 zł każda na akcje zwykłe na okaziciela serii A, należących do Rafała Stycznia;
- b) 47.000 akcji imiennych uprzywilejowanych serii B o wartości nominalnej 1 zł każda na akcje zwykłe na okaziciela serii B, należących do Rafała Stycznia;
- c) 9.400 akcji imiennych uprzywilejowanych serii B o wartości nominalnej 1 zł każda na akcje zwykłe na okaziciela serii B, należących do Janusza Homy. W/w akcje były uprzywilejowane co do głosu w ten sposób, że na każdą akcję przypadało 5 głosów na WZA. Powyższa uchwała została podjęta na podstawie art. 8 ust. 1 i ust. 3 Statutu Spółki. Po dokonaniu zamiany ogólna liczba głosów wynikająca z wszystkich wyemitowanych akcji wynosi 14.296.800 głosów.

W dniu 27 marca 2003 roku Uchwałą Nr 138/03 Zarząd Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych SA po rozpatrzeniu wniosku Spółki postanowił oznaczyć kodem PLCOMAR00061 103.400 akcji zwykłych na okaziciela ComArch SA powstałych po zamianie dokonanej w dniu 1 kwietnia 2003 roku 103.400 akcji imiennych uprzywilejowanych oznaczonych kodem PLCOMAR00020.

Z dniem 1 kwietnia 2003 roku:

- a) kodem PLCOMAR00020 oznaczonych jest 1.767.200 akcji ComArch SA,
- b) kodem PLCOMAR00061 oznaczonych jest 103.400 akcji ComArch SA.

2)

Zarząd ComArch S.A. informuje, iż stosownie do zapisu § 7 ust. 1 Porozumienia z dnia 3 października 2002 roku zawartego pomiędzy ComArch SA a Domem Maklerskim Banku Handlowego SA (dotyczącego realizacji uchwały nr 25 z dnia 28 czerwca 2002 roku zmieniającej uchwałę nr 3 z dnia 15 października 1999 roku w sprawie wprowadzenia Programu Motywacyjnego dla Kadry Zarządzającej Spółki i Grupy Kapitałowej ComArch S.A., podwyższenia kapitału akcyjnego w drodze emisji akcji serii F z wyłączeniem prawa poboru oraz zmian statutu Spółki), Spółka była zobowiązana do dnia 30.03.2003 roku odkupić od Domu Maklerskiego Banku Handlowego SA w celu umorzenia akcje serii F, które nie zostały nabyte przez podmioty uprawnione w ramach programu motywacyjnego. Termin ten został przesunięty w drodze aneksu do 30.04.2003 r.

Spółka wystąpiła do Komisji Papierów Wartościowych i Giełd o udzielenie zezwolenia na przeniesienie w/w akcji serii F poza rynek regulowany, a to na podstawie art. 93 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi.

Jako planowaną datę podjęcia uchwały w sprawie obniżenia kapitału zakładowego Spółki oraz umorzenia akcji własnych nabytych przez Spółkę przyjmuje się dzień 30 czerwca 2003 roku. Akcje zostaną umorzone wraz z zarejestrowaniem w/w uchwały, co powinno nastąpić do 31 grudnia 2003 roku. W efekcie rejestracji takiej uchwały umorzonych zostanie 140.000 akcji serii F.

Na zakup akcji Spółki w celu ich umorzenia Spółka zamierza przeznaczyć kwotę 9.006.200 złotych.

Po umorzeniu tych akcji, w Spółce istnieć będzie 7.088.000 akcji, z którymi związane będzie prawo do wykonywania 14.156.800 głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy Spółki.

Zarząd uważa, iż biorąc pod uwagę niski poziom notowań Spółki na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie w porównaniu do osiągniętych przez Spółkę wyników finansowych oraz korzystnych przewidywań dotyczących dalszych wyników Spółki, skupienie własnych akcji przyczyni się do wzrostu zysku przypadającego na jedną akcję, a tym samym do wzrostu ceny akcji.

3)

Działając na podstawie art. 362 § 1 pkt 5) Kodeksu spółek handlowych oraz art. 12 Statutu Spółki, Zarząd spółki ComArch Spółka Akcyjna z siedzibą w Krakowie podał do wiadomości, że w dniu 24.03.2003 r. podjął uchwałę w sprawie nabycia akcji własnych w celu ich umorzenia. Akcje zostaną nabyte na rynku regulowanym poprzez ogłoszenie wezwania na nabycie akcji, tak aby zapewnić wszystkim akcjonariuszom Spółki równe możliwości odpowiedzi na ofertę.

Spółka zamierza nabyć do 361.400 akcji własnych za jednostkową cenę nabycia w celu umorzenia wynoszącą 32,20 zł i zawierającą zryczałtowany podatek dochodowy (cena brutto). Zgodnie z art. 26 ust. 1 u.p.d.p. oraz z art. 41 ust. 4 pkt 2) u.p.d.f. ComArch zobowiązany jest do pobrania z ceny brutto i odprowadzenia na rachunek właściwego Urzędu Skarbowego zryczałtowanego podatku dochodowego od dokonanych wpłat, w wysokości 15%. Efektywnie na rzecz podmiotów zbywających akcje w celu umorzenia, zostanie zapłacona w wezwaniu cena netto, stanowiąca cenę brutto pomniejszoną o 15 %, tj. kwota 27,37 złotych.

Akcje własne, które zostaną nabyte w drodze wezwania stanowią 5% kapitału zakładowego Spółki oraz dają 2,5278 % głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy. Na zakup akcji Spółki w celu ich umorzenia Spółka zamierza przeznaczyć kwotę do 11.637.080,00 złotych.

Przy założeniu, że Spółka nabędzie wszystkie akcje stanowiące przedmiot oferty, po umorzeniu tych akcji, w Spółce istnieć będzie nie mniej niż 6.866.600 akcji, z którymi związane będzie prawo do wykonywania nie mniej niż 13.935.400 głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy Spółki.

Jako planowaną datę podjęcia uchwały w sprawie obniżenia kapitału zakładowego Spółki oraz umorzenia akcji własnych nabytych przez Spółkę przyjmuje się dzień 30 czerwca 2003 roku. Akcje zostaną umorzone wraz z zarejestrowaniem w/w uchwały, co powinno nastąpić do dnia 31 grudnia 2003 roku.

Spółka zdecydowała się na nabycie własnych akcji biorąc pod uwagę niski poziom notowań Spółki na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie w porównaniu do osiągniętych przez Spółkę wyników finansowych oraz korzystnych przewidywań dotyczących dalszych wyników Spółki. Zarząd uważa, iż efektem nabycia i umorzenia własnych akcji będzie wzrost zysku przypadającego na jedną akcję oraz wzrost ceny akcji.

4)

Dnia 24 lutego 2003 roku podpisany został list intencyjny pomiędzy ComArch SA a Zarządem Miasta Krakowa i Stowarzyszeniem Kultury Fizycznej KS Cracovia w sprawie objęcia przez ComArch SA mniejszościowego pakietu akcji Miejskiego Klubu Sportowego Cracovia Sportowa Spółka Akcyjna prowadzącej Klub Sportowy Cracovia. Celem inwestycji jest promocja firmy ComArch. Jest to element strategii marketingowej Spółki, której celem jest kreowanie wizerunku ComArch jako integratora pierwszego wyboru dla dużych i średnich firm w Polsce. ComArch, który jest głównym sponsorem Klubu, wyraził zainteresowanie objęciem akcji o wartości 3 mln zł, stanowiących ok. 30% kapitału spółki. Majątek spółki obejmuje między innymi prawo do znaku towarowego Cracovia oraz prawo wieczystego użytkowania gruntów w Krakowie o powierzchni ok. 8 ha. Jednym z warunków dokonania inwestycji jest uzyskanie przez ComArch SA większości w zarządzie i radzie nadzorczej spółki. Przed dokonaniem inwestycji ComArch przeprowadzi analizę prawną i finansową spółki.

Nota 53.

ZNACZĄCE ZDARZENIA DOTYCZĄCE LAT UBIEGŁYCH - NIE DOTYCZY

Nota 54.

WPLYW ZMIANY ZASAD RACHUNKOWOŚCI NA WYSOKOŚĆ WSKAŹNIKÓW FINANSOWYCH

	wg nowej ustawy 31.12.2001	wg starej ustawy 31.12.2001
Analiza płynności:		
Bieżącej płynności finansowej	2,87	2,69
Płynności szybki	2,46	2,31
Podwyższonej płynności	0,64	0,46
Analiza rotacji *		
Rotacji majątku obrotowego (krotność)	2,23	2,46
Rotacji należności (dni)	102	109
Rotacji zapasów (dni)	19	22
Rotacji zobowiązań (dni)	60	58
Rotacji zobowiązań bez zobowiązań z tytułu obligacji (dni)	60	58
Analiza zadłużenia		
Wskaźnik zadłużenia	14,9%	14,7%
Wskaźnik zadłużenia kapitału własnego	18,0%	18,1%
Analiza rentowności		
Marża na sprzedaży	18,7%	17,0%
Rentowności sprzedaży na dział. oper.	5,7%	6,4%
Rentowności sprzedaży brutto	6,5%	7,5%
Rentowności sprzedaży netto	5,8%	6,8%
Rentowności aktywów *	5,5%	6,6%
Rentowności kapitału własnego *	6,6%	8,1%

* - wg stanu aktywów i pasywów na koniec okresu

Nota 55.

INSTRUMENTY FINANSOWE

a. Zmiany instrumentów finansowych wg kategorii

Zmiany poszczególnych kategorii aktywów finansowych (z wyjątkiem środków pieniężnych i innych aktywów pieniężnych) w okresie 01.01.2002 do 31.12.2002 przedstawiały się następująco:

Zmiany instrumentów finansowych wg kategorii	Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Pożyczki udzielone i należności własne	Zobowiązania finansowe
1 stycznia 2002			52 526	4 387	
+ zwiększenia	100 354		6 956	6 331	40 602
- zmniejszenia	65 497		2 184	5 083	
31 grudnia 2002	34 857		57 298	5 635	40 602
Ujęcie bilansowe					
Długoterminowe aktywa finansowe			57 298	4 920	
<i>w jednostkach powiązanych</i>				715	
<i>w pozostałych jednostkach</i>					
Krótkoterminowe aktywa finansowe					
<i>w jednostkach powiązanych</i>	34 857				
<i>w pozostałych jednostkach</i>					
Krótkoterminowe zobowiązania finansowe					764
<i>do jednostek powiązanych</i>					
<i>do pozostałych jednostek</i>					
Długoterminowe zobowiązania finansowe					
<i>do jednostek powiązanych</i>					
<i>do pozostałych jednostek</i>					39 838

Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu

Spółka zaliczyła do aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu posiadane papiery wartościowe (instrumenty dłużne wyemitowane przez Skarb Państwa oraz przedsiębiorstwa komercyjne). Zostały one ujęte w księgach według wartości godziwej.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Spółka zaliczyła do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży posiadane akcje i udziały w spółkach zależnych Grupy Kapitałowej ComArch SA. Wartość aktywów finansowych z tej grupy wycenionych według wartości godziwej wynosiła na dzień 31 grudnia 2002 roku 48.972 tys. zł i obejmowała akcje i udziały, dla których nie istnieje aktywny rynek. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży obejmowały akcje spółki Interia.pl. o wartości na dzień 31 grudnia 2002 r 8.326 tys. zł. Z uwagi na trwałą utratę wartości tych aktywów ComArch SA dokonał korekty aktualizującej ich wartość (zmniejszenie wartości o 2.184 tys. zł) w ciężar kosztów finansowych okresu bieżącego.

Pożyczki udzielone i należności własne

Pożyczki udzielone w walutach obcych wyceniono wg skorygowanej ceny nabycia z uwzględnieniem metod wynikających z Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 12 grudnia 2001 r. w sprawie szczegółowych metod wyceny, zakresu ujawniania i sposobu prezentacji instrumentów finansowych

Zobowiązania finansowe

Na dzień 31 grudnia 2002 spółka posiadała 11 kontraktów terminowych typu forward: 1) na zakup 1.500.000 dolarów amerykańskich po kursie 4,0170 USD/PLN w terminie 31 marca 2003 roku 2) na sprzedaż 777.000 EUR po kursie 4,1290 EUR/PLN w terminie 28 listopada 2003 roku, 3) na sprzedaż 316.000 EUR po kursie 4,1030 EUR/PLN w terminie 29 sierpnia 2003 roku, 4) na sprzedaż 1.960.000 EUR po kursie 4,1030 EUR/PLN w terminie 29 sierpnia 2003 roku, 5) na sprzedaż 2.205.000 EUR po kursie 4,0950 EUR/PLN w terminie 31 lipca 2003 roku, 6) na sprzedaż 735.000 EUR po kursie 4,0290 EUR/PLN w terminie 31 stycznia 2003 roku, 7) na sprzedaż 118.500 EUR po kursie 4,0275 EUR/PLN w terminie 31 stycznia 2003 roku, 8) na sprzedaż 259.000 EUR po kursie 4,0275 EUR/PLN w terminie 31 stycznia 2003 roku, 9) na sprzedaż 118.500 EUR po kursie 4,0954 EUR/PLN w terminie 31 lipca 2003 roku, 10) na sprzedaż 118.500 EUR po kursie 4,0855 EUR/PLN w terminie 30 czerwca 2003 roku, 11) na sprzedaż 118.500 EUR po kursie 4,0740 EUR/PLN w terminie 30 maja 2003 roku. Kontrakty forward zostały zawarte w celu zabezpieczenia przepływów pieniężnych, poprzez ograniczenie wpływu na wynik finansowy zmian w przepływach pieniężnych wynikających z ryzyka zmiany kursów walut. Kontrakt 1) zabezpiecza przepływy pieniężne związane z wprowadzonym do ksiąg rachunkowych zobowiązaniem, kontrakty 2) - 11) zabezpieczają przepływy pieniężne związane z uprawdopodobnionymi planowanymi transakcjami. Na dzień 31 grudnia 2002 roku kontrakty forward zostały wycenione wg metody wartości godziwej i wykazane w księgach jako zobowiązania finansowe w kwocie 193 tys. zł. Do kategorii zobowiązań finansowych Spółka zaliczyła również instrumenty pochodne wbudowane w zawarte kontrakty (wartość na 31 grudnia 2002 571 tys. zł), zostały one wycenione wg metody wartości godziwej z zastosowaniem właściwego modelu wyceny tego rodzaju instrumentów, opartego na danych wejściowych pochodzących z aktywnego regulowanego rynku.

W dniu 12.04.2002 roku ComArch SA wyemitował 4000 pięcioletnich obligacji zamiennych na akcje. Cena konwersji wynosi 57,10 zł (premia 40% w stosunku do średniej ceny rynkowej), czyli każda obligacja może być zamieniona na 175 akcji Spółki. Cena emisyjna została ustanowiona na

poziomie 100,3%, a oprocentowanie obligacji wynosi 7,5% rocznie. W przypadku nie dojścia do skutku zamiany obligacji na akcje, w dniu 12 kwietnia 2007 r. nastąpi płatność dodatkowego kuponu w wysokości 21,84 % wartości nominalnej obligacji. Zobowiązanie z tytułu wyemitowanych obligacji zostało ujęte w księgach wg skorygowanej ceny nabycia.

b. Odsetki od zobowiązań finansowych

	Zrealizowane	Niezrealizowane o terminie zapadalności				Odsetki
		do 3 miesięcy	3-12 miesięcy	pow. 12 miesięcy	razem	
Odsetki od zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu	-	-	-	-	-	-
Odsetki od pozostałych krótkoterminowych zobowiązań finansowych	-	-	-	-	-	-
Odsetki od długoterminowych zobowiązań finansowych	1 507	-	648	1 005	1 653	3 160
Razem	1 507	-	648	1 005	1 653	3 160

c. Odsetki od udzielonych pożyczek i dłużnych instrumentów finansowych

	Zrealizowane	Niezrealizowane o terminie zapadalności				Odsetki
		do 3 miesięcy	3-12 miesięcy	pow. 12 miesięcy	razem	
Odsetki od pożyczek udzielonych	477	-	165	-	165	642
Odsetki od dłużnych instrumentów finansowych	1 036	22	1 437	-	1 459	2 495
Razem	1 513	22	1 602	-	1 624	3 137

Zgodnie z paragrafem 39 pkt. 1 i 3 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 12 grudnia 2001 r. w sprawie szczegółowych metod wyceny, zakresu ujawniania i sposobu prezentacji instrumentów finansowych, odsetki wykazywane w tabelach b) i c) wyliczone są za pomocą stóp procentowych wynikających z zawartych umów, przypadających na okres objęty sprawozdaniem finansowym.

W niniejszym raporcie nie wypełniono następujących not:

3A, 3B, 3C, 3D, 4A, 4B, 4D, 4E, 4F, 4G, 4H, 4I, 4J, 4N, 4R, 4S, 4T, 9F, 9G, 13A, 13B, 17, 18A, 18B, 18C, 18E, 19D, 20C, 20D, 21A, 23A, 29A, 32, 33, 34C, 34D, 35, 36

PODPISY

Podpisy wszystkich Członków Zarządu			
Data	Imię i Nazwisko	Stanowisko/Funkcja	Podpis
2003-04-02	Janusz Filipiak	Prezes Zarządu	
2003-04-02	Rafał Chwast	Wiceprezes Zarządu	
2003-04-02	Tomasz Maciantowicz	Wiceprezes Zarządu	
2003-04-02	Paweł Prokop	Wiceprezes Zarządu	
2003-04-02	Paweł Przewiężlikowski	Wiceprezes Zarządu	
2003-04-02	Robert Chwastek	Członek Zarządu	
2003-04-02	Christophe Debou	Członek Zarządu	

Podpis osoby, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych			
Data	Imię i Nazwisko	Stanowisko/Funkcja	Podpis
2003-04-02	Maria Smolińska	Główny Księgowy	

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU (SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI EMITENTA)

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU COMARCH SA Z DZIAŁALNOŚCI ZA 2002 ROK

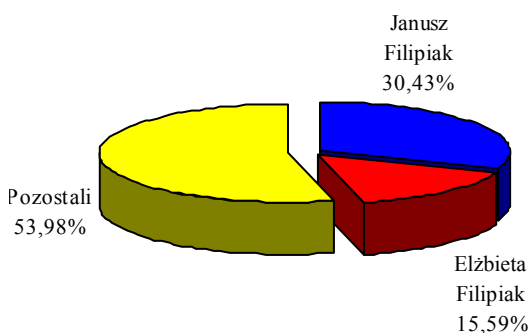
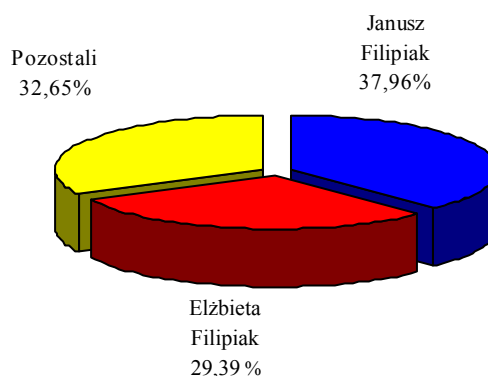
KRAKÓW, 2 KWIECZNIA 2003 ROKU

1. Przedstawienie Spółki**1.1. Dane podstawowe**

Firma Spółki:	ComArch Spółka Akcyjna
Adres Spółki:	31-864 Kraków, Aleja Jana Pawła II 39 a
Telefon:	(12) 646 10 00
Fax:	(12) 646 11 00
Regon:	350527377
Nr identyfikacyjny NIP:	677-00-65-406

1.2. Władze Spółki**Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy**

Według wiedzy Spółki na dzień 31.12.2002 roku dwóch akcjonariuszy posiadało akcje dające ponad 5 % głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy. Akcjonariuszami posiadającymi w tym dniu bezpośrednio lub pośrednio poprzez podmioty zależne co najmniej 5 % ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu ComArch SA jest małżeństwo Elżbieta i Janusz Filipiak. Janusz Filipiak posiadał 2.199.600 akcji co stanowiło 37,96% głosów na WZA, natomiast Elżbieta Filipiak posiadała 1.127.200 akcji co stanowiło 29,39 % głosów na WZA. Strukturę akcjonariuszy oraz głosów na WZA obrazuje poniższy wykres:

Struktura akcjonariuszy*Struktura głosów na WZA***Rada Nadzorcza**

W skład Rady Nadzorczej wchodzi:

- **Elżbieta Filipiak** - Przewodnicząca Rady,
- **Krzysztof Zieliński** - Wiceprzewodniczący Rady,
- **Marian Noga** - Członek Rady,
- **Tadeusz Wludyka** - Członek Rady,
- **Maciej Brzeziński** - Członek Rady.

W 2002 roku nie zaszły zmiany w składzie Rady Nadzorczej ComArch SA.

Spośród członków Radu Nadzorczej jedynie Przewodnicząca Rady Pani Elżbieta Filipiak jest w posiadaniu akcji Spółki. W dniu 31.12.2002 roku była w posiadaniu 1.127.200 akcji ComArch SA, które dawały 29,39 % udział głosów na WZA.

Zarząd

W dniu 31.12.2002 roku w skład Zarządu ComArch SA wchodził:

- **Janusz Filipiak** - Prezes Zarządu,
- **Rafał Chwast** - Wiceprezes Zarządu,
- **Tomasz Maciantowicz** - Wiceprezes Zarządu,
- **Paweł Prokop** - Wiceprezes Zarządu,
- **Paweł Przewięźlikowski** - Wiceprezes Zarządu,
- **Robert Chwastek** - Członek Zarządu,
- **Christophe Debou** - Członek Zarządu.

- **Jowita Gmytryk** - Prokurent

W dniu 5 czerwca 2002 roku Paweł Nowak złożył rezygnację z pełnienia funkcji członka Zarządu ComArch S.A.

W poniższej tabeli przedstawiono szczegółowo stan posiadania akcji ComArch SA przez osoby zarządzające na dzień 31.12.2002 r.

Osoby zarządzające	Funkcja	Stan na 31.12.2002	
		Akcje (szt.)	Udział w głosach na WZA (%)
Janusz Filipiak	Prezes Zarządu	2.199.600	37,96%
Tomasz Maciantowicz	Wiceprezes Zarządu	240.476	4,19%
Paweł Prokop	Wiceprezes Zarządu	24.440	0,42%
Paweł Przewięźlikowski	Wiceprezes Zarządu	24.440	0,42%
Rafał Chwast	Wiceprezes Zarządu	6.566	0,04%
Ilość wyemitowanych akcji		7.228.000	100,00%

2. Najważniejsze wydarzenia w 2002 roku

Poniżej przedstawiono najważniejsze wydarzenia z 2002 r. (w kolejności chronologicznej). Analiza finansowa i biznesowa Spółki dotycząca tego okresu jest zawarta w punktach 4-8 niniejszego sprawozdania.

W dniu 27.02.2002 roku odbyło się Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy ComArch SA, które podjęło uchwały w sprawie emisji obligacji zamiennych na akcje Spółki, warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego, zmian Statutu Spółki oraz wyłączenia prawa poboru nowych akcji.

Z dniem 28.02.2002 roku na wniosek Zarządu Spółki wprowadzono do obrotu na rynku podstawowym Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie 9.400 akcji zwykłych na okaziciela serii A o wartości nominalnej 1 zł każda. Na podstawie uchwały NWZA kapitał zakładowy Spółki wynosi nie mniej niż 7.228.000,00 i nie więcej niż 7.928.000,00 złotych i dzieli się na nie mniej niż 7.228.000 akcji, i nie więcej niż 7.928.000 akcji o wartości nominalnej 1 zł. w tym:

- 1) 930.600 akcji imiennych uprzywilejowanych serii A,
- 2) 9.400 akcji zwykłych na okaziciela serii A,
- 3) 940.000 akcji imiennych uprzywilejowanych serii B,
- 4) 3.008.000 akcje zwykłe na okaziciela serii C,
- 5) 1.200.000 akcji zwykłych na okaziciela serii D,
- 6) 1.000.000 akcji zwykłych na okaziciela serii E,
- 7) 140.000 akcji zwykłych na okaziciela serii F,
- 8) nie więcej niż 700.000 akcji zwykłych na okaziciela serii H.

W dniu 8.03.2002 roku Zarząd ComArch SA poinformował o otrzymaniu podpisanej umowy z Telekomunikacją Polską SA, której przedmiotem jest asysta techniczna systemu rozliczeń i obsługi klienta TYTAN.

W skład asysty technicznej wchodzi: serwis oprogramowania, konsultacje i doradztwo, rozwój oprogramowania. Umowa zawarta została na okres od dnia 1 stycznia 2002 r. do dnia 31 grudnia 2002 r. Jest ona kontynuacją świadczonych dotychczas usług serwisu systemu TYTAN. Data umowy: 31.12.2001 roku. Wynagrodzenie z tytułu usług świadczonych na podstawie umowy wynosi 7.656 tys. zł, płatne częściami w miesięcznych ratach. Wynagrodzenie powyższe może ulec proporcjonalnej zmianie w przypadku zmiany wartości jednostki taryfikacyjnej Telekomunikacji Polskiej SA. Wartość umów zawartych w okresie 9.03.2001-8.03.2002 r. z Telekomunikacją Polską SA wynosiła 10.000.146 zł oraz 1.451.179 USD.

Postanowieniem z dnia 2.04.2002 roku Sąd Rejonowy dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego dokonał rejestracji uchwały o emisji nie więcej niż 4.000 obligacji na okaziciela o wartości nominalnej 10.000 zł każda, zamiennych na akcje zwykłe na okaziciela serii H Spółki oraz warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego Spółki z kwoty 7.228.000 zł do kwoty nie większej niż 7.928.000 zł poprzez emisję nie więcej niż 700.000 akcji zwykłych na okaziciela serii H o wartości nominalnej 1 zł każda.

W dniu 12.04.2002 roku ComArch SA wyemitował za pośrednictwem CA IB Securities SA - agenta emisji - 4000 pięcioletnich obligacji zamiennych na akcje. Cena konwersji wynosi 57,10 zł (premia 40% w stosunku do średniej ceny rynkowej), czyli każda obligacja może być zamieniona na 175 akcji Spółki. Cena emisyjna została ustanowiona na poziomie 100,3%, a oprocentowanie obligacji wynosi 7,5% rocznie. W wyniku oferty obligacji, która zakończyła się znaczącą nadsubskrypcją, Spółka pozyskała 40.120.000,00 zł. Obligacje nabyły głównie fundusze emerytalne, fundusze inwestycyjne i towarzystwa ubezpieczeń na życie. Cele emisji obligacji są następujące:

a) wydatki na wzmocnienie sprzedaży zagranicznej - do 10 milionów zł. Zamierzenia opisane w niniejszym punkcie mogą być realizowane zarówno poprzez wydatki dokonywane bezpośrednio przez ComArch SA, jak również poprzez dokapitalizowanie zagranicznych spółek zależnych, jak również poprzez przejęcia lub joint-ventures z innymi podmiotami działającymi na rynkach zagranicznych;

b) wydatki na wytworzenie nowych produktów i kompetencji i/lub modernizację istniejących produktów w celu zdobycia nowych klientów i rynków - do 30 mln zł. Wydatki te będą kierowane głównie na umiędzynarodowienie produktów ComArch oraz na poszerzenie dotychczasowej oferty ComArch w zakresie produktów dla branży "utilities". Zamierzenia opisane w niniejszym punkcie mogą być realizowane zarówno poprzez wydatki dokonywane bezpośrednio przez ComArch SA, jak również poprzez inwestycje w spółki posiadające produkty uzupełniające ofertę ComArch lub spółki posiadające dobrą pozycję na rynku lokalnym lub branżowym. Wyemitowane obligacje są obligacjami zwykłymi na okaziciela, niezabezpieczonymi w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 29 czerwca 1995 roku o obligacjach (Dz.U. Nr 83, poz. 420 z późn. zm.) - "Ustawa o obligacjach". Wartość nominalna jednej obligacji wynosi 10.000 zł. Cena emisyjna jednej obligacji wynosi 10.030 zł.

Komisja Papierów Wartościowych i Giełd w dniu 16.04.2002 roku wyraziła zgodę na wprowadzenie do publicznego obrotu obligacji zamiennych ComArch SA.

W dniu 17.04.2002 roku Rada Giełdy dopuściła do obrotu na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie 4.000 obligacji zamiennych ComArch SA.

W dniu 19.04.2002 roku Zarząd Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych SA postanowił przyjąć do depozytu 4.000 obligacji zamiennych na okaziciela spółki ComArch SA o wartości nominalnej 10.000 zł każda, zamienialnych na akcje zwykłe na okaziciela serii H ComArch SA o terminie wykupu 12.04.2007 roku i oznaczyć je kodem PLCOMAR00079.

Zarząd Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie SA wprowadził z dniem 25.04.2002 roku w trybie zwykłym do obrotu giełdowego 4.000 obligacji zamiennych ComArch SA. Powyższe obligacje są notowane pod nazwą skróconą CMROB0407.

W dniu 28.06.2002 roku Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy podjęło uchwały na mocy których: zatwierdzono sprawozdanie finansowe ComArch SA oraz skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok obrotowy 1.01.2001 - 31.12.2001, zatwierdzono sprawozdanie Zarządu z działalności Spółki oraz Grupy Kapitałowej za rok obrotowy od 1 stycznia 2001 do 31 grudnia 2001, zatwierdzono sprawozdanie Rady Nadzorczej za rok obrotowy od 1 stycznia 2001 do 31 grudnia 2001.

WZA postanowiło również, że wypracowany w roku obrotowym 1.01.2001 - 31.12.2001 zysk netto w kwocie 10.479.658,67 zł zostaje w całości przekazany na kapitał rezerwowy. WZA udzieliło absolutorium z wykonania obowiązków zaeszły rok wszystkim członkom Zarządu oraz Rady Nadzorczej ComArch SA.

ComArch SA podpisał umowę nabycia 2.980 akcji imiennych sztukowych ComArch Software AG za kwotę 140.605,27 EUR od byłego prezesa spółki ComArch Software AG Pana Wilhelma Veltena, obywatela Niemiec. ComArch Software AG jest spółką zależną od ComArch SA. Akcje te zostały nabyte za gotówkę ze środków własnych Spółki. Nabyte aktywa finansowe stanowią 26% kapitału zakładowego ComArch Software AG. Obecnie ComArch SA posiada 100% akcji ComArch Software AG. Równocześnie ComArch SA informuje, iż dokonał wpłaty 510.000 EUR na poczet objęcia 170 sztuk akcji nowej emisji ComArch Software AG. Po zarejestrowaniu nowej emisji ComArch SA w dalszym ciągu będzie posiadał 100% akcji ComArch Software AG.

W dniu 24 czerwca 2002 roku zawarł z BRE Leasing Sp. z o.o. Porozumienie dotyczące ugodowego zakończenia wszelkich istniejących sporów. Strony postanowiły, iż cofną pozwy oraz zrzekną się roszczeń w następujących sprawach: BRE Leasing Sp. z o.o. przeciwko ComArch SA dotyczącej zapłaty i odszkodowania w wysokości 1.468.973,68 złotych oraz ComArch SA przeciwko BRE Leasing Sp. z o.o. dotyczącej zadośćuczynienia za naruszenie dobrego imienia w wysokości 1.100.000,00 złotych.

Ponadto BRE Leasing Sp. z o.o. umieścił płatne ogłoszenia przeproszające za rozpowszechnianie negatywnych informacji o ComArch SA. Porozumienie reguluje ostatecznie wszystkie zobowiązania Stron wynikające z tytułu realizacji Umowy z dnia 19 czerwca 1998 roku.

W dniu 5 lipca 2002 roku Spółka została poinformowana przez swego pełnomocnika procesowego kancelarie prawniczą "Oleś & Rodzinkiewicz" o uchyleniu przez Naczelny Sąd Administracyjny decyzji Izby Skarbowej i Urzędu Skarbowego, w których to decyzjach odmówiono Spółce stwierdzenia nadpłaty w podatku dochodowym za rok 1999 w kwocie 665.722,80 złotych. Sprawa dotyczy nadpłaty podatku dochodowego w związku z dwukrotnym dokonaniem w 1999 roku podwyższenia wartości nominalnej akcji poprzez przesunięcie kwot z kapitału zapasowego na kapitał zakładowy.

NSA w ustnym uzasadnieniu wyroku przychylił się do poglądu Spółki, że w przypadku gdy środki zgromadzone na kapitale

zakładowym Spółki pochodzą z nadwyżki ceny emisyjnej nad wartością nominalną - a nie z niepodzielonego zysku - to przeznaczenie takich środków na podwyższenia kapitału zakładowego w drodze podwyższenia wartości nominalnej akcji nie podlega podatkowi dochodowemu od tzw. wewnętrznych transferów kapitałowych (art. 10 ust. 1 Ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych). W związku z powyższym Spółka otrzymała 665.722,80 złotych tytułem zwrotu nadpłaconego podatku.

W dniu 11.07.2002 roku ComArch SA. podpisał roczną umowę sponsorską z klubem piłkarskim Cracovia. Wydatki ComArch S.A. z tego tytułu w sezonie 2002/2003 wyniosą 120-200 tys. zł.

Spółka podpisała umowę z PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. na dokonanie przeglądu sprawozdania finansowego ComArch SA oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej ComArch za okres od 1.01.2002 roku do 30.06.2002 roku oraz badania sprawozdania jednostkowego i skonsolidowanego za okres 01.01.2002-31.12.2002 r.

Zarząd ComArch SA podpisał aneks nr 3 do umowy z Domem Maklerskim Banku Handlowego o subemisję usługową z dnia 28.12.1999 roku. Umowa o subemisję usługową została zawarta w wykonaniu uchwały WZA z dnia 15.10.1999 roku w sprawie Programu Motywacyjnego dla Kadry Zarządzającej Grupy Kapitałowej ComArch. Zgodnie z warunkami tego programu w czerwcu 2000 roku zostały wyemitowane akcje serii F dla pracowników Grupy ComArch, które to akcje miały być obejmowane przez pracowników w 2001 i 2002 r., po wypracowaniu przez ComArch SA zysku netto w prognozowanej wysokości. W 2001 r. ComArch SA wypracował zysk wyższy niż zysk prognozowany, więc zaistniały warunki do uruchomienia Programu. Cena akcji serii F w momencie emisji wynosiła 47,06 zł. Program przewidywał, że pracownicy będą mieli prawo obejmować akcje po cenie emisyjnej powiększonej o koszt pieniądza, co po dwóch latach trwania programu dało cenę 64,33 zł. W ciągu ostatnich dwóch lat sytuacja na rynkach kapitałowych i sentyment inwestorów do spółek z branży IT zmieniły się tak bardzo, iż obecna cena rynkowa akcji ComArch SA jest niższa od ceny po jakiej uprawnieni mogli obejmować akcje w Programie Motywacyjnym. W związku z powyższym akcje te nie zostały objęte przez uprawnionych w Terminie Zwykłym ani w Terminie Dodatkowym (sierpień i wrzesień 2002). Na mocy przedmiotowego aneksu, sporządzonego w dniu 26.09.2002 roku, okres obowiązywania umowy o subemisję usługową został przedłużony do dnia 15.12.2002 roku. Równocześnie w oparciu o brzmienie uchwały nr 3 WZA z dnia 28.06.2002 r., na mocy której Zarząd ComArch SA został upoważniony do podjęcia wszelkich niezbędnych czynności celem ograniczenia wydatków Spółki związanych z zakończeniem programu motywacyjnego, tj. w szczególności do rozważenia możliwości skierowania akcji serii F do obrotu na rynku wtórnym. Zgodnie z postanowieniami w/w Aneksu w dniu 3.10.2002 roku strony zawarły odrębne porozumienie, zgodnie z którym Dom Maklerski Banku Handlowego SA zobowiązał się względem ComArch SA do zbywania 140.000 akcji serii F w obrocie wtórnym na GPW na rzecz podmiotów wskazanych przez ComArch SA lub przez niego zaakceptowanych najpóźniej do dnia 21.03.2003 roku. Zgodnie z zapisami porozumienia akcje serii F, które nie zostaną zbyte w ustalonym terminie, ComArch SA odkupi po cenie równej 64,33 złote za każdą akcję. Wejście w życie porozumienia zostało uzależnione od ziszczenia wskazanych w umowie warunków zawieszających w tym m.in. wydania przez KPWiG zgody na zmianę zasad dystrybucji, zamieszczonych w prospekcie emisyjnym akcji serii F, dokonania przez KDPW asymilacji akcji serii F z pozostałymi akcjami ComArch SA oraz wprowadzenia akcji serii F do obrotu na GPW. Z wnioskiem o wyrażenie zgody na zmianę zasad dystrybucji, zamieszczonych w prospekcie emisyjnym akcji serii F ComArch SA wystąpił do KPWiG w dniu 25.10.2002 roku.

W dniu 5.11.2002 r odbyła się konferencja prasowa, podczas której ComArch omówił wyniki za III kwartał 2002 i bieżącą działalność oraz ujawnił swoje oczekuje co do wyników w 2002 r, w którym zamierza osiągnąć rentowność operacyjną na poziomie 5-6%. Dobre wyniki III kwartału były zapowiedzią udanego roku 2002 i dobrych perspektyw na rok 2003.

W dniu 22.11.2002 roku złożył wniosek o wprowadzenie do obrotu na rynku podstawowym Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie 140.000 akcji zwykłych na okaziciela serii F ComArch SA.

W dniu 6.12.2002 roku Uchwałą Nr 275/2002 Zarząd Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie SA stwierdził, iż zgodnie z § 16 ust. 1 Regulaminu Giełdy do obrotu giełdowego dopuszczonych jest 140.000 akcji zwykłych na okaziciela serii F ComArch SA, wyemitowanych na podstawie uchwały Nr 3 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy z dnia 15 października 1999 roku oraz uchwały Nr 8 Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy z dnia 31 maja 2000 roku, o wartości nominalnej 1 złoty każda, oznaczonych przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych SA kodem PLCOMAR00053. Na podstawie § 33 Regulaminu Giełdy, Zarząd Giełdy postanowił wprowadzić z dniem 17 grudnia 2002 roku w trybie zwykłym do obrotu giełdowego na rynku podstawowym w/w akcje ComArch SA. Uchwała Nr 275/2002 wchodzi w życie pod warunkiem dokonania przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych SA w dniu 17 grudnia 2002 roku asymilacji powyższych akcji ComArch SA oznaczonych kodem PLCOMAR00053 z akcjami Spółki będącymi w obrocie giełdowym oznaczonymi kodem PLCOMAR00012.

W dniu 12 grudnia 2002 roku Uchwałą Nr 456/02 Zarząd Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych SA po rozpatrzeniu wniosku Spółki postanowił dokonać w dniu 17 grudnia 2002 roku asymilacji 140.000 akcji ComArch SA oznaczonych kodem PLCOMAR00053 z 5.217.400 akcjami Spółki oznaczonymi kodem PLCOMAR00012. Akcje objęte asymilacją otrzymują kod PLCOMAR00012. Z dniem 17 grudnia 2002 roku kodem PLCOMAR00012 oznaczonych jest 5.357.400 akcji ComArch SA. ComArch SA poinformował, iż z chwilą podjęcia uchwały przez Zarząd KDPW SA ziścił się ostatni z warunków zawieszających, od których spełnienia uzależnione było wejście w życie porozumienia z dnia 3.10.2002 r., na mocy którego Dom Maklerski Banku Handlowego SA zobowiązał się względem ComArch SA do zbywania 140.000 akcji serii F w obrocie wtórnym na GPW na rzecz podmiotów wskazanych przez ComArch SA lub przez niego zaakceptowanych w okresie do dnia 21.03.2003 r. Z chwilą wejścia w życie porozumienia uległa rozwiązaniu umowa o subemisję usługową nr COK-BOiS/U/40/99 z dnia 28.12.1999 r. (w brzmieniu nadanym na mocy aneksu nr 3 z dnia 26 września 2002 r.).

W dniu 11.12.2002 roku dokonano wpisu w Rejestrze Handlowym, który podwyższa kapitał zakładowy spółki zależnej ComArch Software AG o kwotę 850 EUR w drodze emisji 170 akcji imiennych (zgodnie z informacją z dnia 22.07.2002 r. podaną w raporcie bieżącym nr 40/2002). Po podwyższeniu kapitał zakładowy ComArch Software AG wynosi 57.550 EUR i dzieli się na 11.510 akcji imiennych. Ogólna liczba głosów wynikająca z wszystkich wyemitowanych akcji po w/w zarejestrowaniu podwyższenia kapitału

zakładowego wynosi 11.510 głosów. Wszystkie nowo zarejestrowane akcje zostały objęte i pokryte gotówką przez ComArch SA za łączną kwotę 510.000 EUR. Po wyżej wymienionym podwyższeniu ComArch SA posiada 100 % udział w kapitale i głosach na WZA ComArch Software AG.

W dniu 30.12.2002 r ComArch SA wydał następujący komunikat:

„W wykonaniu Uchwały Nr 68/962/2002 Rady Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie SA, Zarząd ComArch SA informuje, iż Zarząd Spółki popiera ideę zasad ładu korporacyjnego. W związku z powyższym, Zarząd oświadcza, że będzie dążył do jak najszybszego wprowadzenia w Spółce Zasad ładu korporacyjnego przyjętych przez Radę i Zarząd Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie SA oraz w miarę swoich kompetencji i możliwości zapewni ich przestrzeganie. Zasady Corporate Governance w odróżnieniu od prawa stanowiącego są regulacją znacznie bardziej ogólną i do właściwego ich stosowania niezbędna jest dyskusja pomiędzy organami Spółki i akcjonariuszami, co do sposobu rozumienia poszczególnych Zasad i ich praktycznego wpływu na działalność Spółki. Zarząd i Rada Nadzorcza ComArch SA zainicjowały dyskusję dotyczącą Zasad ładu korporacyjnego i ich funkcjonowania w Spółce. W ramach prac przewidywane jest także przeprowadzenie analizy wewnętrznych regulacji Spółki i ich ewentualne zmiany. W miarę możliwości Spółka będzie się także starała poznać oczekiwania i opinie akcjonariuszy mniejszościowych na temat Zasad i sposobu ich funkcjonowania w ComArch SA. Rezultaty powyższych prac zostaną przedstawione Walnemu Zgromadzeniu Akcjonariuszy w czerwcu 2003 r.”

Do najważniejszych umów o charakterze przychodowym podpisanych przez Spółkę w 2002 roku należą:

UMOWY KRAJOWE

- Umowa z Polską Telefonią Cyfrową Sp. z o.o. - operatorem sieci ERA na wdrożenie systemu InsightNet o wartości ok. 1 250 000 USD. Na mocy zawartej umowy ComArch SA dostarczy i wdroży oprogramowanie InsightNet, będące najnowszym produktem Spółki przeznaczonym dla sektora teleinformatycznego. Oprogramowanie, będące jednym z głównych produktów eksportowych ComArch, jest przeznaczone do parasolowego zarządzania sieciami telekomunikacyjnymi i teleinformatycznymi. InsightNet pozwala na ewidencjonowanie i kontrolowanie zasobów sieci, a także na monitorowanie sieci, analizę uzyskanych danych, optymalizację obciążenia sieci, zarządzanie obszarami problemowymi oraz koordynację uruchamiania nowych usług. Podczas budowy tego systemu wykorzystano najnowsze technologie, m.in.: XML, SOAP, XSL, XSLT, CORBA, Java, JMS. Ich zastosowanie pozwoliło na szybkie stworzenie zaawansowanego technicznie i złożonego systemu. Dzięki platformie InsightNet operator jest w stanie w pełni wykorzystać posiadaną sieć oraz poprawić efektywność pracy;
- Aneksy z Telekomunikacją Polską SA na rozszerzenie umów licencyjnych oraz usług asysty technicznej na system billingowy Tytan. Wartość aneksów wynosi równowartość w złotych polskich kwoty 912.000 EUR;
- Umowa z BP Polska na dostarczenie systemu informatycznego ComArch Aurum realizującego funkcje systemu CRM o wartości ok. 11 mln zł;
- Umowa z Centrostalem SA w Gdańsku na dostawę zintegrowanego systemu informatycznego opartego na rozwiązaniach Oracle Application i Egeria moduł Kadry i Płace o wartości ok. 1,5 mln zł;
- Umowa na wdrożenie systemu e-Government pomiędzy Urzędem Marszałkowskim Województwa Małopolskiego w Krakowie oraz ComArch SA w konsorcjum z Interia.PL SA. Według wiedzy Spółki była to pierwsza umowa na wdrożenie takiego systemu w Polsce. Rozwiązania tego typu, stosowane już na rynkach europejskich umożliwiają mieszkańcom i przedsiębiorcom elektroniczne komunikowanie się z urzędami. Zgodnie z przyjętą strategią Spółka zamierza zintensyfikować działania w tym sektorze, który może okazać się jednym z najbardziej perspektywicznych obszarów rynku informatycznego w Polsce. Realizacja I fazy projektu potrwa do końca listopada 2002 r.;
- Dwie umowy pomiędzy konsorcjum w składzie: ComArch Kraków SA i ComArch SA, a Ministrem Edukacji Narodowej i Sportu z siedzibą w Warszawie. Przedmiotem umów jest dostawa do szkół, instalacja i integracja pracowni komputerowych i przyłączenie ich do istniejącej sieci Internet w województwach: lubuskie, zachodnio-pomorskie, pomorskie, kujawsko-pomorskie (pierwsza umowa), opolskie, dolnośląskie i wielkopolskie (druga umowa). Łączna wartość obu umów wynosi 18,4 mln zł brutto;
- Umowa pomiędzy ComArch SA i Telekomunikacją Polską SA z siedzibą w Warszawie. Przedmiotem umowy jest migracja danych z systemu billingowego Tytan do struktury plików płaskich, zgodnych z uzgodnionym przez strony formatem zapisu danych, w celu ich dalszej migracji przez Telekomunikację Polską SA do systemu Serat. Wartość umowy wynosi 13 mln zł;
- Dwie umowy o wartości 1 826 tys. EUR na realizację systemów informatycznych związanych z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej. Umowy zostały podpisane z Rządem Rzeczypospolitej Polskiej reprezentowanym przez Urząd Komitetu Integracji Europejskiej reprezentowany przez Fundusz Współpracy - Jednostkę Finansująco-Kontraktującą. Przedmiotem pierwszej umowy jest dostawa i wdrożenie systemu dla Ministerstwa Finansów. Zaprojektowany przez ComArch system umożliwi monitorowanie i kontrolowanie pomocy finansowej z Unii Europejskiej w ramach Funduszy Strukturalnych i Funduszu Spójności. W ramach drugiej umowy ComArch zrealizuje system informatyczny dla Ministerstwa Rolnictwa. System będzie monitorował poruszanie się statków rybackich, kontrolował kwoty połowowe, a także raportował do Instytutu Rybołówstwa i agend Unii Europejskiej. Obydwa systemy zostaną stworzone od podstaw, począwszy od analizy i implementacji, poprzez wdrożenia wersji pilotażowej, a skończywszy na wdrożeniu i uruchomieniu systemu właściwego. Projekt dla Ministerstwa Finansów jest wykonany w konsorcjum z Cap Gemini Ernst & Young Polska, natomiast projekt dla Ministerstwa Rolnictwa wraz z firmą EPA, która specjalizuje się w systemach lokalizacji satelitarnej;
- Trzecia umowa na realizację systemu informatycznego związanego z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej. Wartość umowy 4,9 mln EUR. Umowa została podpisana z Rządem Rzeczypospolitej Polskiej reprezentowanym przez Urząd Komitetu Integracji Europejskiej reprezentowany przez Fundusz Współpracy - Jednostkę Finansująco-Kontraktującą. Przedmiotem umowy jest wytworzenie systemu informatycznego obsługującego implementację w Polsce unijnej polityki rolnej (Common Agricultural Policy). Umowa jest realizowana w konsorcjum z Cap Gemini Ernst & Young Polska. Łączna wartość wszystkich

umów zawartych z Rządem Rzeczypospolitej Polskiej reprezentowanym przez Urząd Komitetu Integracji Europejskiej reprezentowany przez Fundusz Współpracy - Jednostkę Finansująco-Kontraktującą w ciągu ostatnich 12 miesięcy wyniosła 6,7 mln EUR. W/w umowa jest umową o najwyższej wartości spośród wszystkich umów podpisanych w ciągu ostatniego roku;

- Umowa z Telekomunikacją Polską SA z siedzibą w Warszawie na rozszerzenie funkcjonalności systemu rozliczania klientów BilpakT. Wartość umowy wynosi 2.570 tys. zł. System BilpakT odpowiedzialny jest za rozliczanie i obsługę klientów zaawansowanych usług transmisji danych świadczonych przez Telekomunikację Polską SA. Rozszerzenie systemu umożliwi rozliczanie usług SLA (Service Level Agreement) oraz obsługę nowych usług opartych na technologii LMDS i CPE;

UMOWY ZAGRANICZNE

- Umowa na wdrożenie systemu billingowego TYTAN u jednego z narodowych operatorów telekomunikacyjnych na Bliskim Wschodzie. Kontrahent ComArch jest jednym z najdynamiczniej rozwijających się operatorów telefonii w tym regionie. ComArch realizując projekt w konsorcjum z lokalnymi partnerami jest odpowiedzialny za dostarczenie rozwiązań informatycznych do obsługi rozliczeń detalicznych, rozliczeń międzyoperatorskich, a także mediacji i zabezpieczenia usług. Rozwiązania będą oparte na komponentach zestawu TYTAN: Tytan Mediation Device, Tytan Billing and Customer Care i Tytan Interconnect Billing. W pierwszej fazie projektu system TYTAN obsługuje usługi w ramach sieci telefonii stacjonarnej, natomiast w najbliższej przyszłości Spółka będzie się starała o rozszerzenie projektu o usługi bezprzewodowe i internetowe;
- Umowa z ComArch Global Inc. (spółka zależna od ComArch SA) oraz Terra Telecommunications Corp. z siedzibą w Miami na Florydzie (USA), której przedmiotem jest wdrożenie i outsourcing systemu billingowego TYTAN wraz z komponentami Real-Time AAA Server oraz Interconnect Billing. Umowa zawarta została na okres 3 lat. Wartość kontraktu wynosi 720.000 USD;
- Umowa na wdrożenie systemu billingowego Tytan w Dubai Internet City w Zjednoczonych Emiratach Arabskich. Wartość umowy wynosi ok. 270 tys. USD;
- Umowa podpisana przez spółkę zależną ComArch Global, Inc. w Miami na Florydzie umowy na udzielenie licencji i wdrożenie systemu billingowego Tytan i systemu zarządzania siecią Insight Net produkcji ComArch SA u operatora narodowego Nikaragui Enitel. Wdrożenie obejmuje rozliczanie i zarządzanie siecią komórkową GSM operatora. Wartość kontraktu wynosi 1 milion 708 tysięcy dolarów;
- Umowę z firmą Steria z siedzibą we Francji na wdrożenie dwóch modułów platformy ComArch TYTAN Billing System: Tytan Interconnect Billing i TYTAN Revenue Sharing u francuskiego operatora telekomunikacyjnego Kertel. Kontrakt ten zapoczątkował współpracę ComArch SA z jedną z największych firm integratorskich w Europie - Sterią, z którą w/w projekt będzie wykonywany. Jest to pierwszy kontrakt ComArch SA we Francji.

3. Podstawowe produkty i rynki działalności

3.1. Asortyment produktów Spółki

Podstawowe produkty i usługi Emitenta

ComArch kieruje swoją ofertę do średnich i dużych przedsiębiorstw, które są największymi odbiorcami zaawansowanych systemów informatycznych. Oferta ComArchu obejmuje oprogramowanie, sprzęt komputerowy i sieciowy oraz usługi wdrożeniowe, szkoleniowe i eksploatacyjne. Spółka korzysta z produktów własnych (własne oprogramowanie), jak również z rozwiązań firm partnerskich. ComArch wykonuje oprogramowanie pod konkretne zamówienia klienta, posiada również szereg gotowych systemów, które mogą być natychmiast wdrożone u klienta bądź też dostosowane do jego potrzeb.

Do podstawowych produktów oraz usług oferowanych przez ComArch SA należą:

- Systemy dla operatorów telekomunikacyjnych (System Obsługi Operatora Telekomunikacyjnego TYTAN, system do zarządzania infrastrukturą telekomunikacyjną i infrastrukturą IT - InsightNet);
- Systemy dla sektora finansowego (specjalistyczne systemy do obsługi instytucji finansowych w zakresie związanym z obrotem papierami wartościowymi ORLANDO, System obsługi towaryzystw ubezpieczeniowych SUBREA, System zarządzania firmą leasingową EGERIA-LEASING oraz system Aurum ABC);
- Systemy internetowe i E-commerce;
- Usługi typu „Professional Services”;
- Systemy tworzone pod konkretne zamówienie klienta, tzw. systemy „pod klucz”, kierowane do różnego rodzaju odbiorców;

SYSTEMY DEDYKOWANE DLA OPERATORÓW TELEKOMUNIKACYJNYCH

W ramach systemów dla operatorów telekomunikacyjnych ComArch oferuje platformę TYTAN, jeden z podstawowych produktów Spółki. Kompletny zestaw komponentów pozwala na obsługę wszystkich obszarów działania firm z sektora telekomunikacyjnego: operatorów telefonii stacjonarnej i komórkowej, dostawców usług internetowych, dostawców treści czy też telewizji kablowych. Moduły platformy TYTAN zapewniają kompleksową obsługę operatora: począwszy od kolekcji danych z systemów źródłowych, poprzez generację faktur, detekcję nadużyć, a skończywszy na kompleksowej obsłudze klienta. Dedykowane komponenty pozwalają również na obsługę klientów w czasie rzeczywistym - niezbędne dla implementacji usług w zakresie kart Pre Paid i obsługi płatnych serwisów internetowych oraz e-Commerce. System jest przystosowany do obsługi klienta masowego z uwzględnieniem specyfiki

poszczególnych grup abonentów oraz do obsługi klientów biznesowych. System pozwala na kreowanie indywidualnych planów taryfowych, upustów i pakietowanie usług. TYTAN uzyskał certyfikaty wydajnościowe w międzynarodowych centrach testowych w Wielkiej Brytanii, Szwajcarii oraz w Niemczech na najnowszych platformach sprzętowych firm HP oraz SUN. Wybrane komponenty TYTAN są również przystosowane do współpracy z najnowszymi serwerami firmy INTEL (Itanium). TYTAN zapewnia obsługę rozliczeń wielu usług, takich jak: telefonia konwencjonalna i mobilna, ISDN, GPRS, usługi Sieci Inteligentnych, Internet, telewizja kablowa czy też poczta elektroniczna X.400. TYTAN jest systemem uniwersalnym, który pozwala na definiowanie serwisów razem z rozwojem usług oferowanych odbiorcom przez operatora.

W skład platformy TYTAN wchodzi również system do rozliczeń międzyoperatorskich Tytan Interconnect Billing, którego wdrożenie odbyło się także w Niemczech. Podstawową zaletą systemu jest możliwość pełnego ewidencjonowania punktów styku wraz ze skojarzonymi z nimi umowami handlowymi.

Platforma Tytan została wzbogacona także o Pakiet dla Internetu w skład którego wchodzi komponenty: Tytan IP Provisioning (wcześniej Tytan Internet Console), Tytan Real-Time AAA Server, Tytan Web Care. Podstawowym zadaniem dwóch pierwszych komponentów jest rozliczanie i zarządzanie usługami bazującymi na protokole IP: VoIP, VPN, DialUp, email oraz płatne serwisy WWW. Tytan Real-Time AAA Server może zarządzać emisjami kart typu PrePaid kontrolując w czasie rzeczywistym saldo konta klienta. Trzeci element pakietu, system Tytan WebCare, jest zaliczany do grupy systemów realizujących elektroniczną prezentację i płatność rachunków (ang. Electronic Bill Presentment and Payment EBPP). System umożliwia klientom pełną samoobsługę poprzez Internet, w tym m.in.: przeglądanie dokumentów finansowych wraz z załączonymi do nich informacjami o poszczególnych rekordach rozliczeniowych, dokonywanie płatności za usługi oraz wykonywanie analiz połączeń. W Polsce pakiet został wyróżniony złotym medalem targów Intertelecom 2001, natomiast za granicą został nominowany na targach Billing Systems 2001 w Londynie do nagrody Billing Awards w kategorii najbardziej innowacyjny produkt billingowy oraz na targach Orlando - Billing World w dwóch kategoriach: najlepszy nowy produkt oraz billing usług IP.

Dwa kolejne komponenty platformy to:

a) Tytan Mobile Portal przeznaczony do obsługi operatorów telefonii komórkowej i dostawców nowoczesnych serwisów sieciowych (płatnej treści, gier sieciowych, e-Commerce);

W szczególności na bazie tego rozwiązania możliwe jest wdrożenie systemu pozwalającego operatorowi telefonii komórkowej na oferowanie swoim klientom nowoczesnych serwisów sieciowych dostarczanych przez firmy trzecie. System taki w pełni wspiera rozliczenia wielostronne pozwalając na podział zysków pomiędzy dostawcę serwisu i operatora komórkowego;

b) Tytan Data Processing Server idealnie nadaje się do rozbudowy już istniejących systemów billingowych dla operatorów, którzy rozpoczynają świadczenie internetowych usług dodanych oraz usług 3G. Operator otrzymuje między innymi elastyczny moduł taryfowy, rozliczenia wielostronne i ogromną wydajność bez konieczności wymiany całego systemu billingowego.

ComArch od samego początku swojego istnienia zajmuje się również realizacją systemów do ewidencji zasobów sieci telekomunikacyjnych oraz systemów do zarządzania sieciami telekomunikacyjnymi. Podstawowym systemem w tym obszarze jest platforma InsightNet czyli system do zarządzania infrastrukturą telekomunikacyjną i infrastrukturą IT. Produkt przeznaczony jest przede wszystkim dla firm telekomunikacyjnych, ale często stosowany także do zarządzania sieciami innych przedsiębiorstw takich jak np. zakłady energetyczne. Zaprojektowana zgodnie z najnowocześniejszymi trendami w zakresie zarządzania sieciami, platforma InsightNet, umożliwia zarządzanie usterkami pojawiającymi się w sieci Klienta, a następnie wykorzystując system obiegu biletów sprawne zarządzanie rozwiązaniem problemu. Kolejne moduły systemu są odpowiedzialne za zarządzanie konfiguracją sieci Klienta, a także za projektowanie oraz aktywowanie usług telekomunikacyjnych. Z ich wykorzystaniem zasoby sieciowe są optymalnie alokowane, natomiast nowe usługi wdrażane w najkrótszym możliwym czasie. System pozwala także na definiowanie oraz monitorowanie umów SLA, przez co Klienci mogą optymalizować zyski realizowane na ich podstawie. Platforma InsightNet przeznaczona jest również do zarządzania obciążeniem sieci, zarządzania wydajnością sieci oraz zarządzania ekipami technicznymi. Dzięki Platformie InsightNet Klient może więc w pełni wykorzystać posiadane zasoby ludzkie oraz istniejącą infrastrukturę. InsightNet pozwala szybciej reagować na zmieniającą się sytuację na rynku oraz szybko odpowiadać na nowe potrzeby klientów, co z kolei umożliwia znaczne zwiększenie zysków. InsightNet jest narzędziem niezbędnym w każdej firmie telekomunikacyjnej nastawionej na rozwój.

SYSTEMY DLA SEKTORA FINANSOWEGO

ComArch posiada bogatą ofertę dla firm sektora finansowo-bankowego. Najważniejszymi produktami dla tej grupy klientów są: rodzina systemów ORLANDO, system SUBREA oraz system AURUM ABC. Poniżej zamieszczono krótki opis poszczególnych produktów.

ORLANDO jest rodziną specjalistycznych systemów odpowiedzialnych za obsługę instytucji finansowych w zakresie związanym z obrotem papierami wartościowymi. W skład platformy ORLANDO wchodzi sześć systemów, odpowiedzialnych za obsługę różnych segmentów rynku:

- systemy powiernicze:
 - system ORLANDO-POWIERNIK (obsługa papierów wartościowych deponowanych w KDPW),
 - system ORLANDO-PAPIERY SKARBOWE (obsługa papierów wartościowych deponowanych w NBP),
 - system ORLANDO-PAPIERY KOMERCYJNE (obsługa emisji i obrotu instrumentów dłużnych przedsiębiorstw, banków oraz gmin)
- systemy obsługi funduszy:
 - system ORLANDO-EFOS (specjalistyczny system finansowo-księgowy dla funduszy inwestycyjnych, emerytalnych i ubezpieczeniowych),
 - system ORLANDO-DEPOZYTARIUSZ (wsparcie banków-depozytariuszy w zakresie związanym z obsługą funduszy inwestycyjnych i emerytalnych).

system ORLANDO-PORTFEL (obsługa portfeli inwestycyjnych, zarządzanie aktywami).

Systemy rodziny ORLANDO mają blisko 50 wdrożeń w Polsce.

Jako nową linię produktów należy wymienić rodzinę aplikacji do obsługi towarzystw ubezpieczeniowych - SUBREA. Na początku 2001 roku został podpisany pakiet umów z Towarzystwem Ubezpieczeniowym EUROPA SA na sprzedaż, wdrożenie i świadczenie asysty rozwiązania informatycznego do obsługi firmy ubezpieczeniowej. Umowa obejmuje również wdrożenie systemu Oracle Financials oraz integrację z modułami produkcyjnymi SUBREA. Aplikacje rodziny SUBREA zostały również wdrożone w firmie Warta Vita w ramach systemu obsługującego sprzedaż polis przez Internet.

Kolejny system dla sektora finansowego to AURUM BusinessCare (ABC). AURUM ABC jest systemem informatycznym zaprojektowanym dla instytucji finansowych. Umożliwia on zebranie i uspołnienie danych ze wszystkich oddziałów i dokonanie kompleksowych analiz w oparciu o narzędzia OLAP (On-Line Analytical Processing). Składa się z kilku modułów, których funkcjonalność udostępniana jest przez sieć WWW. Należą do nich m.in.: scoring, informacja o kliencie i system informowania kierownictwa. Głównym zadaniem ABC jest zapobieganie zatorom informacyjnym powodowanych brakiem odpowiednich narzędzi służących generowaniu informacji na potrzeby wewnętrzne instytucji finansowej. System umożliwia dokonywanie wszechstronnych i wielowymiarowych analiz zgromadzonych danych, wpływając na obniżenie ryzyka działalności instytucji finansowych. Pozwala również na natychmiastowy i ciągły dostęp do wszelkich zgromadzonych w systemie danych o klientach, niezależnie od miejsca, w którym operacja ta jest dokonywana.

SYSTEMY INTERNETOWE I E-COMMERCE

Oferta Spółki w zakresie systemów internetowych i e-commerce obejmuje: Systemy CRM (Customer Relationship Management), Systemy Bezpieczeństwa i Ochrony Danych, Systemy dla Portali oraz Systemy Zarządzania Dokumentami.

System AURUM jest kompleksowym pakietem CRM pozwalającym na maksymalne wykorzystanie potencjału sieci Internet w codziennej działalności firmy. Składa się on z kilku modułów:

Aurum PartnerCare, Aurum CustomerCare, Aurum AgentCare, Aurum DataCare, Aurum CRM. Mogą one pracować zupełnie niezależnie od siebie. Aurum PartnerCare usprawnia współpracę pomiędzy centralą firmy a terenową siecią sprzedaży (własne oddziały, partnerzy handlowi, dealerzy, agenci itp.). PartnerCare obsługuje sprzedaż, realizację zamówień, procesy logistyczne, udostępnia partnerom informacje handlowe (cenniki, stany magazynowe, informacje marketingowe). Pozwala na znaczne zwiększenie jakości obsługi partnerów przy jednoczesnej redukcji kosztów. Aurum CustomerCare pozwala na sprzedaż produktów przez Internet klientom końcowym, kompleksową obsługę posprzedażną, udostępnianie informacji. W zależności od potrzeb klienta i wagi udostępnianych informacji CustomerCare zapewnia adekwatne do skali zagrożeń zabezpieczenie. Aurum AgentCare wspiera pracę pracowników, przedstawicieli handlowych pracujących w terenie. AgentCare zapewnia im natychmiastowy dostęp do informacji handlowych (cenniki, promocje, stany magazynowe, bieżący stan rozliczeń z kontrahentami), pozwala na przyjmowanie zamówień, wystawianie faktur. AgentCare daje możliwość gromadzenia i przesyłania do centrali ważnych informacji z sieci sprzedaży: cen własnych i konkurencji, informacji o akcjach marketingowych, danych charakteryzujących sieć sprzedaży i dystrybucji. Aurum DataCare w oparciu o standard EDI obsługuje wymianę informacji z dużymi sieciami handlowymi (super i hipermarkety), firmami logistycznymi. Pozwala na wymianę, bezpośrednio pomiędzy aplikacjami partnerów wszelkiego rodzaju dokumentów w formie elektronicznej (cenniki, zamówienia, faktury, dokumenty magazynowe, itp.). W ComArch działa też centrum outsourcingu rozwiązań EDI o nazwie „ECOD - Elektroniczne Centrum Obsługi Dokumentów”.

Aurum CRM jest modułem centralnym zbierającym i analizującym informacje uzyskane poprzez PartnerCare, CustomerCare, AgentCare, DataCare. Dzięki elastyczności zastosowanych narzędzi każdy uprawniony użytkownik może uzyskać dostęp do aktualnych informacji dotyczących sprzedaży i marketingu.

System viBank (Aurum Customer Care) jest systemem bankowości elektronicznej, dzięki któremu klienci banków, biur maklerskich oraz towarzystw ubezpieczeniowych mogą korzystać z usług tych instytucji on-line poprzez sieć internetową. System ten już w tym momencie osiągnął sukces na rynku, czego dowodem jest kilka podpisanych kontraktów na jego wdrożenie. System viBank obecnie jawi się jako najbardziej zaawansowany system na polskim rynku.

Dział Bezpieczeństwa i Ochrony Danych firmy ComArch świadczy kompleksowe usługi w zakresie projektowania i budowy rozwiązań służących zabezpieczeniu systemów teleinformatycznych przed niepożądanym dostępem i skutkami zdarzeń losowych, ze szczególnym uwzględnieniem transmisji informacji w sieciach komputerowych. Tego typu usługi są podstawowym czynnikiem sukcesu przy oferowaniu produktów umożliwiających handel elektroniczny. Podstawowym elementem systemów bezpieczeństwa są systemy kontroli dostępu oraz systemy legalizacyjne. Ich podstawowym zadaniem jest identyfikacja i potwierdzanie tożsamości osób korzystających z zabezpieczanych systemów oraz ochrona danych przesyłanych w sieci w celu ochrony przed podsłuchem. Podkreślić należy szeroki zakres usług oferowanych przez ComArch, począwszy od analizy wykorzystania systemów informatycznych mającej na celu wskazanie i ocenę potencjalnych zagrożeń, tworzenie tzw. "polityki bezpieczeństwa", poprzez usługi integracyjne i implementacyjne, aż po pełną asystę i serwis.

Inną klasą oferowanych rozwiązań są instalacje pozwalające na w pełni bezpieczne połączenie sieci korporacyjnej z publicznymi sieciami transmisji danych, ze szczególnym uwzględnieniem Internetu. Odpowiednia architektura połączeń i użycie tzw. "ścian ogniowych" gwarantuje wygodę w korzystaniu z sieci rozległych i równocześnie zabezpiecza przed włamaniami z zewnątrz. Dodatkowo ComArch oferuje kryptograficzne zabezpieczenie poczty elektronicznej i rozwiązania pozwalające na użycie podpisu cyfrowego, używanego do sygnowania dokumentów w postaci elektronicznej.

Najważniejszym produktem działu jest własny system zarządzania bezpieczeństwem Protector. Jest to rozwiązanie umożliwiające definicję i scentralizowane wykrywanie naruszeń polityki bezpieczeństwa oraz natychmiastową, automatyczną reakcję na takie zdarzenia. Protector został również przygotowany do sprzedaży na rynku niemieckim.

W ramach Systemów Zarządzania Dokumentami Spółka świadczy kompleksowe usługi w zakresie budowy systemów archiwizacji danych, organizacji pracy i zarządzania informacją w przedsiębiorstwie. Od 1996 roku ComArch współpracuje z amerykańską korporacją FileNET, światowym liderem w zakresie produktów z dziedziny imaging i workflow.

Platforma zarządzania dokumentami firmy FileNET obejmuje następujące linie produktów:

- elektroniczne przechowywanie obrazów dokumentów - Document Imaging,
- zarządzanie przepływem pracy - WorkFlow - oprogramowanie do zarządzania przepływem zadań - jest rozwiązaniem umożliwiającym kompletną automatyzację procesów biznesowych,
- zarządzanie zbiorami elektronicznie przechowywanych dokumentów - Document Management - technologia ta zapewnia możliwość stworzenia sprawnej wymiany i kontroli elektronicznej informacji.

Usługi w ramach Działu Systemów Obsługi Portali obejmuje budowę portali publicznych i korporacyjnych z wykorzystaniem technologii wdrożonych przez ComArch w portalu INTERIA.PL, w tym:

- system poczty elektronicznej,
- system zarządzania treścią CMS,
- oprogramowanie partnerów: AltaVista i Web Crossing.

USŁUGI TYPU "PROFESSIONAL SERVICES"

Sektor „ComArch Professional Services” (CPS) koncentruje w ComArchu kompetencje związane z szeroko rozumianymi usługami. Powstał on w odpowiedzi na coraz większe zapotrzebowanie rynku na tego typu ofertę i jako rezultat dotychczasowych sukcesów ComArchu na tym polu. Realizacja wielu projektów programistycznych i integratorskich pozwoliła na zebranie unikalnych doświadczeń i zbudowanie wyjątkowego zespołu, co zostało dodatkowo potwierdzone certyfikatami i autoryzacjami czołowych dostawców rozwiązań IT.

W ramach CPS oferowane są następujące grupy usług:

- projektowanie, rozwój i wdrażanie oprogramowania,
- integracja systemów,
- zarządzanie IT,
- serwis i outsourcing.

Kompetencje związane z oprogramowaniem dotyczą zarówno bazodanowych systemów back-office'owych, systemów front-office'owych wykorzystujących dowolne kanały komunikacyjne (intranet, Internet, WAP, call center etc.), integracji rozwiązań korporacyjnych w oparciu o middleware, hurtowniami danych czy migracjami systemów informatycznych.

Centrum odpowiedzialne za integrację specjalizuje się w projektach łączących produkty wielu dostawców, realizuje projekty pod klucz wymagające zastosowania zaawansowanych technologicznie elementów. W ramach swojej oferty wdraża kompleksowe rozwiązania dla przedsięwzięć typu ISP, ASP czy call center. Inne z bardzo różnorodnego wachlarza usług to: budowanie systemów intranetowych, przystosowywanie aplikacji typu klient-serwer do korzystania w środowisku typu *thin client*, integracja transmisji głosu i danych w sieciach (VoIP - *Voice over IP*), wdrażanie systemów wideokonferencyjnych, systemów opartych o Infomaty (tzw. Web kioski), systemów rejestracji rozmów telefonicznych, systemów GPS, a skończywszy na radiowych systemach trunkingowych.

Rozwiązaniami, które zdobywają coraz większą popularność, są rozwiązania wspierające zarządzanie IT. Obejmują one elementy odpowiedzialne za zarządzanie zasobami i infrastrukturą, jak i za zarządzanie na poziomie biznesowym. Na zarządzanie zasobami i infrastrukturą składa się zarządzanie sieciami, serwerami, komputerami osobistymi czy bazami danych. Zarządzanie biznesowe rozumiane jest jako zarządzanie aplikacjami, problemami (Help Desk, zarządzanie zmianami), wspieranie procesu podejmowania decyzji czy wręcz zarządzanie procesami biznesowymi. ComArch jest w posiadaniu szczególnych doświadczeń w tym zakresie.

Kolejna grupa usług w ramach CPS dotyczy infrastruktury teleinformatycznej. ComArch podejmuje się instalacji, konfiguracji, utrzymania i serwisowania sieci, serwerów, baz danych i systemów pamięci masowych. W tych obszarach świadczone są również usługi outsourcingowe. ComArch może utrzymywać systemy klientów pracujące w ich lokalizacjach lub też w ComArchowych data center. W tym ostatnim przypadku można mówić o kolokacji serwerów bądź udostępnianiu zasobów ComArch na potrzeby aplikacji biznesowych klientów. Wszelkie kontrakty outsourcingowe mają charakter umów SLA (*Service Level Agreement*).

Oferta CPS nie jest specjalizowana branżowo, lecz jest kierowana do wszystkich klientów.

Lista referencyjna obejmuje sektor telekomunikacyjny, bankowo-finansowy, sektor usług oraz sektor publiczny.

SYSTEMY DLA SEKTORA UTILITIES

Firma COMARCH kieruje do przedsiębiorstw branży UTILITIES (energetycznych, ciepłowniczych, gazowniczych i wodno-kanalizacyjnych) kompleksową ofertą rozwiązań i narzędzi informatycznych wspomagających i usprawniających ogół strategicznych procesów biznesowych, z którymi mają do czynienia.

W obszarze zarządzania firmą są to systemy wspierające zarządzanie przedsiębiorstwem (ERP), systemy controllingu finansowego i operacyjnego, a także hurtownie danych - czyli narzędzia wspomagające analizę i podejmowanie decyzji.

Wśród rozwiązań biznesowych, wspomagających działalność związaną z obrotem mediami, proponujemy nowoczesną i uniwersalną platformę rozliczania odbiorców - TYTAN Utilities. Oprócz swej podstawowej funkcjonalności system zawiera, między innymi, moduły dedykowane do obsługi klientów i obiegu dokumentów. Obok billingu Grupa ComArch oferuje zestaw narzędzi przeznaczonych dla nowoczesnego obrotu, które są odpowiedzią na gwałtowną ewolucję rynku. Są to między innymi: Aurum Energia (hurtowy handel energią z wykorzystaniem kanałów elektronicznych), Orlando Energia (zarządzanie ryzykiem przy konstruowaniu portfeli zakupowych i sprzedażowych), Internetowe Biuro Obsługi Klienta (obsługa klientów przez kanały elektroniczne) czy prognozowanie zapotrzebowania na energię i temperaturę zasilania. Narzędzia te można traktować jako moduły systemu billingowego lub jako niezależne systemy. Systemy zarządzania relacjami z klientami (CRM) i Call Center dopełniają ofertę w zakresie obrotu.

Dla newralgicznego obszaru działania spółek dystrybucyjnych, jakim jest niewątpliwie eksploatacja sieci dystrybucji, oferujemy rozwiązanie SID - System Informacji o Dystrybucji, który jest pierwszym w Polsce zintegrowanym systemem do kompleksowej obsługi procesów związanych z dystrybucją mediów. Bazuje on na koncepcji Systemów Informacji Geograficznej (GIS).

Oprogramowanie to umożliwia prowadzenie pełnej ewidencji sieci, rejestrację nieprawidłowości i usterek, generowanie zleceń naprawczych, gromadzenie, przechowywanie, aktualizację i udostępnianie danych opisujących sieć dystrybucji, planowanie inwestycji dotyczących sieci oraz obsługę procesu przyłączania odbiorców.

Należy wspomnieć także o rozwiązaniach infrastrukturalnych wspomagających funkcjonowanie przedsiębiorstwa w erze powszechnej informatyzacji. Są to przede wszystkim systemy archiwizacji faktur, obiegu dokumentów i dziennik korespondencyjny. Systemy te zastępują dokumenty papierowe dokumentami sterowanymi elektronicznie, które są łatwiejsze do przeszukiwania i archiwizacji. Kolejnymi rozwiązaniami z tej grupy są systemy wspierające dział informatyczny przedsiębiorstwa, takie jak Help Desk, czy też systemy zarządzania infrastrukturą tele-informatyczną i bezpieczeństwem.

SYSTEMY POD KLUCZ

Dodatkowo, wychodząc na przeciw oczekiwaniom klientów o specyficznych wymaganiach, nie spełnianych przez produkty standardowe, ComArch oferuje systemy tworzone w oparciu o jednostkowe zamówienia klientów, tzw. systemy „pod klucz”. Przy tworzeniu tego typu systemów wymagana jest znajomość wielu różnych technologii softwarowych i hardwarowych, co stawia w uprzywilejowanej sytuacji takie firmy jak ComArch, które mogą się poszczycić rozległą wiedzą i doświadczeniem w wielu obszarach technologii informatycznych. Zwykle systemy realizowane dla instytucji sektora publicznego są systemami tworzonymi na indywidualne, jednostkowe zamówienie.

3.2 Pozycja ComArch SA na rynku IT

ComArch SA działa na rynku usług informatycznych. Dotychczas Spółka koncentrowała swoją działalność na rynku polskim ze względu na bardzo duży potencjał wzrostowy tego rynku. Tym niemniej od 2000 roku Spółka prowadzi intensywne działania proekspertowe, które zaowocowały już podpisaniem kilkunastu kontraktów. Polski rynek IT jest bardzo rozdrobniony, co oznacza, że udział poszczególnych spółek działających na tym rynku (w tym również ComArch SA) jest niewielki. Tym niemniej dynamika wzrostu ComArch SA za okres kilku ostatnich lat była wyższa niż całego rynku, co czynią go jednym z jego liderów. Według Raportu TOP 200 Computerworld za 2001 rok ComArch SA jest trzecim integratorem systemów informatycznych w Polsce. Zarówno obecnie jak i w dającej się przewidzieć przyszłości większość przychodów będzie pochodzić z rynku krajowego, niemniej jednak intensyfikacja działań zagranicą będzie przynosić konsekwentny wzrost przychodów ze sprzedaży produktów i usług na rynku Bliskiego Wschodu, Europy Zachodniej i Stanów Zjednoczonych.

4. Sprzedaż, dostawcy i odbiorcy

4.1. Sprzedaż

W 2002 roku ComArch SA osiągnął przychody ze sprzedaży na poziomie 156 205 tys. zł. Były one wyższe o 4,7 % w porównaniu z 2001 roku. Szczególnie wysokie przychody (67.290 tys. zł) Spółka uzyskała w IV kwartale, co oznacza, że był to najlepszy kwartał pod względem przychodów oraz najlepszy rok w całej historii Spółki.

Wysoka wartość osiągniętych przychodów w końcu roku potwierdza, iż nastąpiła zapowiadana w III kwartale poprawa sytuacji finansowej ComArch SA. Ogólna sytuacja gospodarcza kraju, a zwłaszcza sytuacja finansowa średnich i dużych przedsiębiorstw, które stanowią podstawową bazę klientów Spółki, będzie miała decydujące znaczenie czy zaobserwowany trend zostanie utrzymany w kolejnych okresach.

Udział eksportu w sprzedaży ComArch SA nie zmienił się znacząco (spadek z 4,5% do 4,0%). W ujęciu skonsolidowanym wyniósł eksport osiągnął poziom ok. 12,2 mln zł, co stanowi ok. 6,4 % przychodów skonsolidowanych. Spółka ma nadzieję że w najbliższych latach nastąpi większy wzrost eksportu

Przychody ComArch SA ze sprzedaży - struktura geograficzna (tys. PLN)

	01.01-31.12. 2002	Struktura %	01.01-31.12. 2001	Struktura %
Kraj	149 898	96,0%	142 601	95,5%
Eksport	6 307	4,0%	6 649	4,5 %
Przychody ze sprzedaży	156 205	100,0%	149 250	100,0%

W 2002 roku nastąpiło częściowe przesunięcie w strukturze sprzedaży wg grup odbiorców. Największą dynamikę zanotowała sprzedaż do sektora publicznego i pozostałych odbiorców, co wynika z wygrania przez ComArch SA dużych przetargów publicznych. Dużą dynamikę charakteryzuje się również sektor „usługi, handel i przemysł” za sprawą coraz większego wzrostu sprzedaży systemów CRM do tych firm. Zmniejszył się natomiast udział sprzedaży do firm telekomunikacyjnych z uwagi na znaczące ograniczenie budżetów inwestycyjnych tych firm oraz w sektorze finansowym.

Przychody ComArch SA ze sprzedaży wg odbiorców (tys. PLN)

	01.01-31.12. 2002	Struktura %	01.01-31.12. 2001	Struktura %
Operatorzy telekomunikacyjni	60 324	38,6 %	84 679	56,7 %
Banki i instytucje finansowe	19 974	12,8 %	28 963	19,4 %
Usługi, handel i przemysł	33 548	21,5 %	22 661	15,2 %
Pozostałe (w tym sektor publiczny)	42 359	27,1 %	12 947	8,7 %
Razem	156 205	100,0%	149 250	100,0%

Struktura przychodów wg rodzaju w 2002 roku potwierdza tendencję, która pojawiła się w poprzednich okresach, a którą cechuje coraz mniejszy udział sprzętu komputerowego w strukturze sprzedawanych zintegrowanych systemów informatycznych. Sprzedaż usług w 2002 roku wzrosła o 16 442 tys. zł w porównaniu z 2001 rokiem, sprzedaż software pozostała niemal na niezmiennym poziomie, natomiast sprzedaż sprzętu komputerowego spadła o 10 263 tys. zł. Powyższe zmiany spowodowały, że przychody ze sprzedaż usług stanowią już prawie 50 % całości przychodów, a sprzedaż hardware spadła poniżej 1/3 całości sprzedaży.

Przychody ze sprzedaży ComArch SA wg rodzaju (tys. PLN)

	01.01-31.12. 2002	Struktura %	01.01-31.12. 2001	Struktura %
Usługi	76 586	49,0 %	59 160	39,6 %
Software	29 160	18,7 %	29 278	19,6 %
Hardware	50 459	32,3 %	60 812	40,7 %
Razem	156 205	100,0%	149 250	100,0%

4.2. Odbiorcy

Ze względu na rodzaj oferowanych przez Spółkę systemów informatycznych, główną grupę odbiorców stanowią średnie i duże przedsiębiorstwa, które na całym świecie są największymi odbiorcami zaawansowanych rozwiązań informatycznych. Większość produktów Spółki jest kierowana do określonej grupy odbiorców (np. system ORLANDO - banki, fundusze; system TYTAN - operatorzy telekomunikacyjni), natomiast usługi informatyczne mają charakter uniwersalny i są oferowane do każdej grupy odbiorców.

W 2002 roku ComArch SA posiadał dwóch odbiorców, których udział w sprzedaży przekroczył 10%. Są to: Telekomunikacja Polska SA (przychody 33 926 tys. zł, udział w przychodach 21,7%) oraz Komenda Główna Policji (21 963 tys. zł, 14,1%). ComArch SA nie jest powiązany z ww. podmiotami w inny sposób niż wynikający z umów handlowych na dostawę systemów informatycznych.

4.3. Dostawcy

Ze względu na specyfikę branży, w której działa ComArch SA jako źródła zaopatrzenia należy uznać międzynarodowe koncerny, będące producentami systemów komputerowych i narzędzi programistycznych, polskie oddziały i przedstawicielstwa tych koncernów oraz polskie firmy dystrybucyjne oraz podwykonawcy systemów, w tym przede wszystkim spółki Grupy Kapitałowej ComArch. W 2002 żadna Spółka nie dostarczyła produktów i towarów na kwotę, która by stanowiła 10 % przychodów ze sprzedaży Spółki.

5. Znaczące umowy

Do najważniejszych umów zawartych w 2002 roku należą:

UMOWY KRAJOWE

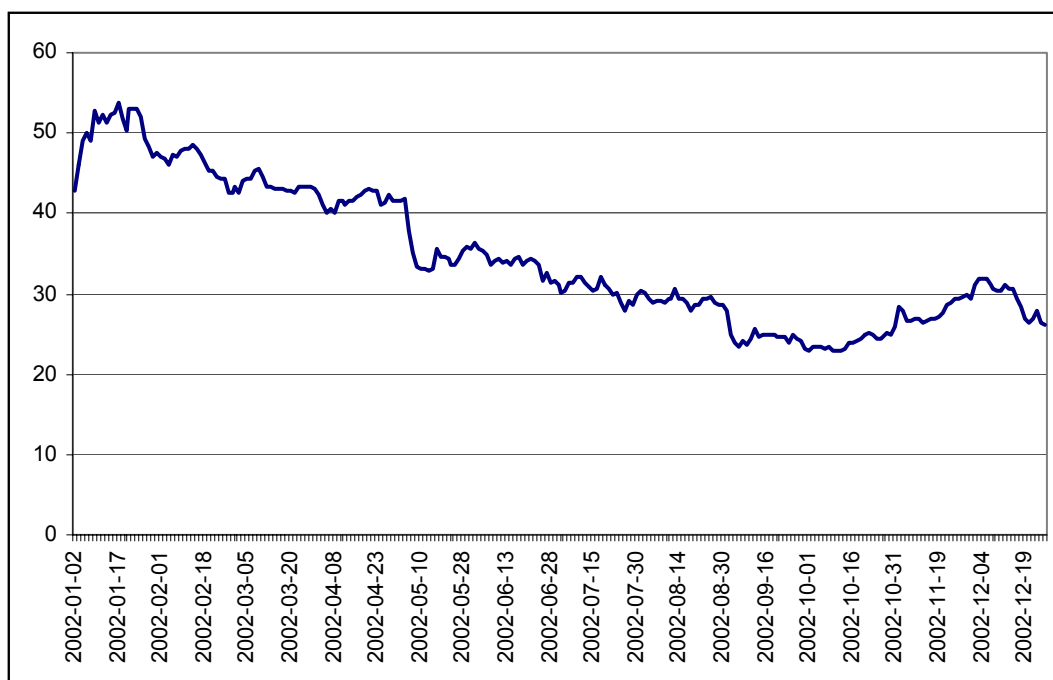
- Umowa z Polską Telefonią Cyfrową Sp. z o.o. - operatorem sieci ERA na wdrożenie systemu InsightNet o wartości ok. 1 250 000 USD. Na mocy zawartej umowy ComArch SA dostarczy i wdroży oprogramowanie InsightNet, będące najnowszym produktem Spółki przeznaczonym dla sektora teleinformatycznego. Oprogramowanie, będące jednym z głównych produktów eksportowych ComArch, jest przeznaczone do parasolowego zarządzania sieciami telekomunikacyjnymi i teleinformatycznymi. InsightNet pozwala na ewidencjonowanie i kontrolowanie zasobów sieci, a także na monitorowanie sieci, analizę uzyskanych danych, optymalizację obciążenia sieci, zarządzanie obszarami problemowymi oraz koordynację uruchamiania nowych usług. Podczas budowy tego systemu wykorzystano najnowsze technologie, m.in.: XML, SOAP, XSL, XSLT, CORBA, Java, JMS. Ich zastosowanie pozwoliło na szybkie stworzenie zaawansowanego technicznie i złożonego systemu. Dzięki platformie InsightNet operator jest w stanie w pełni wykorzystać posiadaną sieć oraz poprawić efektywność pracy;
- Aneksy z Telekomunikacją Polską SA na rozszerzenie umów licencyjnych oraz usług asysty technicznej na system billingowy Tytan. Wartość aneksów wynosi równowartość w złotych polskich kwoty 912.000 EUR;
- Umowa z BP Polska na dostarczenie systemu informatycznego ComArch Aurum realizującego funkcje systemu CRM o wartości

- ok. 11 mln zł;
- Umowa z Centrostalem SA w Gdańsku na dostawę zintegrowanego systemu informatycznego opartego na rozwiązaniach Oracle Application i Egeria moduł Kadry i Płace o wartości ok. 1,5 mln zł;
 - Umowa na wdrożenie systemu e-Government pomiędzy Urzędem Marszałkowskim Województwa Małopolskiego w Krakowie oraz ComArch SA w konsorcjum z Interia.PL SA. Według wiedzy Spółki była to pierwsza umowa na wdrożenie takiego systemu w Polsce. Rozwiązania tego typu, stosowane już na rynkach europejskich umożliwiają mieszkańcom i przedsiębiorcom elektroniczne komunikowanie się z urzędami. Zgodnie z przyjętą strategią Spółka zamierza zintensyfikować działania w tym sektorze, który może okazać się jednym z najbardziej perspektywicznych obszarów rynku informatycznego w Polsce. Realizacja I fazy projektu potrwa do końca listopada 2002 r.;
 - Dwie umowy pomiędzy konsorcjum w składzie: ComArch Kraków SA i ComArch SA, a Ministrem Edukacji Narodowej i Sportu z siedzibą w Warszawie. Przedmiotem umów jest dostawa do szkół, instalacja i integracja pracowni komputerowych i przyłączenie ich do istniejącej sieci Internet w województwach: lubuskie, zachodnio-pomorskie, pomorskie, kujawsko-pomorskie (pierwsza umowa), opolskie, dolnośląskie i wielkopolskie (druga umowa). Łączna wartość obu umów wynosi 18,4 mln zł brutto;
 - Umowa pomiędzy ComArch SA i Telekomunikacją Polską SA z siedzibą w Warszawie. Przedmiotem umowy jest migracja danych z systemu billingowego Tytan do struktury plików płaskich, zgodnych z uzgodnionym przez strony formatem zapisu danych, w celu ich dalszej migracji przez Telekomunikację Polską SA do systemu Serat. Wartość umowy wynosi 13 mln zł;
 - Dwie umowy o wartości 1 826 tys. EUR na realizację systemów informatycznych związanych z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej. Umowy zostały podpisane z Rządem Rzeczypospolitej Polskiej reprezentowanym przez Urząd Komitetu Integracji Europejskiej reprezentowany przez Fundusz Współpracy - Jednostkę Finansująco-Kontraktującą. Przedmiotem pierwszej umowy jest dostawa i wdrożenie systemu dla Ministerstwa Finansów. Zaprojektowany przez ComArch system umożliwi monitorowanie i kontrolowanie pomocy finansowej z Unii Europejskiej w ramach Funduszy Strukturalnych i Funduszu Spójności. W ramach drugiej umowy ComArch zrealizuje system informatyczny dla Ministerstwa Rolnictwa. System będzie monitorował poruszanie się statków rybackich, kontrolował kwoty połowowe, a także raportował do Instytutu Rybołówstwa i agend Unii Europejskiej. Obydwa systemy zostaną stworzone od podstaw, począwszy od analizy i implementacji, poprzez wdrożenia wersji pilotażowej, a skończywszy na wdrożeniu i uruchomieniu systemu właściwego. Projekt dla Ministerstwa Finansów jest wykonany w konsorcjum z Cap Gemini Ernst& Young Polska, natomiast projekt dla Ministerstwa Rolnictwa wraz z firmą EPA, która specjalizuje się w systemach lokalizacji satelitarnej;
 - Trzecia umowa na realizację systemu informatycznego związanego z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej. Wartość umowy 4,9 mln EUR. Umowa została podpisana z Rządem Rzeczypospolitej Polskiej reprezentowanym przez Urząd Komitetu Integracji Europejskiej reprezentowany przez Fundusz Współpracy - Jednostkę Finansująco-Kontraktującą. Przedmiotem umowy jest wytworzenie systemu informatycznego obsługującego implementację w Polsce unijnej polityki rolnej (Common Agricultural Policy). Umowa jest realizowana w konsorcjum z Cap Gemini Ernst& Young Polska. Łączna wartość wszystkich umów zawartych z Rządem Rzeczypospolitej Polskiej reprezentowanym przez Urząd Komitetu Integracji Europejskiej reprezentowany przez Fundusz Współpracy - Jednostkę Finansująco-Kontraktującą w ciągu ostatnich 12 miesięcy wyniosła 6,7 mln EUR. W/w umowa jest umową o najwyższej wartości spośród wszystkich umów podpisanych w ciągu ostatniego roku;
 - Umowa z Telekomunikacją Polską SA z siedzibą w Warszawie na rozszerzenie funkcjonalności systemu rozliczania klientów BilpakT. Wartość umowy wynosi 2.570 tys. zł. System BilpakT odpowiedzialny jest za rozliczanie i obsługę klientów zaawansowanych usług transmisji danych świadczonych przez Telekomunikację Polską SA. Rozszerzenie systemu umożliwi rozliczanie usług SLA (Service Level Agreement) oraz obsługę nowych usług opartych na technologii LMDS i CPE;

UMOWY ZAGRANICZNE

- Umowa na wdrożenie systemu billingowego TYTAN u jednego z narodowych operatorów telekomunikacyjnych na Bliskim Wschodzie. Kontrahent ComArchu jest jednym z najdynamiczniej rozwijających się operatorów telefonii w tym regionie. ComArch realizując projekt w konsorcjum z lokalnymi partnerami jest odpowiedzialny za dostarczenie rozwiązań informatycznych do obsługi rozliczeń detalicznych, rozliczeń międzyoperatorskich, a także mediacji i zabezpieczania usług. Rozwiązania będą oparte na komponentach zestawu TYTAN: Tytan Mediation Device, Tytan Billing and Customer Care i Tytan Interconnect Billing. W pierwszej fazie projektu system TYTAN obsługuje usługi w ramach sieci telefonii stacjonarnej, natomiast w najbliższej przyszłości Spółka będzie się starała o rozszerzenie projektu o usługi bezprzewodowe i internetowe;
- Umowa z ComArch Global Inc. (spółka zależna od ComArch SA) oraz Terra Telecommunications Corp. z siedzibą w Miami na Florydzie (USA), której przedmiotem jest wdrożenie i outsourcing systemu bilingowego TYTAN wraz z komponentami Real-Time AAA Server oraz Interconnect Billing. Umowa zawarta została na okres 3 lat. Wartość kontraktu wynosi 720.000 USD;
- Umowa na wdrożenie systemu billingowego Tytan w Dubai Internet City w Zjednoczonych Emiratach Arabskich. Wartość umowy wynosi ok. 270 tys. USD;
- Umowa podpisana przez spółkę zależną ComArch Global, Inc. w Miami na Florydzie umowy na udzielenie licencji i wdrożenie systemu billingowego Tytan i systemu zarządzania siecią Insight Net produkcji ComArch SA u operatora narodowego Nikaragui Enitel. Wdrożenie obejmuje rozliczanie i zarządzanie siecią komórkową GSM operatora. Wartość kontraktu wynosi 1 milion 708 tysięcy dolarów;
- Umowę z firmą Steria z siedzibą we Francji na wdrożenie dwóch modułów platformy ComArch TYTAN Billing System: Tytan Interconnect Billing i TYTAN Revenue Sharing u francuskiego operatora telekomunikacyjnego Kertel. Kontrakt ten zapoczątkował współpracę ComArch SA z jedną z największych firm integratorskich w Europie - Sterią, z którą w/w projekt będzie wykonywany. Jest to pierwszy kontrakt ComArch SA we Francji.

6. Notowania akcji na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie



Na pierwszej sesji 2002 roku kurs akcji ComArch SA ustalił się na poziomie 42,7 zł. W dniu 17.01.2002 roku kurs akcji Spółki osiągnął najwyższy poziom w tym roku, tj. 53,80 zł (kurs zamknięcia). Później na fali ogólnej dekonjunktury kurs spadał do poziomu 22,80 zł (kurs zamknięcia w dniu 9.01.2002). Na ostatniej sesji 2002 roku kurs akcji został ustalony na poziomie 26,20 zł.

7. Ocena sytuacji ekonomicznej ComArch SA w 2002 roku

Analiza finansowa obejmuje analizę struktury bilansu, rachunku zysków i strat, zmianę poszczególnych pozycji w stosunku do roku poprzedniego oraz analizę wybranych wskaźników ekonomicznych Spółki.

Spółka zwraca uwagę iż dane roku ubiegłego zostały doprowadzone do porównywalności w związku ze zmianami polityki rachunkowości wynikającymi z wejścia w życie nowej ustawy o rachunkowości. Szczegółowe noty przekształcenia znajdują się we wprowadzeniu do sprawozdania SA-R 2002.

7.1. Porównawcze zestawienie syntetycznych bilansów sporządzonych na 31.12.2002 i 31.12.2001 roku (w tys. zł)

Wyszczególnienie	31.12.2002		31.12.2001		Zmiana 2002/2001	
	Kwota	%	Kwota	%	Kwota	%-100
AKTYWA						
I. Aktywa trwale	97 691	43,3%	89 768	57,3%	7 923	8,8%
1. Wartości niematerialne i prawne	3 291	1,5%	2 455	1,6%	836	34,1%
2. Rzeczowe aktywa trwałe	32 986	14,6%	30 842	19,7%	2 144	7,0%
3. Należności długoterminowe						
4. Inwestycje długoterminowe	58 397	25,9%	52 905	33,7%	5 492	10,4%
5. Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe		3 017		1,3%	3 566	2,3%
					-549	-15,4%
II. Aktywa obrotowe	127 698	56,7%	66 995	42,7%	60 703	90,6%
1. Zapasy	6 604	2,9%	7 530	4,8%	-926	-12,3%
2. Należności krótkoterminowe	54 175	24,1%	42 401	27,0%	11 774	27,8%
3. Inwestycje krótkoterminowe	58 594	26,0%	15 034	9,6%	43 560	289,7%
4. Krótkoterminowe rozliczenia międzyokr.	8 325	3,7%	2 030	1,3%	6 295	310,1%
RAZEM AKTYWA	225 389	100,0%	156 763	100,0%	68 626	43,8%
PASYWA						
I. Kapitał własny	138 761	61,6%	129 538	82,6%	9 223	7,1%
1. Kapitał zakładowy	7 228	3,2%	7 228	4,6%	0	0,0%
2. Należne wpłaty na kapitał zakładowy						
3. Akcje własne						
4. Kapitał zapasowy	96 714	42,9%	103 982	66,3%	-7 268	-7,0%
5. Kapitał z aktualizacji wyceny	282	0,1%			282	
6. Pozostałe kapitały rezerwowe	24 560	10,9%	7 642	4,9%	16 918	221,4%
7. Zysk (strata) z lat ubiegłych	207	0,1%	2 079	1,3%	-1 872	-90,0%
8. Zysk (strata) netto	9 770	4,3%	8 607	5,5%	1 163	13,5%
9. Odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego						

II. Zobowiązania i rezerwy	86 628	38,4%	27 225	17,4%	59 403	218,2%
1. Rezerwy na zobowiązania	1 005	0,4%			1 005	
2. Zobowiązania długoterminowe	39 838	17,7%			39 838	
3. Zobowiązania krótkoterminowe	36 939	16,4%	23 345	14,9%	13 594	58,2%
4. Rozliczenia międzyokresowe	8 846	3,9%	3 880	2,5%	4 966	128,0%
RAZEM PASYWA	225 389	100,0%	156 763	100,0%	68 626	43,8%

Bilans na 31.12.2002 roku odzwierciedla bardzo dobrą sytuację finansową Spółki. W stosunku do bilansu sprzed roku zmieniła się nieco jego struktura. Przede wszystkim o 90,6 % wzrosła wartość majątku obrotowego, co sprawia, że jego udział w całości aktywów wzrósł z 42,7% w 2001 roku do 56,7% w 2002 roku. Największą pozycją aktywów (26%) są inwestycje krótkoterminowe, czyli przede wszystkim papiery skarbowe, przedsiębiorstw oraz lokaty bankowe i środki pieniężne. O wielkości tej pozycji, oprócz środków wypracowanych z działalności operacyjnej Spółki, stanowią środki finansowe otrzymane z przeprowadzonej w 2002 roku emisji obligacji zamiennych na akcje. Poza inwestycjami krótkoterminowymi znaczną pozycję aktywów stanowią należności krótkoterminowe (24%) oraz z aktywów trwałych inwestycje długoterminowe. Pierwsza pozycja w zdecydowanej większości to należności handlowe, zaś druga to udziały w spółkach Grupy ComArch. Wartość rzeczowego majątku trwałego wzrosła o 19,7%, ale jego udział w strukturze spadł. Pozostałe pozycje bilansu mają znacznie mniejszy udział w aktywach, a wartość długoterminowych rozliczeń międzyokresowych oraz zapasów nawet spadła. Łącznie na przestrzeni roku aktywa Spółki wzrosły o 43,8%. Wartość kapitałów własnych w 2002 roku wzrosła o 7,1%, natomiast zobowiązań i rezerw ponad 3-krotnie. Pomimo tego udział kapitałów własnych wciąż stanowi 61,6% pasywów. O znacznym przyroście zobowiązań, zwłaszcza zobowiązań długoterminowych zadecydowała emisja obligacji zamiennych, która zwiększyła udział długu w finansowaniu działalności ComArch SA. Na wysoką wartość zobowiązań krótkoterminowych składają się przede wszystkim zobowiązania handlowe (25,6 mln zł). Pozycja „Rezerwy na zobowiązania” w wysokości 1.005 tys. zł zawiera rezerwę na odsetki od wyemitowanych obligacji. Zmniejszenie kapitału zapasowego wynika z przeniesienia jego części (6 mln zł) na pozostałe kapitały rezerwowe, zaś kwota 1.268 tys. zł stanowi rozliczony z kapitałami koszt emisji obligacji. Zysk netto w wysokości 9.770 tys. zł stanowi 4,3% całości pasywów.

7.2. Porównawcze zestawienie syntetycznych rachunków zysków i strat za 2002 rok oraz 2001 rok (w tys. zł)

Wyszczególnienie	2002		2001		Zmiana 2002/2001	
	Kwota	% przych.	Kwota	%	Kwota	%-100
PRZYCHODY I ZYSKI						
1. Przychody netto ze sprzedaży	156 205	96,2%	149 250	98,6%	6 955	4,7%
2. Pozostałe przychody operacyjne	1 015	0,6%	524	0,3%	491	93,7%
3. Przychody finansowe	5 211	3,2%	1 635	1,1%	3 576	218,7%
4. Zyski nadzwyczajne		0,0%		0,0%		
Razem przychody i zyski	162 431	100,0%	151 409	100,0%	11 022	7,3%
KOSZTY I STRATY						
5. Koszty działalności operacyjnej	144 539	89,0%	139 950	92,4%	4 589	3,3%
6. Pozostałe koszty operacyjne	1 548	1,0%	1 246	0,8%	302	24,2%
7. Koszty finansowe	7 164	4,4%	487	0,3%	6 677	1 371,0%
8. Straty nadzwyczajne		0,0%		0,0%		
Razem koszty i straty	153 251	94,3%	141 683	93,6%	11 568	8,2%
WYNIK FINANSOWY						
9. Zysk brutto	9 180	5,7%	9 726	6,4%	-546	-5,6%
10. Podatek dochodowy	-590	-0,4%	1 119	0,7%	-1 709	-152,7%
11. Zysk netto	9 770	6,0%	8 607	5,7%	1 163	13,5%
WYNIK FINANSOWY BRUTTO						
1. Wynik na działalności operacyjnej	11 666	7,2%	9 300	6,1%	2 366	25,4%
2. Wynik na działalności pozostałej oper.	-533	-0,3%	-722	-0,5%	189	-26,2%
3. Wynik na działalności finansowej	-1 953	-1,2%	1 148	0,8%	-3 101	-270,1%
4. Wynik na zdarzeniach nadzwyczajnych				0,0%		0,0%
5. Wynik finansowy brutto	9 180	5,7%	9 726	6,4%	-546	-5,6%

Pomimo słabszego półrocza 2002 roku wyniki całego roku okazały się bardzo dobre, a poziom osiągniętych przychodów rekordowy. Przychody ze sprzedaży wzrosły o 4,7 % do 156.205 tys. zł, co jest najlepszym wynikiem w historii Spółki, zaś łączna wartość przychodów z wszystkich aspektów działalności wzrosła o 7,3 %. Poza przychodami ze sprzedaży znacząco, bo o 3,6 mln zł wzrosły przychody finansowe, co było wynikiem napływu gotówki do spółki w wyniku emisji obligacji. Koszty podstawowej działalności operacyjnej w 2002 roku rosły wolniej niż przychody, bo o 3,3% i stanowiły 89,0 % całości przychodów (w 2001 roku 92,4 %). Zdecydowanie wzrosły natomiast koszty finansowe Spółki, co jest przede wszystkim konsekwencją obsługi zadłużenia. Wyższa rentowność działalności operacyjnej oraz gorszy wynik na działalności finansowej spowodowały 5,6 % spadek poziomu wypracowanego zysku brutto. Jednak fakt, że Spółka działa w Specjalnej Strefie Ekonomicznej spowodował, iż w 2002 roku nie płacono podatku dochodowego, co w konsekwencji wpłynęło na wysokość osiągniętego zysku netto, który wzrósł w stosunku do roku poprzedniego o 13,5%.

7.3. Porównawcze zestawienie wybranych wskaźników ekonomicznych Spółki

Wskaźniki	okres bieżący	okres poprzedni
Analiza płynności:		
Bieżącej płynności finansowej	3,46	2,87
Płynności szybki	3,06	2,46
Podwyższonej płynności	1,59	0,64
Analiza rotacji*		
rotacji majątku obrotowego (krotność)	1,22	2,23
rotacji należności (dni)	125	102
rotacji zapasów (dni)	16	19
rotacji zobowiązań (dni)	191	60
rotacji zobowiązań bez zobowiązań z tytułu obligacji (dni)	92	60
Analiza zadłużenia		
Wskaźnik zadłużenia	34,1%	14,9%
Wskaźnik zadłużenia kapitału własnego	55,3%	18,0%
Analiza rentowności		
marża na sprzedaży	21,0%	18,7%
rentowności sprzedaży na dział. oper.	7,1%	5,7%
rentowności sprzedaży brutto	5,9%	6,5%
rentowności sprzedaży netto	6,3%	5,8%
rentowności aktywów **	4,3%	5,5%
rentowności kapitału własnego **	7,0%	6,6%

* - wg stanu aktywów i pasywów na koniec okresu

Emisja długoterminowych dłużnych papierów wartościowych oraz dobre wyniki finansowe osiągnięte w 2002 roku korzystnie wpłynęły na poziom płynności finansowej Spółki. Wysokie wskaźniki płynności z 2001 roku uległy jeszcze poprawie co wskazuje, że Spółka nie ma żadnych problemów z finansowaniem bieżącej działalności operacyjnej. Wskaźniki rotacji majątku są z kolei na nieco gorszym poziomie niżeli w zeszłym roku, ale wynika to przede wszystkim z znacznego przyrostu majątku, zwłaszcza majątku obrotowego Spółki (konsekwencja emisji obligacji), który to majątek został tylko częściowo wykorzystany w działalności operacyjnej. Wysokie poziomy wskaźników rotacji należności i zobowiązań (z pominięciem zobowiązań z tytułu emisji obligacji) są konsekwencją wysokiej aktywności biznesowej Spółki w II półroczu, co przejściowo zwiększyło stany należności i zobowiązań. Wskaźnik rotacji zapasów wskazuje na utrzymujący się niski ich stan. Wzrost wartości wskaźników zadłużenia to wynik emisji obligacji. Wskaźniki te jednak nie są zbyt wysokie i nie stanowią żadnego zagrożenia.

Analiza rentowności potwierdza wcześniejsze tezy o osiągniętej w 2002 roku wyższej rentowności na działalności operacyjnej Spółki (wzrost marży na sprzedaży i rentowności sprzedaży na działalności operacyjnej) oraz ponoszonej stracie na działalności finansowej w związku z obsługą długu (spadek rentowności sprzedaży brutto). Rentowność sprzedaży na poziomie netto wyniosła 6,3 % wobec 5,8 % w 2001 roku. Znaczny przyrost wartości aktywów miał negatywny wpływ na wysokość wskaźnika rentowności aktywów, ale wzrost dźwigni finansowej zwiększył rentowność kapitału własnego z 6,6 % w 2001 roku do 7,0 % w 2002 roku.

7.4. Zatrudnienie

W 2002 roku zatrudnienie w Spółce wzrosło o 12,5%. ComArch SA na koniec 2001 roku zatrudniał 376 osób, natomiast w dniu 31.12.2002 roku 423 osoby. Poniższa tabela pokazuje szczegółową strukturę zatrudnienia w ComArch SA.

PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIA W COMARCH SA W 2002 ROKU

Pracownicy:		Pracownicy:		Pracownicy w wieku:	
- stali	376	- bezpośrednio produkcyjni	165	- do 25 lat	75
- współpracownicy	24	- pośrednio produkcyjni i sprzedaż	159	- od 25 do 30 lat	249
		- kierownictwo i administracja	52	- od 30 do 60 lat	52
Razem	400	Razem	376	Razem	376

7.5. Zdolności produkcyjne Spółki

Większość produkcji wykonywanej przez ComArch polega na wytwarzaniu oprogramowania komputerowego na zlecenie oraz tworzeniu własnych, uniwersalnych produktów software'owych. Podstawowym czynnikiem ograniczającym moce produkcyjne są zasoby ludzkie. Firma elastycznie zarządza zespołami pracowników, poprzez ciągłą optymalizację obsadzenia stanowisk w aktualnych projektach komercyjnych (na które są podpisane kontrakty) i prowadzonych projektach wewnętrznych (budowa nowych produktów i uaktualnianie istniejących nie związane bezpośrednio z wymaganiami kontraktowymi).

Ponieważ firma aktywnie inwestuje w nowe produkty i technologie i stara się, aby pracownicy mieli odpowiednio szeroki zakres kompetencji, nie zdarza się, aby jakieś zasoby były nie wykorzystywane.

7.6. Charakterystyka czynników istotnych dla rozwoju Spółki

Czynniki wewnętrzne

- Wzrost sprzedaży eksportowej,
- Pozycja i renoma Firmy mająca wpływ na charakter pozyskiwanych klientów;
- Działalność ComArch SA w specjalnej strefie ekonomicznej w Krakowie;
- Wyższy udział produktów standardowych (powtarzalnych) w sprzedaży, co oznacza:
 - niższe koszty, w szczególności zmienne związane z pojedynczym kontraktem,
 - możliwość znacznego zwiększenia rentowności jednostkowego kontraktu przy jednoczesnym obniżeniu obciążenia klienta (opłaty licencyjne),
 - szersza i bardziej zdywersyfikowana klientela oznaczająca większą skalę działalności;
- Atrakcyjna polityka szkoleniowa oraz atrakcyjne warunki pracy oferowane pracownikom Spółki.

Czynniki zewnętrzne:

- Wzrost wymagań stawianych systemom informatycznym przez klientów. Zwiększa się zapotrzebowanie na duże, złożone systemy informatyczne dedykowane dla poszczególnych użytkowników. Stawia to w lepszej sytuacji większe spółki IT, takie jak ComArch, które oferują szereg różnych technologii i produktów i są w stanie dostarczyć zaawansowane technologicznie rozwiązania;
- Rozwój bankowości internetowej i upowszechnienia internetu jako nowego kanału dystrybucyjnego produktów finansowych;
- Deregulacja rynku telekomunikacyjnego prowadząca do powstania nowych operatorów i nowych usług telekomunikacyjnych;
- Upowszechnienie Internetu jako sposobu komunikacji i medium zawierania transakcji handlowych, powodujące wzrost zagrożenia „włamaniem” do systemów informatycznych, co stymuluje zapotrzebowanie na usługi zabezpieczenia systemów IT;
- Przystąpienie Polski do Unii Europejskiej powodująca konieczność zmodyfikowania szeregu systemów zwłaszcza w instytucjach publicznych. Będzie to prawdopodobnie powiązane z alokacją znacznych środków zarówno z budżetu Państwa jak i z funduszy pomocowych Unii;
- Rosnąca konkurencja, wpływająca na zmniejszenie osiąganych marż;
- Trudna sytuacja budżetowa, oznaczająca dla podmiotów sektora publicznego zmniejszenie środków na inwestycje w systemy IT.

7.7. Perspektywy rozwoju Spółki

Wzrost rynku IT w Polsce oraz zwiększenie tempa wzrostu gospodarczego w Polsce i na świecie powinno pozytywnie wpłynąć na rozwój ComArch SA, a tym samym osiągane przez Spółkę wyniki finansowe. Konsekwentnie realizowana strategia pozycjonowania się na rynku jako firmy technologicznej i produktowej przynosi efekty w postaci corocznie powiększanej bazy klientów, z których znaczna część to firmy międzynarodowe. W kontekście integracji Polski z Unią Europejską należy się spodziewać że coraz większa ilość firm zagranicznych będzie rozpoczynać działalność w Polsce i tym samym będzie się powiększał krąg potencjalnych klientów na systemy IT. Równocześnie działalność ComArch na rynkach zagranicznych powinna dodatkowo zwiększyć wysokość sprzedaży oraz wzmocnić wizerunek ComArch wśród korporacji międzynarodowych, przyczyniając się tym samym do umocnienia pozycji

konkurencyjnej ComArch w Polsce.

Realizacja strategii ComArch zależy w dużej mierze od niezależnych od Spółki warunków makroekonomicznych, w szczególności od poziomu inwestycji informatycznych średnich i dużych firm w kraju i za granicą oraz zaostrzającej się konkurencji w sektorze IT. Równocześnie warunkiem koniecznym do realizacji strategii jest skuteczne zarządzanie ryzykami operacyjnymi. Do najważniejszych ryzyk operacyjnych związanych z działalnością Spółki należą:

- a) ryzyka związane z pracami R&D (wytwarzanie własnych produktów softwarowych);
- b) ryzyka związane z szacowaniem czasochłonności kontraktów długoterminowych;
- c) ryzyka związane z niedotrzymaniem warunków umów i skorzystaniem przez kontrahentów z udzielonych im gwarancji dobrego wykonania;
- d) ryzyka zagranicznego otoczenia prawnego i politycznego związane z realizacją kontraktów eksportowych;
- e) ryzyka mniejszej możliwości (utrudnienia) sprawdzania i monitorowania standingu finansowego kontrahentów zagranicznych.

8. Plany inwestycyjne

Globalizacja gospodarki światowej i liberalizacja handlu powoduje zanikanie barier dla firm i ich produktów. Rynek IT staje się rynkiem otwartym i globalnym, na którym następuje ciągle porównywanie cen i jakości dostępnych produktów. Wraz ze wzrostem obecności kapitału zagranicznego w Polsce, nawet firmy IT działające wyłącznie na polskim rynku muszą oferować produkty konkurencyjne z punktu widzenia rynku globalnego. ComArch SA od samego początku działania ma reputację firmy technologicznej wytwarzającej i z sukcesem sprzedającej produkty konkurencyjne międzynarodowo.

Dlatego nadal głównym celem strategicznym ComArchu jest opracowywanie nowych, konkurencyjnych produktów, co pozwoli na zapewnienie dalszego rozwoju ComArch, a co za tym idzie zwiększenie jej wartości. Utrzymanie dynamiki sprzedaży wymaga nakładów na rozwój produktów oraz właściwą ich promocję i marketing. Dotyczy to zarówno modyfikacji już istniejących produktów i technologii jak również opracowywanie nowych produktów.

Obecna polityka ComArchu zakłada prowadzenie prac badawczo-rozwojowych związanych z wdrożeniem nowych produktów oraz standaryzację produktów od samego początku ich przygotowania dla klienta. Dzięki temu, o ile nawet produkt został przygotowany na potrzeby konkretnego klienta, to część lub całość oprogramowania/kodu może być następnie wykorzystana do przygotowania standardowego produktu. W rezultacie owocuje to wyższą rentownością poszczególnych kontraktów oraz rozszerzeniem bazy klientów.

ComArch nie ogranicza obszaru swoich zainteresowań jedynie do terytorium Polski. Dysponując produktami konkurencyjnymi międzynarodowo, ComArch będzie konsekwentnie dążył do zwiększania wartości sprzedaży zagranicznej. Sprzedaż będzie realizowana zarówno bezpośrednio do klienta końcowego (bądź to przez ComArch SA lub inną spółkę grupy ComArch) lub przez firmy partnerskie.

Do najważniejszych zamierzeń inwestycyjnych należą:

- a) wydatki na wzmocnienie sprzedaży zagranicznej - do 10 milionów zł. Zamierzenia opisane w niniejszym punkcie mogą być realizowane zarówno poprzez wydatki dokonywane bezpośrednio przez ComArch SA, jak również poprzez dokapitalizowanie zagranicznych spółek zależnych, jak również poprzez przejęcia lub joint-ventures z innymi podmiotami działającymi na rynkach zagranicznych;
- b) wydatki na wytworzenie nowych produktów i/lub modernizację istniejących produktów - do 30 mln zł. Wydatki te będą kierowane głównie na umiędzynarodowienie produktów ComArch oraz na poszerzenie dotychczasowej oferty ComArch w zakresie produktów dla branży „utilities”. Zamierzenia opisane w niniejszym punkcie mogą być realizowane zarówno poprzez wydatki dokonywane bezpośrednio przez ComArch SA, jak również poprzez inwestycje w spółki posiadające produkty uzupełniające ofertę ComArch.

9. Zmiany w powiązaniach kapitałowych Spółki

W dniu 31.12.2002 roku ComArch SA posiadał udziały w następujących spółkach:

- ComArch Kraków Spółka Akcyjna z siedzibą w Krakowie (99,99%);
- ComArch Global, Inc. z siedzibą w Waszyngtonie (90,00%);
- ComArch Software AG z siedzibą we Frankfurcie nad Menem (100,00%);
- Interia.pl SA z siedzibą w Krakowie (37,50%; udział w ogólnej liczbie głosów 49,87%);
- ComArch Internet Ventures SA z siedzibą w Krakowie (99,99%). Spółka ta posiada 60,00 % akcji CDN SA;
- NetBrokers Sp z o.o. z siedzibą w Krakowie (30,13%);
- Fideltronik ComArch Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie (50,00%).

ComArch Kraków Spółka Akcyjna

W dniu 17.01.2002 roku zostało zarejestrowane podwyższenie kapitału zakładowego ComArch Kraków SA o kwotę 12 443 000 zł w drodze emisji 124 430 akcji imiennych uprzywilejowanych serii E o wartości nominalnej 100 zł każda. Po podwyższeniu kapitał zakładowy Spółki wynosił 25.443.000 zł i dzielił się na 254.430 akcji imiennych uprzywilejowanych o wartości nominalnej 100 zł każda. ComArch SA posiadał 99,999% udział w kapitale i głosach na WZA ComArch Kraków SA. W dniu 19.03.2002 roku sąd rejestrowy wydał postanowienie na mocy którego nastąpiło przejęcie przez spółkę ComArch Kraków SA spółek: ComArch Warszawa Sp. z o.o., ComArch Poznań Sp. z o.o., ComArch Gdańsk Sp. z o.o. Przejęcia o których mowa powyżej nastąpiły poprzez przejęcie przez ComArch Kraków całego majątku w/w spółek. Połączenie w/w spółek nastąpiło bez podwyższania kapitału zakładowego spółki przejmującej - ComArch Kraków SA. W dniu 18.04.2002 roku zostało zarejestrowane podwyższenia kapitału zakładowego ComArch Kraków SA o kwotę 2.600.000 zł w drodze emisji 26.000 akcji imiennych uprzywilejowanych co do głosu (dwa głosy przypadające na jedną akcję) oraz co do podziału majątku Spółki serii F o wartości nominalnej 100 zł każda. Po w/w podwyższeniu kapitał zakładowy ComArch Kraków SA wynosi 28.043.000 zł i dzieli się na 280.430 akcji imiennych uprzywilejowanych o wartości nominalnej 100 zł każda. Wszystkie akcje serii F zostały objęte i pokryte gotówką przez ComArch SA. Cena emisyjna akcji serii F jest równa wartości nominalnej. Podwyższenie kapitału zakładowego ComArch Kraków SA dokonano w celu sfinansowania zakupu udziałów w spółkach ComArch Warszawa Sp. z o.o., ComArch Poznań Sp. z o.o., ComArch Gdańsk Sp. z o.o. w celu dokonania fuzji pomiędzy w/w spółkami i spółką ComArch Kraków. Po wyżej wymienionym podwyższeniu ComArch SA posiada 280.429 akcji Spółki co daje 99,999% udział w kapitale i głosach na WZA ComArch Kraków SA. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29.09.1994 roku ComArch Kraków SA jest spółką zależną od ComArch SA.

ComArch Global, Inc.

W dniu 31.12.2002 roku ComArch SA posiadał 90 % udziałów w ComArch Global, Inc. W 2002 roku nie zaszły żadne zmiany w strukturze kapitałowej Spółki. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29.09.1994 roku ComArch Global, Inc. jest spółką zależną od ComArch SA.

ComArch Software AG

W dniu 31.12.2001 roku ComArch SA posiadał akcje w Spółce 73,72 % akcji. W 2002 roku ComArch SA podpisał umowę nabycia 2.980 akcji imiennych sztukowych ComArch Software AG za kwotę 140.605,27 EUR od byłego prezesa spółki ComArch Software AG Pana Wilhelma Veltena, obywatela Niemiec. Akcje te zostały nabyte za gotówkę. Nabyte aktywa finansowe stanowią 26% kapitału zakładowego ComArch Software AG. ComArch SA dokonał również wpłaty 510.000 EUR na poczet objęcia 170 sztuk akcji nowej emisji ComArch Software AG. W dniu 17.12.2002 r ComArch SA poinformował o dokonaniu w dniu 11.12.2002 roku wpisu w Rejestrze Handlowym, który podwyższa kapitał zakładowy spółki zależnej ComArch Software AG o kwotę 850 EUR w drodze emisji 170 akcji imiennych (zgodnie z informacją z dnia 22.07.2002 r. podaną w raporcie bieżącym nr 40/2002). Po podwyższeniu kapitał zakładowy ComArch Software AG wynosi 57.550 EUR i dzieli się na 11.510 akcji imiennych. Ogólna liczba głosów wynikająca z wszystkich wyemitowanych akcji po w/w zarejestrowaniu podwyższenia kapitału zakładowego wynosi 11.510 głosów. Wszystkie nowo zarejestrowane akcje zostały objęte i pokryte gotówką przez ComArch SA za łączną kwotę 510.000 EUR. Po wyżej wymienionym podwyższeniu ComArch SA posiada 100 % udział w kapitale i głosach na WZA ComArch Software AG Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29.09.1994 roku ComArch Software AG jest spółką zależną od ComArch SA.

Interia.pl Spółka Akcyjna

W dniu 31.12.2002 roku kapitał zakładowy Spółki wynosił 6 568 950 zł i dzielił się na 6 568 950 akcji o wartości nominalnej 1 zł każda. ComArch SA posiadał 2 463 370 akcji Spółki o wartości nominalnej 1 zł każda, co stanowiło 48,99% głosów na Walnym Zgromadzeniu oraz 37,50% udziału w kapitale zakładowym Spółki. W dniu 30 września 2002 r Sąd Rejonowy dla Krakowa Śródmieścia w Krakowie, Wydział XI Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego wydał postanowienie w sprawie zmiany praw ze 110.850 (w tym 101.250 akcji imiennych uprzywilejowanych serii B1 oraz 9.600 akcji imiennych uprzywilejowanych serii D1) akcji imiennych uprzywilejowanych co do głosu w ten sposób, że na jedną akcję przypadało pięć głosów na WZA. Zmiana praw z akcji polegała na zamianie 110.850 akcji imiennych uprzywilejowanych na 110.850 akcji zwykłych na okaziciela. Po zmianie struktury kapitał zakładowy wynosi 6.568.950 zł i dzieli się na 6.568.950 akcji o wartości nominalnej 1 zł każda, w tym: 4.532.610 akcji imiennych uprzywilejowanych co do głosu w ten sposób, że jedna akcja daje prawo do 5 głosów na WZA oraz 2.036.340 akcji zwykłych na okaziciela. Udział ComArch SA w kapitale zakładowym Spółki nie zmienił się, natomiast udział ComArch SA w głosach na WZA zwiększył się do 49,87%. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29.09.1994 roku NTERIA.PL SA jest spółką stowarzyszoną z ComArch SA.

ComArch Internet Ventures Spółka Akcyjna

W dniu 31.12.2002 roku kapitał zakładowy ComArch Internet Ventures SA wynosił 12.840.000 zł i dzielił się na 12.840 akcji imiennych uprzywilejowanych co do głosu (5 głosów na WZA) o wartości nominalnej 1.000 zł każda. ComArch SA posiadał 99,99 % głosów na WZA Spółki. W 2002 roku nie zaszły żadne zmiany w strukturze kapitału zakładowego Spółki. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29.09.1994 roku ComArch Internet Ventures SA jest spółką zależną od ComArch SA. ComArch Internet Ventures SA posiada 81.600 akcji CDN SA, które stanowią 60% kapitału zakładowego Spółki.

NetBrokers Sp. z o.o.

W dniu 31.12.2001 roku kapitał zakładowy Spółki wynosił 750.000 zł i dzielił się na 750 akcji o wartości nominalnej 1.000 zł każda. ComArch SA posiadał 226 udziałów co stanowi 30,13 % kapitału zakładowego Spółki. W 2002 roku nie zaszły żadne zmiany w strukturze kapitału zakładowego Spółki.

W dniach 3 oraz 14 lutego 2003 roku ComArch nabył od dwóch osób fizycznych 54 udziały Net Brokers Sp. z o.o. za łączną kwotę 54 000 zł. Po w/w transakcjach ComArch SA posiada 280 udziałów Spółki, co stanowi 37,33% wszystkich udziałów. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29.09.1994 roku Net Brokers Sp. z o.o. jest spółką zależną od ComArch SA.

Fideltronik-ComArch Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością

Kapitał zakładowy Spółki wynosi 4.000,00 zł i dzieli się na 40 równych i niepodzielnych udziałów po 100 zł każdy. ComArch SA posiada 20 udziałów o łącznej wartości 2.000,00 zł, co stanowi 50% kapitału zakładowego i tyle samo głosów na Zgromadzeniu Wspólników. W I półroczu 2002 roku nie zaszły żadne zmiany w strukturze kapitału zakładowego Spółki. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29.09.1994 roku Fideltronik-ComArch Sp. z o.o. jest spółką stowarzyszoną z ComArch SA. Spółka nie rozpoczęła działalności.

10. Transakcje z podmiotami powiązanymi

Transakcje z podmiotami powiązanymi, których wartość w 2002 roku przekroczyła 500.000 EUR są transakcjami zakupu dóbr i usług od spółki ComArch Kraków SA na kwotę 13 090 tys. zł, ComArch Internet Ventures S.A. na kwotę 2 727 tys. zł oraz ComArch Software AG na kwotę 2 140 tys. zł. Są to głównie transakcje w ramach podzlecenia prac informatycznych w ramach kontraktów realizowanych przez ComArch S.A., a w przypadku spółki ComArch Internet Ventures S.A., zakup usług transmisji danych oraz oprogramowania. ComArch dokonywał też transakcji sprzedaży dóbr i usług do spółki ComArch Kraków SA na kwotę 8 073 tys. zł. związanych z normalnym tokiem działalności.

11. Kredyty, pożyczki, poręczenia, gwarancje

11.1 Gwarancje bankowe

Na zlecenie ComArch SA według stanu na 31.12.2002 roku zostały wystawione gwarancje bankowe na łączną kwotę 24 153 tys. zł, w tym złotowe na kwotę 8 498 tys. zł, dolarowe na kwotę 2 891 tys. USD oraz w euro na kwotę 1 134 tys. EUR.

11.2. Kredyty

Według stanu na dzień 31.12.2002 roku ComArch SA nie posiadał żadnych kredytów.

11.3. Pożyczki

Według stanu na dzień 31.12.2002 roku wartość niespłaconych pożyczek (w większości mieszkaniowych) udzielonych pracownikom ComArch SA wynosiła 715 tys. zł.

Według stanu na dzień 31.12.2002 roku następujące spółki Grupy Kapitałowej były zadłużone wobec ComArch SA z tytułu udzielonych pożyczek: ComArch Software AG (2 823 tys. zł) oraz ComArch Global (2 096 tys. zł).

11.4. Poręczenia

Według stanu na 31.12.2002 roku Spółka udzieliła poręczenia za ComArch Kraków SA spółce BA-Creditanstalt-Leasing Poland Sp. z o.o. w związku z podpisaną przez spółkę zależną umową leasingu operacyjnego dotyczącą samochodów ciężarowych o łącznej wartości 913 tys. zł. ComArch SA udzieliła również dwóch poręczeń za ComArch Internet Ventures SA spółkom BA-Creditanstalt-Leasing Poland Sp. z o.o. oraz Franfinance Sp. z o.o.

w związku z podpisanymi przez spółkę zależną umowami leasingu operacyjnego, które dotyczą samochodów ciężarowych o łącznej wartości 125 tys. zł.

12. Wynagrodzenia osób zarządzających i nadzorujących oraz udzielone im pożyczki

Wynagrodzenia Członków Zarządu w ComArch SA w 2002 roku wyniosły 3 840 tys. zł.

Wynagrodzenia Członków Zarządu ComArch SA w 2002 roku wypłacone przez spółki zależne i stowarzyszone wyniosły 73 tys. zł.

Wynagrodzenia Członków Rady Nadzorczej w ComArch SA w 2002 roku wyniosły 420 tys. zł.

Wynagrodzenia Członków Rady Nadzorczej ComArch SA wypłacone przez spółki zależne i stowarzyszone w 2002 roku - nie dotyczy.

Na dzień 31.12.2002 roku nie istnieją żadne niespłacone pożyczki jak również udzielone przez ComArch SA gwarancje i poręczenia na rzecz Członków Zarządu, Rady Nadzorczej oraz ich bliskich. Na dzień 31.12.2002 roku Prokurent ComArch SA Jowita Gmytryk posiadała zadłużenie wobec Spółki z tytułu pożyczki mieszkaniowej w wysokości 13,1 tys. zł, oprocentowanej 4% w skali roku i udzielonej do listopada 2003 roku. Pożyczka ta została udzielona zanim pani Jowita Gmytryk została prokurentem Spółki.